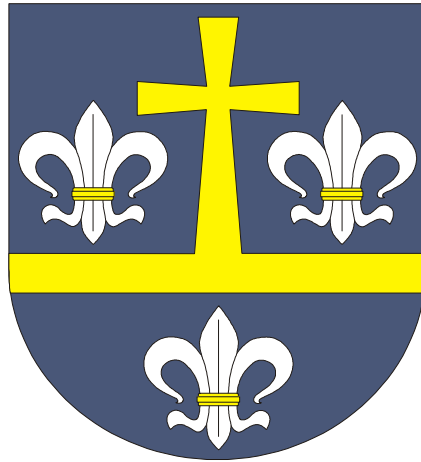

GMINA PIĄTEK

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

TOM I

**UWARUNKOWANIA ROZWOJU
– SYNTEZA PRZESĄDZEŃ**

TOM II

**KIERUNKI ROZWOJU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

Piątek 2005 r.

SPIS TREŚCI

TOM I – UWARUNKOWANIA ROZWOJU

SYNTEZA PRZESĄDZEŃ

1. Cel opracowania
2. Obowiązujące przepisy prawa
  - 2.1. Zadania organów samorządu terytorialnego i rządowej administracji ogólnej w gospodarce przestrzennej
  - 2.2. Zagospodarowanie przestrzenne
  - 2.3. Prawo budowlane
  - 2.4. Gospodarka gruntami
  - 2.5. Ochrona środowiska i jego elementów
  - 2.6. Ochrona wartości kulturowych
  - 2.7. Prawo miejscowe
3. Materiały wejściowe do opracowania
4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako element krajowego systemu planowania przestrzennego
5. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako instrument kształtowania polityki przestrzennej gminy
6. Ogólna charakterystyka gminy Piątek
7. Zabudowa
  - 7.1. Charakterystyka zabudowy na terenie osady Piątek
  - 7.2. Charakterystyka zabudowy na terenie gminy
8. Infrastruktura
  - 8.1. Komunikacja
    - 8.1.1. Sieć dróg
    - 8.1.2. Komunikacja publiczna
  - 8.2. Infrastruktura techniczna
    - 8.2.1. Zaopatrzenie w wodę
    - 8.2.2. Gospodarka ściekowa
    - 8.2.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną
    - 8.2.4. Telekomunikacja
    - 8.2.5. Zaopatrzenie w gaz
    - 8.2.6. Zaopatrzenie w ciepło
    - 8.2.7. Ropociągi
  - 8.3. Gospodarka odpadami
9. Środowisko przyrodnicze
  - 9.1. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego
    - 9.1.1. Warunki klimatyczne
    - 9.1.2. Rzeźba terenu
    - 9.1.3. Warunki wodne
      - 9.1.3.1. Wody powierzchniowe
      - 9.1.3.2. Wody podziemne
      - 9.1.3.3. Zagrożenia powodziowe. Ochrona przeciwpowodziowa
    - 9.1.4. Gleby
    - 9.1.5. Budowa geologiczna, surowce mineralne
    - 9.1.6. Lasy
  - 9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego
  - 9.3. Ochrona środowiska przyrodniczego
  - 9.4. Elementy chronione

10. Środowisko kulturowe
  - 10.1. Zarys dziejowy obszaru gminy
  - 10.2. Obiekty podlegające ochronie konserwatorskiej
    - 10.2.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków
    - 10.2.2. Obiekty w ewidencji konserwatorskiej
    - 10.2.3. Stanowiska archeologiczne

11. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej
  - 11.1. Demografia i zatrudnienie
    - 11.1.1. Struktura ludności wg wieku i płci
    - 11.1.2. Struktura wykształcenia ludności
    - 11.1.3. Prognoza zmian w strukturze ludności
    - 11.1.4. Zatrudnienie
    - 11.1.5. Bezrobocie
  - 11.2. Zasoby i warunki mieszkaniowe oraz możliwości zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych
  - 11.3. Infrastruktura społeczna
    - 11.3.1. Oświata
    - 11.3.2. Kultura
    - 11.3.3. Służba zdrowia
    - 11.3.4. Opieka społeczna
    - 11.3.5. Sport, rekreacja i turystyka
    - 11.3.6. Cmentarze
  - 11.4. Rolnictwo
    - 11.4.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna
    - 11.4.2. Struktura użytkowania gruntów
    - 11.4.3. Struktura własności gruntów
    - 11.4.4. Struktura gospodarstw
    - 11.4.5. Struktura upraw
    - 11.4.6. Hodowla
  - 11.5. Usługi
  - 11.6. Produkcja
  - 11.7. Finanse gminy

12. Dokumenty, programy o znaczeniu ponadlokalnym
  - 12.1. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego
  - 12.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego
  - 12.3. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju
  - 12.4. Narodowy Plan Rozwoju
  - 12.5. Plan Rozwoju Gminy Piątek

13. Podsumowanie - identyfikacja głównych problemów i możliwości rozwoju. Synteza przesądzeń.

TOM II – KIERUNKI ROZWOJU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Kierunki polityki przestrzennej gminy Piątek
  - 1.1. Powiązania regionalne
  - 1.2. Podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy
    - 1.2.1. Strefy rozwoju gminy
    - 1.2.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego strefy zabudowy mieszkaniowej i usługowej
    - 1.2.3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego strefy zabudowy mieszkaniowej
    - 1.2.4. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów sportu i rekreacji
    - 1.2.5. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów
    - 1.2.6. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów lasów
    - 1.2.7. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów zalesień
    - 1.2.8. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacji indywidualnej
    - 1.2.9. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów cmentarzy i terenów rozbudowy cmentarza
    - 1.2.10. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej
    - 1.2.11. Kierunki zagospodarowania przestrzennego strefy zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych
    - 1.2.12. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów rolniczych
  - 1.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego terenów
    - 1.3.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące do 31 grudnia 2003 r.
    - 1.3.2. Kryteria wyboru terenów dla których należy uzyskać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
    - 1.3.3. Tereny, dla których należy wykonać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
  - 1.4. Kierunki rozwoju układu komunikacyjnego gminy
    - 1.4.1. Układ drogowy
    - 1.4.2. Układ ścieżek rowerowych
    - 1.4.3. Komunikacja publiczna
  - 1.5. Kierunki rozwoju układu ekologicznego
    - 1.5.1. Ekologiczne przesłanki działalności gospodarczej
    - 1.5.2. Cele przyrodnicze
    - 1.5.3. Elementy chronione
    - 1.5.4. Kierunki działań związane z procesem dolesień
    - 1.5.5. Gospodarka odpadami
  - 1.6. Ochrona dziedzictwa kulturowego
    - 1.6.1. Obiekty podlegające ochronie konserwatorskiej
    - 1.6.2. Wytyczne ochrony konserwatorskiej dla miejscowości Piątek
  - 1.7. Kierunki rozwoju infrastruktury – woda i kanalizacja
  - 1.8. Kierunki rozwoju infrastruktury - systemy energetyczne, telekomunikacja
    - 1.8.1. Elektroenergetyka
    - 1.8.2. Zaopatrzenie w gaz
    - 1.8.3. Zaopatrzenie w ciepło
    - 1.8.4. Telekomunikacja
2. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego
3. Wnioski do polityki przestrzennej sąsiadujących gmin
4. Interpretacja zapisu ustaleń „Studium”

SPIS RYSUNKÓW

1. Uwarunkowania rozwoju – synteza przesądzeń

1.1. Zagospodarowanie terenu / Komunikacja / Administracja	1:20 000
1.2. Środowisko przyrodniczo-kulturowe	1:20 000
1.3. Klasyfikacja gruntów	1:20 000
1.4. Infrastruktura techniczna/ Własności terenów	1:20 000
1.5. Ustalenia „Planu ogólnego” z 1986r./ Złożone wnioski	1:20 000

2. Kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego

2.1. Kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy	1:20 000
2.2. Infrastruktura techniczna	1:20 000

TOM I

UWARUNKOWANIA ROZWOJU - SYNTEZA PRZESĄDZEŃ

1. Cel opracowania

Celem opracowania jest sporządzenie analizy stanu zagospodarowania przestrzennego, ocena zjawisk zachodzących w przestrzeni i gospodarce gminy Piątek w zakresie niezbędnym dla sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

2. Obowiązujące przepisy prawa

2.1. Zadania organów samorządu terytorialnego i rządowej administracji ogólnej w gospodarce przestrzennej

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zmianami),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1990 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zmianami),
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1990 r. o samorządzie województwa (tj. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zmianami),
- Ustawa z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy, organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1990 Nr 34, poz. 198)
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 1998 r. Nr 91, poz. 377),

2.2. Zagospodarowanie przestrzenne

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 6, poz. 41),
- Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tj. Dz.U. z 2000 r. Nr 23, poz. 295, z późn. zmianami),

2.3. Prawo budowlane

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz.U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016, z 2004 r. Nr 6, poz. 41),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690),
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tj. Dz.U. z 2000 r. Nr 71, poz. 676, z późn. zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. z 1999 r. Nr 43, poz. 430),
- Ustawa z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych (tj. Dz.U. z 2001 r. Nr 110, poz. 1192, z późn. zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 stycznia 2002 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących autostrad płatnych (Dz.U. z 2002 r. Nr 12, poz. 116),

2.4. Gospodarka gruntami

- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz.U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z późn. zmianami)

2.5. Ochrona środowiska i jego elementów

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2001 r. Nr 62, poz. 627, z późn. zmianami),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 1995 r. Nr 16, poz. 78, z późn. zmianami),
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 1994 r. Nr 27, poz. 96, z późn. zmianami),
- Ustawa z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (Dz.U. z 2001 r. Nr 73, poz. 764, z 2003 r. Nr 46, poz. 392),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2001 r. Nr 115, poz. 1229, z późn. zmianami),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. z 2001 r. Nr 62, poz. 628, z późn. zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 155, poz. 1298),

2.6. Ochrona wartości kulturowych

- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568),
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 września 2000 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków i centralnej ewidencji dóbr kultury (Dz.U. z 2000 r. Nr 86, poz. 965),
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 września 2000 r. w sprawie warunków wykorzystania zabytków nieruchomych na cele użytkowe oraz zasad i trybu przyznawania dotacji z budżetu państwa przeznaczonych dla użytkowników zabytków, prowadzących prace remontowe i konserwatorskie przy tych zabytkach (Dz.U. z 2000 r. Nr 86, poz. 964),

2.7. Prawo miejscowe

- Uchwała Nr XII/69/03 Rady Gminy Piątek z dnia 5 grudnia 2003 r. o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Piątek.
- Uchwała Nr XIX/107/04 Rady Gminy Piątek z dnia 8 listopada 2004 r. w sprawie uchwalenia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Piątek na lata 2004-2006.

3. Materiały wejściowe do opracowania

- Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Piątek, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Płocku, Płock 1986 r.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Piątek, mgr inż. Elżbieta Rutkowska z zespołem, Piątek 1998 r.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, Łódź 2000 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Piątek, Biuro Rozwoju Przestrzennego M. Reterski i wspólnicy sp.j., Łódź 2004 r.
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Piątek na lata 2004-2006, Piątek, listopad 2004 r.

- Mapa sytuacyjno-wysokościowa
- Mapy glebowo-rolnicze
- Dane z ewidencji gruntów i budynków dla jednostek nieprywatnych
- Wnioski do zmian miejscowego planu ogólnego złożone przez osoby prywatne
- Wnioski do studium złożone przez instytucje
- Inwentaryzacja bezpośrednia terenu gminy Piątek wykonana przez zespół autorski
- Stanisław Cisak, *Środek Polski – szkice z dziejów gmin ...*, Płock 2003
- Stanisław Cisak, *Piątek. Z dziejów miasta i okolic*, Płock 2001
- Podstawowe informacje z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r. dla gminy Piątek, US w Łodzi
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, *Sektorowy Program Operacyjny. Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich* (projekt), Warszawa, marzec 2004 r.
- „Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich” (projekt), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Warszawa marzec 2004 r.
- Program Rozwoju Województwa Łódzkiego 2004 – 2006, Łódź luty 2004 r.
- Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2001 r. o ogłoszeniu koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (M.P. Nr 26, poz. 432)

4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako element krajowego systemu planowania przestrzennego

Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

- 1) art. 10 ust. 1 pkt 14 ustalający wymóg uwzględnienia w studium uwarunkowań wynikających z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
- 2) art. 10 ust. 2 pkt 7 nakazujący wskazanie w studium obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym,
- 3) art. 11 pkt 4 nakazujący sporządzającemu studium uwzględnienie:
  - ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa,
  - ustaleń programów służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym (w przypadku planu zagospodarowania przestrzennego województwa lub niewprowadzenia do planu zagospodarowania przestrzennego województwa zadań rządowych),

podporządkowują wprost zapisy studium gminy w zakresie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zapisom planu województwa lub programom sporządzanym przez ministrów i centralne organy administracji rządowej zawierających zadania rządowe.

5. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako instrument kształtowania polityki przestrzennej gminy

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami) celem sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania.

W myśl art. 9 ust. 5 w/w ustawy studium nie jest aktem prawa miejscowego, co sprowadza je do roli dokumentu regulującego działania gminy, w ramach powierzonych jej zadań, z uwzględnieniem wymogów realizacji celów publicznych o znaczeniu ponadlokalnym, mających odbicie w zagospodarowaniu przestrzeni.

Określony w art. 10 ust. 2 zakres zapisów studium obejmuje:

- 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz przeznaczenia terenów,
- 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów,
- 3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego,

- 4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- 5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- 7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym,
- 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości (...) oraz obszary przestrzeni publicznej,
- 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolne i nieleśne,
- 10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- 11) obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania mas ziemnych,
- 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu filar ochronny,
- 13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych,
- 14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji,
- 15) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,
- 16) inne obszary problemowe w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Wymieniony zakres stanowi listę podstawową i ma charakter otwarty. Szczegółowy zakres i forma zapisów studium zależą od decyzji organu odpowiedzialnego za jego sporządzenie – wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Zapisy studium, zgodnie z zapisem art. 10 ust. 1, mają uwzględniać uwarunkowania wynikające z:

- 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- 3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- 5) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
- 6) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
- 7) potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
- 8) stanu prawnego gruntów,
- 9) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- 10) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- 11) występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
- 12) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- 13) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- 14) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Uwzględnienie w studium określonych w ustawie uwarunkowań, przekładających się na określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania minimum w zakresie zawartym w ustawie, powoduje konieczność głębokiego ich rozpoznania oraz dokonania ich oceny.

6. Ogólna charakterystyka gminy Piątek

Gmina Piątek leży w centralnej części Polski, w obszarze równinnym, na terenie Niecki Łęczyckiej. Administracyjnie gmina Piątek znajduje się w granicach powiatu łęczyckiego w województwie łódzkim, graniczy z siedmioma gminami: Krzyżanów, Bedlno, Bielawy, Głowno, Zgierz, Ozorków oraz Góra Świętej Małgorzaty.

Znajduje się w oddaleniu od dużych ośrodków miejskich – najbliższym ośrodkiem o znaczeniu ponadregionalnym jest Łódź położona na południe od gminy w odległości około 30 km.

We wsi Piątek, będącej siedzibą władz gminy, umiejscowiono geometryczny środek Polski. Położenie gminy odzwierciedlają relacje z ciągami komunikacyjnymi tj.: bliskość skrzyżowania głównych dróg krajowych - drogi Nr 1 Łódź – Włocławek i drogi Nr 2 Warszawa – Turek, zaplanowany przez wschodnią część gminy przebieg autostrady A-1.

Gmina Piątek jest gminą o charakterze rolniczym, z ogólnej powierzchni gminy, wynoszącej 133,3 km², 105,4 km² zajmują użytki rolne. Udział terenów leśnych w ogólnej powierzchni zamyka się na poziomie 8% (typowe dla środkowej części kraju).

Na terenie gminy zamieszkuje ok. 7 tys. mieszkańców, z których niemal 60% utrzymuje się wyłącznie lub głównie z pracy we własnym gospodarstwie rolnym.

7. Zabudowa

7.1. Charakterystyka zabudowy na terenie osady Piątek

Centralną część Piątku tworzy niska zabudowa śródmiejska, przy układzie ulic o średniowiecznym rodowodzie. Najwyraźniejszymi elementami historycznego układu przestrzennego jest układ ulic z rynkiem, obudowanym od wschodu i południa zwartą zabudową pierzejową. W sąsiedztwie rynku, nieco ukryty, zlokalizowany jest zabytkowy zespół kościoła parafialnego p.w. Św. Trójcy. Układ urbanistyczny z XV-XVII i XIX wieku podkreślają również: zespół kościoła p.w. Św. Wawrzyńca (drewniany kościół i dzwonnica oraz teren cmentarza), kościół Mariawitów oraz budynki mieszkalne i przemysłowe z XIX i pocz. XX wieku. Zabudowa śródmiejska przechodzi w rozproszoną zabudowę jednorodziną o zróżnicowanym stanie technicznym (w znacznej części wymagającą remontów), skupioną głównie wzdłuż istniejących ulic.

Odmienny charakter ma zabudowa na północny-zachód od rynku. Obok zwartej przyulicznej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej spotykamy tu zabudowę przemysłową (dawny zespół Fabryki Maszyn Rolniczych) oraz zabudowę mieszkaniową wielorodzinną (bloki w technologii wielkiej płyty). Ponadto ważnym elementem przestrzennym tej części miasta jest Zespół Szkół Mechanizacji Rolnictwa.

Uzupełnienie funkcji mieszkaniowej stanowią usługi o randze gminnej w formie obiektów na wydzielonych działkach (administracja, oświata, służba zdrowia itp.) oraz w formie zabudowy w parterach budynków lub wolnostojących pawilonów.

Indywidualny charakter ma również zagospodarowanie południowo-wschodniej części Piątku. Niezwykle ważnym elementem jest tu zespół zieleni z terenami sportowo-rekreacyjnymi, zabytkowym parkiem i przenikającymi ten fragment łąkami towarzyszącymi dwóm rzekom: Moszczenicy i Malinie.

7.2. Charakterystyka zabudowy na terenie gminy

Poza Piątkiem, na terenie gminy podstawową formą mieszkalnictwa jest zabudowa zagrodowa usytuowana w ciągach zabudowy wzdłuż dróg uzupełniona zabudową rozproszoną. Zwarte zespoły zabudowy jednorodzinnej i niewielkich budynków wielorodzinnych występują jedynie w Goślubiu – zabudowa przy lokalizacji tamtejszego gospodarstwa rolnego.

Na terenie gminy występują również obiekty związane z hodowlą zwierząt (m.in. Goślub, Pokrzywnica, Witów, Pęcławice) jak również zespoły o charakterze przemysłowym – zakłady produkcji wyrobów drewnianych w Janowicach i nieczynne zakłady przetwórcze w Piekarach. Odrębny charakter mają dworki z towarzyszącym im drzewostanem zabytkowych parków, najczęściej pełniące nadal funkcje mieszkalne (Piekary , Witów, Balków, Sułkowice, Orenice) .

8. Infrastruktura

8.1. Komunikacja

8.1.1. Sieć dróg

Układ komunikacyjny gminy stanowią drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Przez obszar gminy przebiegają dwie drogi wojewódzkie:

⇒ Nr 702 relacji Zgierz – Piątek – Kutno,

⇒ Nr 703 relacji Porczyny – Poddębice – Łęczycza – Piątek – Łowicz.

Obie te drogi przebiegają przez centrum wsi - miejscowości gminnej, gdzie ich kierunki nakładają się na pewnym odcinku. Z racji wzrastającego ruchu na obydwu drogach, których ranga wzrosła w związku z budową autostrady A-1 i lokalizacją węzła „Piątek” na skrzyżowaniu z drogą nr 703 istnieje potrzeba realizacji obwodnicy Piątku w ciągu w/w dróg wojewódzkich celem wyeliminowania ruchu tranzytowego i ciężkiego z centrum miejscowości gminnej. W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego planowana jest realizacja obwodnicy od strony wschodniej i południowej kompleksowej dla przebiegów obu dróg wojewódzkich - krótszy dojazd do autostrady.

W układzie dróg powiatowych przez obszar gminy przebiegają drogi o następujących numerach i relacjach (zgodnie z Uchwałą nr 48 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 10 lutego 2004 r. w sprawie nadania numerów drogom publicznym powiatowym na obszarze województwa łódzkiego):

⇒ Nr 2508E relacji Michałówka – Goślub,

⇒ Nr 2514E relacji Bryski Kolonia – Piątek – Leszno,

⇒ Nr 2515E relacji od drogi 2518E – Ślasków – Borowiec – Krzyszkowice,

⇒ Nr 2518E relacji Czerników – Karsznice – do drogi 2513E,

⇒ Nr 2528E relacji Sułkowice – Kolonia Konarzew – do drogi nr 702,

⇒ Nr 2529E relacji Jesionna - Kolonia Konarzew,

⇒ Nr 5115E relacji Wola Mąkolska – Popów – Jasionna – Piątek.

Drogi te generalnie posiadają nawierzchnię bitumiczną ale parametry techniczne są niskie i w większości wymagają modernizacji szczególnie w zakresie szerokości jezdni i geometrii łuków poziomych.

Uzupełnienie układu drogowego gminy stanowi sieć dróg gminnych, których na obszarze gminy jest 66 o łącznej długości około 110 km. Drogi te posiadają bardzo zróżnicowane nawierzchnie od gruntowych naturalnych poprzez szlakę, bruk do asfaltu włącznie. Parametry techniczne również są niskie i generalnie wymagają modernizacji.

8.1.2. Komunikacja publiczna

Komunikacja publiczna, zapewniająca mieszkańcom poruszanie się na terenie gminy oraz połączenia z ośrodkami miejskimi poza gminą, realizowana jest głównie przez spółki PKS i przewoźników prywatnych. Punktem węzłowym jest przystanek zlokalizowany na rynku w Piątku.

W zakresie dowozu dzieci do szkół funkcjonuje rozbudowana sieć tras tzw. „gimbusów”.

8.2. Infrastruktura techniczna

8.2.1 Zaopatrzenie w wodę

Gmina Piątek jest zaopatrywana w wodę w systemie zbiorowym, z 2 gminnych wodociągów grupowych, dla których źródłem wody są ujęcia głębinowe w Piątku i w Pokrzywnicy, eksploatujące trzeciorzędowe i jurajskie piętra wodonośne:

- ujęcie dla wodociągu PIĄTEK wykonane w latach 1977 – 78 składa się z trzech studni czerpiących wodę z utworów trzeciorzędowych, z głębokości 73 m i 82,5 m. Jest zlokalizowane na terenie stacji wodociągowej przy ul. Stodolnianej wraz z ustanowioną dla każdej studni 10 m strefą ochrony bezpośredniej. Posiada zasoby zatwierdzone są w kat "B" decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Płocku w wysokości 186 m³ /h dla zespołu studni, przy depresji s = 37 do 39m;
Eksploatację ujęcia prowadzi Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Piątku, w ramach pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód w ilości:

- Q max dn = 2779 m³ /d
- Q max h = 183m³ /h

Ujmowana woda zawiera ponadnormatywną zawartość żelaza i manganu i podlega uzdatnianiu.

Stacja wodociągowa jest wyposażona w 2 hydrofory o pojemności V=10 m³ i 4 odżelaziacze Ø1200 mm i ma zdolność uzdatniania wody w ilości równej wydajności ujęcia. Pracuje w systemie jednostopniowego pompowania wody, co sprawia, że jej zdolność produkcyjna nie jest efektywnie wykorzystywana. Średnia wielkości produkcji, w 2003 roku wynosiła 570 m³ /d, co stanowiło ok. 20% dopuszczalnego poboru wody z ujęcia, natomiast w okresie maksymalnych rozbiorów godzinowych występują spadki ciśnienia w sieci i braki wody, wynikające z dużych rozbiorów chwilowych.

W najbliższych latach prowadzona będzie modernizacja stacji wodociągowej w Piątku, w zakresie obejmującym:

- budowę zbiorników wyrównawczych o pojemności V= 2*500 m³ wraz z pompownią, stanowiącą drugi stopień podawania wody do sieci,
- modernizację i rozbudowę ujęcia wody,
- usprawnienie procesów uzdatniania wody oraz ich automatyzację.

Sieć wodociągowa o długości 102,1 km doprowadza wodę do miejscowości: Piątek, Łęka, Sułkowice, Witów, Jasionna, Piaski Stare, Leżajna, Konarzew, Krzyszkowice Bielice, Broników, Orenice, Oreniczki, Rogaszyn, Jankówek, Michałówka, Piekary, Goślub, Balków, Janowice, Janówek, Łubnica i Górki Łubnickie i jest przewidziana do dalszej rozbudowy.

Na odcinku Nowa Pokrzywnica – Piątek wykonane jest awaryjne spięcie z wodociągiem POKRZYWNICA;

- ujęcie dla wodociągu POKRZYWNICA czerpie wodę z utworów jurajskich, z głębokości 37,5m i 37,7 m. Wykonane są dwie studnie głębinowe pracujące naprzemiennie w ramach zasobów eksploatacyjnych ustalonych na dzień 10. 06. 1995r. i zatwierdzonych dla zespołu dwóch studni decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Płocku w kategorii „B” i w ilości Q = 79m³/h przy s= 16,9 i 17,3m. Ustalona strefa ochrony bezpośredniej obejmuje teren o szerokości 10m dla każdej studni i mieści się w granicach wygradzonego terenu stacji wodociągowej. Nie jest wymagane zachowanie strefy ochrony pośredniej.
Ujmowana woda podawana jest do sieci bez uzdatniania. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Piątku posiada pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych z ujęcia w ilości:

- Q max dn =1092 m³ /d,
- Q max h =79 m³ /h,

Stacja wodociągowa wykonana w latach 1971-72 zlokalizowana jest na działce Nr158 w Pokrzywnicy, a jej wydajność dostosowana jest do wydajności ujęcia i nie jest w pełni wykorzystywana.

Średnia wielkość produkcji wody w 2003 roku wynosiła 205 m³ /d, co stanowiło mniej niż 30% zasobów udostępnionych do eksploatacji.

Z uwagi na blisko 30-letnią eksploatację i zużycie urządzeń stacja wymaga modernizacji. Modernizacji wymaga również istniejące ujęcie wody.

Sieć wodociągowa o długości 73 km doprowadza wodę do miejscowości: Pokrzywnica, Młynów, Czerników, Mysłówka, Boguszyce, Śladków Rozlazły, Śladków Podleśny i Mchowice. Stan techniczny sieci jest dobry, z wyjątkiem 2,5 km sieci w Pokrzywnicy wykonanej z rur azbesto - cementowych, która wymaga wymiany.

- Brak jest sieci wodociągowej we wsiach: Pęcławice, Górki Pęcławskie, Włostowice, Orądky, Żabokrzeki, Sypin i Borowiec. Mieszkańcy korzystają z ujęć własnych, czerpiących wodę głównie z I horyzontu wodonośnego.
- Z własnych ujęć wody zaopatrywany jest zakład gospodarczy w Goślubiu (filia Stadniny Koni w Walewicach) i towarzyszące mu osiedle mieszkaniowe, zakłady TOREX w Janowicach. Wiele gospodarstw indywidualnych pobiera wodę z własnych ujęć do nawadniania upraw warzywnych.

Uwarunkowania i wnioski wynikające ze stanu istniejącego, możliwości rozwoju.

1. Duża dynamika rozwoju sieci wodociągowych sprawiła, że stan zaopatrzenia gminy w wodę na przestrzeni ostatnich lat systematycznie ulegał poprawie. Tylko w 2004 roku przekazano do eksploatacji 20 km sieci i tym samym blisko 80% mieszkańców uzyskało możliwość korzystania z dobrej jakości wody. Mimo istnienia jeszcze wsi niewyposażonych w sieć wodociągową, stan zaopatrzenia gminy w wodę można uznać za zadawalający. Osiągnięcie stanu pełnego zaspokojenia potrzeb warunkowane jest budową wodociągów dla wsi: Sypin, Borowiec, Żabokrzeki, Orądky, Pęcławice, Janków, Włostowice, Górki Pęcławskie i Goślub SK.
2. Zasoby wód podziemnych ujęć wykonanych dla potrzeb wodociągów gminnych w gminie Piątek udokumentowane i zatwierdzone w kat."B" w ilości 265 m³ /h, tj. ok.6360 m³ /d, są obecnie wykorzystywane w niewielkim stopniu i jest to mocną stroną systemu. Wielkość wydobywania wody w 2003 r. wynosiła łącznie 282,9 dam, tj. ok. 775 m³ /d średnio, co stanowiło zaledwie 20% zasobów udostępnionych do eksploatacji. Rezerwy w istniejących źródłach poboru wody w pełni zabezpieczą docelowe potrzeby gminy.
3. Dla zapewnienia wysokich standardów obsługi konieczna jest jednak modernizacja stacji wodociągowych w Piątku i w Pokrzywnicy: budowa zbiorników wyrównawczych i przechodzenie na dwustopniowy układ podawania wody do sieci;
4. Zapewnienie dobrej jakości wody dostarczanej odbiorcom wymaga modernizacji ujęć wody oraz usprawnienia procesów uzdatniania wody na stacji wodociągowej w Piątku.
5. Do słabych stron gminnych systemów zaopatrzenia w wodę należy brak możliwości zachowania terenu strefy ochrony pośredniej dla ujęcia wodociągowego w Piątku, co powoduje zagrożenie zachowania jakości ujmowanych wód oraz budowa sieci wodociągowej otwartej (rozgałęźnej), co w przypadku awarii skutkuje przerwaniem ciągłości dostawy wody dla wielu odbiorców.

8.2.2 Gospodarka ściekowa

Tylko w Piątku istnieje gminna sieć zbiorczej kanalizacji sanitarnej i oczyszczalnia ścieków, zlokalizowana w północno-wschodniej części miejscowości, w dolinie rzeki Moszczenicy. Sieć obejmuje zasięgiem obsługi zainwestowane tereny położone w lewobrzeżnej części Piątku. Brak jest kanalizacji na niektórych odcinkach ul. Kutnowskiej oraz w części południowo-wschodniej, w zlewni rzeki Maliny.

Sieć kanalizacyjna realizowana jest w układzie grawitacyjno-tłocznym. Jej długość wynosi obecnie ok. 11 km, w tym ok. 1,5 km kanałów tłocznych. Z siecią współpracuje 5 lokalnych przepompowni ścieków. Z przepompowni głównej, zlokalizowanej przy ul. Kutnowskiej, ścieki kanałem tłocznym przesyłane są na teren oczyszczalni.

Oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna - wykonana została w technologii oczyszczania ścieków metodą niskoobciążonego osadu czynnego, z usuwaniem związków biogenych w reaktorze wielofunkcyjnym typu HYDROCENTRUM. W ramach I etapu zrealizowany został jeden ciąg technologiczny o przepustowości Q śr dn =475m³/d, w skład którego wchodzi:

- pompownia ścieków surowych,
- punkt zlewny ścieków dowożonych,
- pompownia ścieków dowożonych,
- zbiornik retencyjno-uśredniający,
- komora rozdzielcza,
- wielofunkcyjny reaktor biochemiczny,
- stacja dmuchaw,
- pompownia osadu nadmiernego,
- stacja dawkowania reagentów,
- stacja odwadniania osadu.

Przewidywana jest budowa drugiego ciągu technologicznego, dla uzyskania docelowej przepustowości Q śr dn =950 m³/d.

Do oczyszczalni dopływa w okresie suchej pogody około 150 ÷ 160 m³/d ścieków, w okresach intensywnych opadów ilość dopływających ścieków wzrasta do ok. 350 m³/d. Efekty oczyszczania ścieków są dobre, uzyskiwany jest wymagany stopień redukcji zanieczyszczeń, określony pozwoleniem wodnoprawnym, tj: BZT₅ - 25mg O₂/l, zawiesina ogólna 30mg/l, azot ogólny 20mg/l i fosfor ogólny 2 mg/l.

Oczyszczone ścieki odpływają kolektorem do rowu melioracyjnego i za jego pośrednictwem do rzeki Maliny.

Na pozostałych terenach gminy funkcjonuje kanalizacja indywidualna i lokalna:

- w lokalnym systemie sieci kanalizacji sanitarnej odprowadzane są ścieki z osiedla mieszkaniowego przy zakładzie gospodarczym d. Stadniny Koni w Goślubiu. Ścieki bytowo-gospodarcze z osiedla odprowadzane są kolektorem do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni typu ENERGOPOL 125, o przepustowości 28 m³/d, gdzie są unieszkodliwiane. Obecne obciążenie oczyszczalni wynosi ok. 14 m³/d. Oczyszczone ścieki kierowane są do rowu melioracyjnego w zlewni rzeki Bzury;
- indywidualne systemy odprowadzania ścieków funkcjonują w innych miejscowościach:
  - ścieki sanitarne powstające w zakładach TOREX w Janowicach są gromadzone w zbiornikach bezodpływowych na terenie zakładu, skąd okresowo wywożone do punktu zlewnego ścieków na oczyszczalni w Piątku;
  - mieszkańcy korzystają z rozwiązań opartych o osadniki gnilne, doły chłonne, ustępy suche i zbiorniki typu „szambo”, których skuteczność jest niewystarczająca. Ścieki przesiąkające z nieszczelnych zbiorników są źródłem skażenia płytkich wód gruntowych i wód powierzchniowych. Zapobieganie dalszej degradacji środowiska i likwidacja istniejących zagrożeń wymaga rozwiązania problemu odprowadzania ścieków sanitarnych w sposób bezpieczny dla środowiska przyrodniczego i zgodny z wymaganiami jego ochrony, w tym wód powierzchniowych i gleby.

Uwarunkowania i wnioski wynikające ze stanu istniejącego, możliwości rozwoju.

1. Po uruchomieniu w 1997 roku gminnej oczyszczalni ścieków stan gospodarki ściekowej w Piątku systematycznie ulega poprawie. Do końca ubiegłego roku wybudowano 11 km sieci kanalizacyjnej oraz 5 przepompowni ścieków, co pozwoliło na uporządkowanie gospodarki ściekowej w części ul. Kutnowskiej, a także w rejonie ulic: Senatorskiej, Belwederskiej, Stodolnianej, Literackiej, Łęczyckiej, Strażackiej, Nadrzecznej, Rynek, Nowy Świat, Szpitalnej, Kościelnej, Nowej i Pokrzywnej. Brak jest kanalizacji sanitarnej w części ul. Kutnowskiej, w ul. Łowickiej, Zgierskiej, Sułkowskiej i Polnej. Kierunek dalszej rozbudowy sieci doprowadzić powinien do poprawy stanu istniejącego i uregulowania stanu odprowadzania ścieków w sposób bezpieczny dla środowiska i zgodny z wymaganiami jego ochrony na wszystkich już zurbanizowanych terenach i na nowych terenach przeznaczonych do urbanizacji.
2. Zgodnie z zatwierdzonym przez Radę Gminy Piątek Planem Rozwoju Lokalnego, w najbliższych latach, aż do roku 2013 przewidywana jest budowa sieci kanalizacji sanitarnej tylko w Piątku, w pozostałych miejscowościach pozostaje dowóz ścieków do punktu zlewnego istniejącego na terenie oczyszczalni. Nie przewiduje się środków na budowę II etapu oczyszczalni ścieków ani na budowę lokalnych kanalizacji wiejskich .
3. Budowa zbiorczych systemów kanalizacji, obejmujących sieć, pompownie ścieków i mechaniczno-biologiczne oczyszczalnie jest dla większości terenów wiejskich w gminie nierealna i z uwagi na wysokie koszty przypadające na jedno gospodarstwo nieuzasadniona ekonomicznie, a ich planowanie odebrałoby STUDIUM niezbędny przymiot realności.
4. Porządkowanie i poprawę stanu gospodarki ściekowej gminy oraz warunki dla dalszego rozwoju gminy zapewnić należy poprzez:
  - 1) adaptację istniejącej gminnej oczyszczalni ścieków w Piątku z punktem zlewnym dla ścieków dowożonych z szamb oraz jej modernizację dla usprawnienia pracy istniejących urządzeń i zapewnienia warunków na przyjęcie i oczyszczanie ścieków z sieci kanalizacyjnej projektowanej do rozbudowy w Piątku i w Piekarach,
  - 2) rozbudowę oczyszczalni ścieków w Piątku o drugi ciąg technologiczny celem skanalizowania terenów pobliskich wsi: Pokrzywnica, Krzyszkowice, Sułkowice Pierwsze, Łęka i Bielice oraz terenów wyznaczonych w obrębie tych wsi dla rozwoju funkcji magazynowych i komercyjnej działalności gospodarczej,
    - a) wyposażenie wsi Balków i Goślub II w zbiorczą sieć kanalizacji sanitarnej, zakończonej lokalną wiejską oczyszczalnią ścieków. Wsie charakteryzuje zwarta zabudowa, zlokalizowana wzdłuż dróg. Miejscem korzystnym dla lokalizacji oczyszczalni ścieków mogą być tereny w rejonie zabudowy wsi Balków Nowy. Wyznaczenie działki dla lokalizacji oczyszczalni ścieków powinno nastąpić po szczegółowych analizach, z uwzględnieniem własności i dostępności gruntów. Do czasu budowy zbiorczej kanalizacji sieciowej ścieki należy gromadzić w szczelnych zbiornikach bezodpływowych i wywozić do oczyszczalni ścieków w Piątku,
    - b) wyposażenie wsi położonych poza zasięgiem projektowanych kanalizacji zbiorczych w kanalizację przyzagrodową, z odprowadzaniem ścieków i ich unieszkodliwianiem na przydomowych oczyszczalniach. Oczyszczalnie przydomowe, proste w obsłudze i łatwe do wkomponowania w krajobraz, cechują się dużą niezawodnością i skutecznie zabezpieczają środowisko przed zanieczyszczeniem. Są konkurencyjne w stosunku do szamb bezodpływowych – eliminują koszty wywozu ścieków, będące dużym obciążeniem domowych budżetów. Z bogatej oferty dostępnych na rynku typoszeregów z powodzeniem mogą być stosowane oczyszczalnie typu: Nevexpol, Nayadic, Sotrolentz, Turbojet, Sebifikon, Bio-claire, i inne. Oczyszczone ścieki mogą być odprowadzane do gruntu przez rozsączkowanie w granicach własnej działki, do rowów melioracyjnych lub cieków naturalnych, stosownie do warunków miejscowych i dostępności odbiornika i po spełnieniu warunków obowiązujących przy wprowadzaniu ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi. Mogą być stosowane dla jednego lub 2-3 gospodarstw,
    - c) asenizacja indywidualna i gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych oraz ich wywóz na punkt zlewny do oczyszczalni ścieków, powinna być

stosowana w przypadku braku możliwości budowy przydomowych oczyszczalni ścieków oraz przejściowo we wszystkich terenach przewidzianych docelowo do objęcia siecią kanalizacji zbiorczej lub kanalizacją przyzagrodową;

- d) na całym obszarze gminy obowiązuje zakaz odprowadzania nieczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi; szamba istniejące mogą być zachowane i nadal użytkowane pod warunkiem zapewnienia ich szczelności,
- e) w warsztatach i zakładach, gdzie powstają lub będą powstawać ścieki technologiczne należy zapewnić ich neutralizację poprzez budowę kanalizacji zakładowych i oczyszczalni ścieków.

8.2.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Gmina Piątek zasilania jest energią elektryczną poprzez sieć linii i stacji średniego (15kV) i niskiego napięcia.

Na terenie gminy nie zlokalizowano Głównego Punktu Zasilania (GPZ) w postaci stacji 110/15kV. Najbliższe GPZ-y są zlokalizowane w Łęczycy („Leszcze”), Ozorkowie i Głownie. Na terenie gminy funkcjonuje 80 stacji transformatorowych, z których większość stanowią stacje słupowe powiązane liniami napowietrznymi 15kV. W Piątku funkcjonują dodatkowo stacje transformatorowe wewnętrzne parterowe i wieżowe powiązane ze sobą liniami napowietrzno-kablowymi 15kV.

Ekspluatowana sieć linii napowietrznych 15kV i niskiego napięcia jest sukcesywnie modernizowana poprzez przebudowę i wymianę przewodów oraz zagęszczanie stacji w celu skracania długości obwodów niskiego napięcia.

Oceniając stan elektroenergetyki w gminie należy stwierdzić, że gmina dysponuje:

- stosunkowo dobrze rozwiniętą siecią 15kV posiadającą rezerwy przepustowości,
- możliwościami pewnego zasilania odbiorców napięciem 15kV ze stacji zasilających 110/15 kV.

Gospodarczy i urbanistyczny rozwój gminy w zakresie zasilania w energię elektryczną należy rozpatrywać w zależności od wielkości perspektywicznego wzrostu potrzeb w aspektach:

1. modernizacji obecnie eksploatowanych głównych ciągów 15kV zasilających gminę w zakresie wymiany przewodów zapewniających zwiększenie przepustowości oraz zagęszczenie stacji transformatorowych 15/0,4kV.
2. budowy dodatkowych ciągów zasilających 15kV z istniejących GPZ-ów 110/15kV oraz zagęszczanie stacji trafo 15/0,4kV.
3. ewentualnej budowy na terenie gminy sieci 110kV tj. stacji rozdzielczej 110/15kV i linii zasilających 110kV oraz rozbudowy sieci SN/nn.

8.2.4. Telekomunikacja

Obsługa telekomunikacyjna gminy jest realizowana poprzez dwóch operatorów telekomunikacyjnych:

- Telekomunikację Polską S.A.
- TV-TEL „Elektrim”.

Na terenie gminy w Piątku są wybudowane dwie centrale nowej generacji:

- centrala TP S.A. w Rynku
- centrala (koncentrator wyniesiony) Elektrim na terenie pn-zach zabudowy Piątku.

Centrale są powiązane światłowodami z odpowiednimi centralami w Łęczycy.

Bezpośrednie zaopatrzenie abonentów w łącza telefoniczne odbywa się w 80% kablami doziemnymi. Pozostałą sieć stanowią linie napowietrzne, które będą sukcesywnie likwidowane na rzecz sieci kablowej.

Sieć jest sukcesywnie rozbudowywana. Obecnie trwa rozbudowa sieci telefonicznej Elektrim na terenie osady Piątek.

Aktywność obu operatorów zapewnia wysoki poziom infrastruktury telekomunikacyjnej, a tym samym szybki wzrost wskaźnika gęstości telefonów.

Obecnie wskaźnik gęstości telefonów kształtuje się na poziomie 6÷8 NN/100 Mk.

Łączność bezprzewodowa w gminie jest realizowana za pośrednictwem niezależnych operatorów telefonii komórkowej. Na terenie gminy zlokalizowano dwa maszty przekaźnikowe:

1. na terenie oczyszczalni ścieków,
2. na terenie osiedla budownictwa wielorodzinnego.

8.2.5. Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy nie zrealizowano sieci gazu przewodowego. Ewentualne zapotrzebowanie na gaz realizowane jest z butli bądź zbiorników napełnianych gazem płynnym.

Zgodnie z wcześniej opracowanym Studium Gazyfikacji Województwa Płockiego zasilanie gminy w gaz zakładano z sieci gazowej wysokiego ciśnienia po wybudowaniu odcinka gazociągu wysokiego ciśnienia i stacji redukcyjnej I-go stopnia. Źródłem zasilania dla tej sieci byłby gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Łódź-Łęczyca-Kutno.

Według aktualnych wytycznych istnieje możliwość gazyfikacji gminy na średnim ciśnieniu. Jako źródło gazu zakłada się wykorzystanie istniejącej stacji redukcyjno-pomiarowej I-go stopnia zlokalizowanej w Celestynowie na terenie gminy Ozorków. Układ sieci może być docelowo wspomagany przez powiązanie z siecią gazową w gminach: Łęczycy i Góra Św. Małgorzaty.

Realizacja systemu gazu przewodowego w gminie będzie wymagała przede wszystkim opracowania koncepcji gazyfikacji, w której zostaną określone kryteria ekonomicznej opłacalności dostawy gazu w oparciu o wskaźniki takie jak: długość sieci na odbiorcę, kapitałochłonność na odbiorcę, zużycie gazu na odbiorcę oraz realny do uzyskania poziom gazyfikacji (rzędu 70% gazyfikacji mieszkań w gminie).

8.2.6. Zaopatrzenie w ciepło

Zaopatrzenie w ciepło na terenie gminy odbywa się poprzez lokalne źródła ciepła tj. lokalne kotłownie i indywidualne źródła ciepła wbudowane u poszczególnych odbiorców – opalane głównie węglem i koksem. Niewielka modernizacja źródeł ciepła dotyczy zastosowania oleju opałowego jako paliwa grzewczego.

Kompleksowa gospodarka ciepłem na terenie gminy nie jest prowadzona. Zaopatrzenie w ciepło gminy ze względu na normatywne wartości dopuszczalnych emisji zanieczyszczeń należy rozpatrywać w aspekcie modernizacji istniejących źródeł z jednoczesnym zastąpieniem paliwa stałego na paliwo ekologiczne.

Tereny gminy znajdują się w strefie wód geotermalnych. Do tej pory nie prowadzono eksploatacji i wykorzystania tych zasobów.

8.3. Gospodarka odpadami

Gmina jest objęta zorganizowanym systemem wywozu nieczystości stałych. Obecnie odpady komunalne odbierane są przez dwie firmy zajmujące się wywozem odpadów komunalnych:

1. Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO SERWIS sp. z o.o. z siedzibą w Kutnie, zbierające i przewożące niesegregowane odpady komunalne na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Krzyżanówku gmina Krzyżanów. Odpady gromadzone selektywnie transportowane będą na teren bazy spółki i przygotowywane do sprzedaży: szkło, makulatura, puszki, tworzywa sztuczne.
2. Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Łęczycy. Odpady komunalne stałe wywożone będą na wysypisko w Łęczycy (wysypisko znajduje się w miejscowości Borek, posiada decyzję eksploatacyjną do 21.12.2005r.)

Systemy selektywnej zbiórki odpadów, recyklingu i ich ekonomicznej utylizacji jest na terenie gminy słabo rozwinięty.

9. Środowisko przyrodnicze

9.1. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego

9.1.1. Warunki klimatyczne

Gmina Piątek posiada klimat nizin centralnych o cechach i wpływach oceanicznych. Charakteryzuje się on krótką i dość chłodną wiosną, długim latem i długą i chłodną zimą. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,9 °C, roczna amplituda temperatur 22,5 °C. Na omawianym terenie notuje się niskie wartości opadów (średni roczny opad atmosferyczny jest stosunkowo niski i wynosi 512 mm, przy maksimum – 105 mm w lipcu i minimum –31 mm w styczniu), co jest jedną z przyczyn procesu stepowienia gleb. Średnie roczne zachmurzenie sięga ok. 7,0 stopnia pokrycia nieba (w skali 1: 10). Przeważają wiatry zachodnie i południowo – zachodnie (głównie zimą). Średnia prędkość wiatru jest niewielka, przeważają wiatry słabe (średnia dla roku 3,6 m/s).

Najkorzystniejsze warunki klimatyczno-zdrowotne występują w obrębie: terenów otwartych wysoczyzny - na obszarach o korzystnej ekspozycji południowej - dobre nasłonecznienie, dobre warunki termiczne, znaczne wyniesienie ponad dno doliny - dobre przewietrzanie terenu, dobre warunki wilgotnościowe, rzadkość występowania mgieł.

Średniokorzystne warunki występują na obszarze : terenów wysoczyzny otoczonych lasami i terenów leśnych - utrudnione, niedostateczne przewietrzanie obszarów, słabe nasłonecznienie, często występujące mgły poranne, znaczna wilgotność,

Niekorzystne lub mało korzystne warunki topoklimatyczne posiadają:
 - tarasy zalewowe dolin - strefy częstych inwersji termicznych (zalegania lub spływu chłodnych mas powietrza), złe warunki solarne i wilgotnościowe, częste mgły i przymrozki, obszary o charakterze korytarzy wentylacyjnych,
 - boczne dolinki i obniżenia w obrębie wysoczyzny - również częściowo narażone na inwersje, o gorszych warunkach solarnych i wilgotnościowych. Spełniają rolę rynien grawitacyjnego spływu chłodnych mas powietrza i wód okresowych ku dolinie.
 Nie powinny być zabudowywane i przegradzane, w celu umożliwienia swobodnego przepływu powietrza.

9.1.2. Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno – geograficznej J. Kondrackiego (warszawa 1998 r) gmina Piątek znajduje się w mezoregionie: Równina Łowicko – Błońska w makroregionie Nizina Środkowomazowiecka. Jest ona najniżej położoną częścią nizin mazowiecko – podlaskich, które cechuje zbieganie się dużych dolin dorzecza środkowej Wisły.

Powierzchnia gminy jest prawie płaska. Wysokości bezwzględne kształtują się średnio na poziomie około 100 m npm. Najniższe wysokości bezwzględne występują na północy gminy dochodzą do 95m npm (obszar pradoliny Bzury). natomiast najwyższe w okolicach Lasu Witowskiego i wynoszą do 116,65 m npm.

Urozmaiceniem monotonnego krajobrazu są: Pradolina Bzury (północny fragment gminy) oraz bardzo niewyraźnie wykształcone doliny rzek Moszczenicy, Maliny i Strugi.

9.1.3. Warunki wodne

9.1.3.1. Wody powierzchniowe

Gmina leży w zdecydowanej części w zlewni rzeki Bzury.

Głównym elementem układu hydrograficznego gminy są rzeki Moszczenica, Malina i Struga uzupełniane przez gęstą sieć rowów i cieków.

Istotnym elementem w układzie hydrologicznym gminy są stawy. Największe zlokalizowane są we wsiach: Piekary, Pokrzywnica, Sypinie i Kryszkowice o łącznej powierzchni przekraczającej 200 ha.

Na terenie gminy na rzece „Malinie” projektowany jest zbiornik wodny o nazwie „Piątek” znajdujący się w Programie Małej Retencji. Powierzchnia zalewu wynosi 15ha. Pojemność zbiornika 225 tys. m³.

9.1.3.2. Wody podziemne

Wody podziemne na terenie gminy związane są z czwartorzędowym, trzeciorzędowym i jurajskim poziomem wodonośnym.

Pierwszym i głównym poziomem wodonośnym jest poziom czwartorzędowy na głębokości 11,0 – 22,5 m p.p.t.. Wydajności tego poziomu około 10-30 m³/h. Na całym obszarze jest w pełni izolowany od powierzchni.

Trzeciorzędowy poziom wodonośny ma znaczenie podrzędne w tym rejonie. Na terenie gminy warstwę wodonośną trzeciorzędową ujmują studnie zlokalizowane w Piekarach i Piątku.

Wodonośne utwory jurajskie wykształcone są w postaci piaskowców. Z wodonośnych utworów jurajskich korzystają mieszkańcy zamieszkali w miejscowościach Pęcławice, Górki Pęcławskie i Piątek.

Południowy fragment Gminy znajduje się w obszarze najwyższej ochrony (ONO) kredowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP)- nr 401 Niecka łódzka. Północny fragment gminy znajduje się w obszarze wysokiej ochrony (OWO) jurajskiego GZWP- nr 226 Zbiornik Krośniewice – Kutno. Na terenie gminy występuje również fragment jurajskiego zbiornika nr 402 Stryków. Zbiornik ten wymaga ochrony zwykłej.

Nakłada to na władze gminy szczególną troskę o ochronę wód podziemnych polegającą na zakazie lokalizacji inwestycji mogących wpływać negatywnie na stan czystości gruntów i wód oraz wskazuje na konieczność uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy. Gospodarowanie rolne na obszarach ONO i OWO wymaga ustalenia właściwych zasad nawożenia gleb i stosowania środków ochrony roślin. Inwestycje w tym obszarze powinny być realizowane przy zastosowaniu wszelkich zabezpieczeń technicznych dla ochrony środowiska, szczególnie wód.

9.1.3.3. Zagrożenia powodziowe. Ochrona przeciwpowodziowa

Trwałe użytki zielone położone w północnej części gminy oraz wzdłuż rzek i cieków podlegają naturalnym procesom, są okresowo lub trwale podmokłe. Okresowe występowanie wód, ze względu na brak zainwestowania na terenach zalewanych, nie powoduje powstawania strat materialnych.

Planowana budowa zbiorników retencyjnych ma służyć poprawie stosunków wodnych na terenie gminy – zapobiegać nadmiernemu nawodnieniu i przesuszaniu gruntów.

9.1.4. Gleby

Na terenie gminy występują generalnie dobre gleby.

Największą powierzchnię gminy, zwłaszcza w części północnej, zajmują gleby (wykształcone na podłożu gliniastym i piaszczysto – gliniastym) typu brunatnych właściwych a także bielicowych i pseudobielicowych, lokalnie czarnych ziem właściwych. Z punktu widzenia rolniczej przydatności są to najżyźniejsze gleby na terenie gminy należące do najwyższych kompleksów rolniczej przydatności głównie: pszennego bardzo dobrego, pszennego dobrego, żytniego dobrego i bardzo dobrego, wg klasyfikacji bonitacyjnej do I,II, IIIa i IIIb oraz IVa i IVb - chronionej przed zmianą użytkowania - klasy.

Na podłożu piaszczystym wykształciły się słabe gleby. Należą głównie do typów gleb brunatnych wylugowanych i kwaśnych, bielicowe i pseudobielicowe, lokalnie czarne ziemie zdegradowane i gleby szare. Ich wartość rolnicza jest dość słaba, należą do kompleksów żytnich słabych i najslabszych (żytnio-łubinowego), a także zbożowo – pastewnych słabych i mocnych., a w klasyfikacji bonitacyjnej do V lub VI klasy. Występują głównie w południowej części gminy.

W północnych fragmentach gminy oraz wzdłuż rzek wykształciły się gleby organiczne: mułowo-torfowe i torfowo-mułowe, torfowe i murszowo-torfowe, mające charakter torfowisk niskich, podlegające ochronie przed zmianą użytkowania. Wykorzystywane są rolniczo, na ogół jako trwałe użytki zielone: średnie i słabe. Lokalnie tworzą tereny bagnisk śródleśnych, podlegających ochronie.

Według mapy (z „Programu ochrony środowiska województwa łódzkiego”) rejon gminy znajduje się w obszarze o najkorzystniejszych warunkach dla rozwoju i intensyfikacji rolnictwa.

9.1.5. Budowa geologiczna, surowce mineralne

Obszar gminy budują utwory czwartorzędowe o różnej miąższości: związane ze zlodowaceniem środkowopolskim głównie gliny zwałowe, które występują na większości wysoczyzny oraz piaski ze żwirami. W/w utwory, to grunty nośne, na ogół przydatne dla zabudowy. Utrudnieniem dla zabudowy mogą być jedynie wody śródglinowe w obrębie utworów gliniastych lub wody podskórne zalegające lokalnie na słabo przepuszczalnym gliniastym podłożu oraz lokalne obniżenia terenu, gdzie obserwuje się płytsze poziomy wody gruntowej, okresowo stagnujące na powierzchni.

Na terenie gminy znajdują się następujące złoża :

1. złożo „Goślub” (udokumentowane) – zawadnione, niskoeksploatowane złożo margla, margla wapnistego, mułowców wapnistych,
2. złoża torfu – nie tworzą nagromadzeń o znaczeniu złożowym, nie spełniają kryteriów potencjalnej bazy zasobowej z uwzględnieniem wymogów związanych z ochroną oraz kształtowaniem środowiska,
3. piasek - dwa punkty „dziękuj eksploatacji” w miejscowości Mchowice nie posiadające konkretnego użytkownika.

9.1.6. Lasy

Lasy stanowią w gminie niewielką powierzchnię i są jednocześnie najważniejszą grupą zbiorowisk pod względem walorów krajobrazowych, ekologicznych i przydatności gospodarczej.

Największe zespoły leśne rozciągają się w południowo - wschodniej, części gminy. Są to głównie siedliska borowe - bór świeży, bór mieszany świeży, małe fragmenty boru suchego, z niewielkim udziałem lasów mieszanych świeżych czy mieszanych. Na terenach wilgotnych występują głównie lasy olszowo – brzożowe. Najpowszechniejszym drzewostanem jest sosna jako monokultura lub z domieszką brzozy i dębu. Wiek drzew jest różny.

9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Na obszarze opracowania i w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie ma obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Obiektami mogącymi oddziaływać na środowisko (w przypadku nie dotrzymania warunków ochrony środowiska) są lub będą w niedalekiej przyszłości:

1. oczyszczalnia ścieków terenie miejscowości Piątek,

2. oczyszczalnia ścieków w zakładzie gospodarczym Goślub,
3. stacja paliw, projektowana w miejscowości Piątek na terenie działki nr 238,
4. istniejąca stacja paliw w miejscowości Piątek przy ul. Rynek 1,
5. hodowle drobiu i chlewnie,
6. kotłowni (nasiloną emisją zanieczyszczeń powietrza w okresie grzewczym),
7. lakiernia na terenie Przedsiębiorstwa Przetwórstwa Drzewnego „TOREX” sp. z o.o. w Janowicach

9.3. Ochrona środowiska przyrodniczego

Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego wymaga utrzymania i /lub przywracania do właściwego stanu różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Jako najważniejsze cele w tym zakresie określa się m.in.:

1. renaturalizację i poprawa stanu najcenniejszych ekosystemów i siedlisk,
2. utrzymanie urozmaiconego krajobrazu rolniczego z gospodarstwami średniej wielkości, w tym przede wszystkim rozwój rolnictwa ekologicznego.

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska przyrodniczego, w ramach realizacji zrównoważonego rozwoju, służące poprawie stanu środowiska i jakości życia koncentrują się wokół takich programów, jak:

1. zwiększenie lesistości,
2. utworzenie europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000,
3. ochrony terenów wodno-błotnych,
4. poprawa stanu czystości wód powierzchniowych,

9.4. Elementy chronione

Na terenie gminy znajduje się korytarz ekologiczny sieci **ECONET**, który pokrywa się częściowo z siecią **NATURA 2000** obejmującą: pradolinę Bzury – ostoja siedliskowa oraz pradolinę Warszawsko – Berlińską – ostoja ptasia (jej obszar pokrywa się częściowo z ostoją siedliskową Pradoliny Bzury). Obszar ten stanowi szczególny charakter pod względem intensywności szaty roślinnej oraz bogactwa fauny. Korytarz stanowi fragment rozległych, zwartych kompleksów łąkowych, gruntów rolnych oraz lasów. Godne uwagi są zbiorowiska roślinności źródłiskowej, i łąkowej o cechach półnaturalnych (wilgotne łąki, torfowiska, bagna).

Północna część gminy ze względu na cenne zbiorowiska roślinne oraz cechy geomorfologiczne terenu znalazła się w strefie **Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej”**.

Część południowa gminy (Witów, Pokrzywnica, Sułkowice I, Śładków Podleśny, Śładków Rozlazły, Mysłówka) oraz środkowa część gminy na wschód od miejscowości Piątek wzdłuż rzeki Moszczenicy i Maliny ma zostać objęta **projektowanym Obszarem Chronionego Krajobrazu „Sokolnicko – Piątkowskim”**.

W obrębie gminy ochronie prawnej podlegają:

1. **Obszar Chronionego Krajobrazu „Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej”.**

(Uchwałą Nr 163/XXVI/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Płocku z dnia 9 czerwca 1988 roku w sprawie ochrony krajobrazu w województwie Płockim oraz Rozporządzenia nr 16/98 Wojewody Płockiego z dnia 27.04.1998r. w sprawie dostosowania jej do wymagań ustawy o ochronie przyrody z 16.10.1991r.)

Obszar ten, o powierzchni 12 859 ha, uznany za korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym, łączący ważne obszary węzłowe o znaczeniu międzynarodowym (wchodzi w skład krajowego systemu obszarów chronionych – przestrzennego układu wzajemnie uzupełniających się form ochrony przyrody), obejmuje głównie łąki typu łągów rozlewiskowych i właściwych.

2. Pomniki przyrody (5 okazów).

3. Parki podworskie:

- a) Goślub, Janowice, Piątek, Piekary, Sułkowiec, Witów – wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- b) Balków, Łęka, Pokrzywnica, Pęcławice - ujęte w ewidencji zabytków

Projektowany **Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Silne Błota”**. Przedmiotem ochrony jest torfowisko o powierzchni 21,23 ha położone w Leśnictwie Witów Nadleśnictwo Grotniki, oznaczony na planie urzędzenia gospodarki leśnej jako oddział 181 f. Rezerwat leży ok. 1 km na północny wschód od wsi Kwilno po wschodniej stronie drogi Łódź - Kutno . Celem ochrony jest zachowanie roślinności bagiennej i niskotorfowiskowej oraz miejsc lęgowych ptaków błotnych.

Gmina znajduje się w obszarze najwyższej ochrony (ONO) kredowego głównego zbiornika wód podziemnych GZWP - nr 402 „Stryków” (północna część gminy) oraz w obszarze wysokiej ochrony (OWO) jurajskiego GZWP- nr 226 „Krośniewice-Kutno” (południowo – zachodnia część gminy).

Polski system obszarów chronionych NATURA 2000

W ramach sieci europejskiej NATURA tworzy się polski system NATURA 2000, niezależny od międzynarodowego systemu informacyjnego CORINE.

Polska, zgodnie z Traktatem Akcesyjnym, podpisanym w 2003r. w Atenach, zobowiązana jest przedstawić Komisji Europejskiej listę proponowanych specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOO), składających się na Europejską Sieć Ekologiczną Natura 2000, na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa).

Podstawą prawną wyznaczenia obszaru Natura 2000 jest nowa ustawa o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004r, która weszła w życie 1 maja 2004r. (Dz. U. Nr 92, poz. 880).

Obszary Natura 2000 wyznacza się w celu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt wymienionych w załącznikach I i II do Dyrektywy Siedliskowej, a więc ochronie nie podlegają wszystkie składniki przyrody, tak jak w innych formach ochrony przyrody, np. w parkach narodowych i rezerwach przyrody.

Z ponad około 300 wstępnie wytypowanych specjalnych obszarów ochrony siedlisk spełniających kryteria określone w Dyrektywie Siedliskowej, na aktualnej liście znajdują się 184 obszary o łącznej powierzchni 1171,6 tys. ha, tj. 3,7% pow. kraju.

Są to obszary przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym dla Wspólnoty Europejskiej.

Po zatwierdzeniu listy obszarów ważnych dla Wspólnoty, Polska, nie później niż w ciągu 6 lat, wyznaczy specjalne obszary ochrony w formie rozporządzenia ministra środowiska. Ustali również priorytetowe działania dla zachowania typu siedliska przyrodniczego wymienionego w załączniku I lub gatunków roślin i zwierząt wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej w stanie sprzyjającym ochronie lub dla odtworzenia tego stanu, a także dla potrzeb spójności sieci Natura 2000.

Działania ochronne dla różnych siedlisk i gatunków na obszarach Natura 2000 będą określone w planach ochrony.

Zgodnie z Dyrektywą Siedliskową, podejmując działania ochronne dla zachowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których zostały wyznaczone obszary Natura 2000, należy uwzględniać uwarunkowania gospodarcze, społeczne, kulturowe oraz cechy regionalne i lokalne. Dyrektywa ta nie zakazuje realizacji planów i przedsięwzięć gospodarczych na obszarach Natura 2000, lecz określa stosowne procedury postępowania w przypadku, gdy mogą one w istotny sposób oddziaływać na siedliska lub gatunki o znaczeniu priorytetowym dla Wspólnoty.

Projekt listy specjalnych obszarów ochrony siedlisk obejmuje 3,7% obszaru kraju.

W większości są to obszary, w których udział siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których wyznacza się te obszary, obejmuje kilka lub kilkanaście procent danego obszaru. Tylko sporadycznie siedliska te stanowią kilkadziesiąt procent. Natomiast obszar Natura 2000 może w całości być ostoją zwierząt (np. nietoperzy).

Zgodnie z zapisami art. 36 ustawy o ochronie przyrody:

„1. Na obszarach Natura 2000 nie podlega ograniczeniu działalność związana z utrzymaniem urzędów i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie zagrażają one zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin lub zwierząt, ani nie wpływają w sposób istotny negatywnie na gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000”;

„2. Prowadzenie działalności, o której mowa w ustępie 1, na obszarach Natura 2000, wchodzących w skład parków narodowych i rezerwatów przyrody, jest dozwolone wyłącznie w zakresie, w jakim nie narusza to zakazów obowiązujących na tych obszarach” ;

„3. Jeżeli działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka lub rybacka wymaga dostosowania do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, na którym nie mają zastosowania programy wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości, wojewoda może zawrzeć umowę z właścicielem lub posiadaczem obszaru, z wyjątkiem zarządców nieruchomości Skarbu Państwa, która zawiera wykaz niezbędnych działań, sposoby i terminy ich wykonania oraz warunki i terminy rozliczenia należności za wykonane czynności, a także wartość rekompensaty za utracone dochody wynikające z wprowadzonych ograniczeń.”

Objęcie lasów obszarami Natura 2000 nie spowoduje potrzeby zmian w zakresie polskiego prawa leśnego oraz obowiązujących zasad gospodarki leśnej.

Jeżeli zajdzie potrzeba dostosowania gospodarki rolnej do potrzeb ochrony siedlisk lub gatunków, dla których obszar został wyznaczony, będzie mogło to nastąpić wyłącznie na podstawie dobrowolnie zawartej z rolnikiem umowy określającej wysokość rekompensaty. Może to być szczególnie korzystne w przypadku, gdy dotychczasowe użytkowanie gruntu rolnego jest nieopłacalne dla rolnika. Nie ulegnie też ograniczeniu dotychczasowa działalność w zakresie zagospodarowania turystycznego, gospodarki łowieckiej, rybackiej, wędkarstwa itp.

Głównymi zasadami funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000 jest ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków w warunkach gospodarczego użytkowania terenu.

W ramach systemu NATURA 2000 na terenie województwa łódzkiego wstępnie wyznaczono 15 obszarów przeznaczonych do ochrony. Dwa z nich: Pradolina Warszawsko - Berlińska i Pradolina Bzury - Neru, w dużej części będą znajdować się w powiecie łęczyckim.

Poniżej przedstawiono charakterystykę tych obszarów:

3.4.5.1. Pradolina Warszawsko-Berlińska, obszar: PLB100001 region biogeograficzny - Kontynentalny

a) Ogólna charakterystyka obszaru.

Pokrycie terenu stanowią:

- tereny luźno zabudowane 1,15%,
- miejsca eksploatacji odkrywkowej 0,01%,
- grunty orne 25,93%,
- sady i plantacje 0,04%,
- łąki i pastwiska 50,69%,
- złożone systemy upraw i działek 3,04%,
- tereny rolnicze z dużym udziałem elementów naturalnych 1,63%,
- lasy liściaste 4,84%,
- lasy iglaste 2,78%,
- lasy mieszane 0,01%,
- bagna 1,48%,
- torfowiska 4,99%,
- zbiorniki wodne 3,41%.

Jest to obszar położony na Równinie Łowicko-Błońskiej, na południe od Równiny Kutnowskiej. Równinę przecinają rzeczki spływające do Bzury z Wzniesień Południowomazowieckich. Obszary zalesione zajmują niewielką powierzchnię ostoi. Występują tu stawy rybne, z których najważniejsze to Psary, Okręt i Rydwan, Borów i Walewice. Stawy Borów i Walewice znajdują się na terenie powiatu łęczyckiego. Najważniejsza z rzek ostoi to Bzura, której dolina jest silnie zatorfiona, pokryta mozaiką szuwarów turzycowych i roślinności łąkowej; średnia szerokość doliny rzecznej wynosi ok. 2 km. Dolina pocięta jest gęstą siecią rowów melioracyjnych, a sama rzeka jest uregulowana; brak tu starorzeczy.

b) Opis według formularza danych „NATURA 2000”.

Obszar zawiera ostoje ptasie o randze europejskiej E 43 (Dolina Neru) oraz o randze krajowej K 46, K 47 i K 48 (Dolina Bzury, Stawy Psary, Stawy Okręt i Rydwan). Obszar stanowi bardzo ważną ostoję ptaków wodno-błotnych.

Występuje tu, co najmniej, 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bąk (PCK), błotniak stawowy, kropiatka, podrózniczek (PCK), rybitwa białowąsa (PCK), rybitwa czarna, cyranka, krwawodziób, płaskonos, rybitwa białoskrzydła (PCK), rycyk i zausznik; stosunkowo wysoką liczebność (C7) osiągają: błotniak łąkowy, bocian biały, derkacz i śmieszka. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C3) gęsi zbożowej; stosunkowo duże koncentracje (C7) osiąga: batalion, gęś białoczelna, świstun.

Największym zagrożeniem jest działalność człowieka osuszająca teren.

Obszar podlega działaniom z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Istniejące obiekty i urządzenia związane z ochroną przeciwpowodziową oraz koryta rzeczne wymagają utrzymywania ich w należyłym stanie technicznym. Na obszarze będą prowadzone działania zapewniające swobodny spływ wód oraz lodu. Przy wykonywaniu powyższych zadań zachowana zostanie dbałość o utrzymanie dobrego stanu ekologicznego doliny. Wykonywanie tych prac obejmuje różne fragmenty doliny rzecznej i nie ma istotnego wpływu na całość obszaru Natura 2000.

Występują następujące formy ochrony: Rezerwat Przyrody: Błonie (20,7ha); Obszar Chronionego Krajobrazu: Dolina Bzury (13 500,0ha); Dolina Warty i Neru; Pradolina Warszawsko-Berlińska. Obszar ten w większości jest własnością prywatną.

Pradolina Bzury – Neru, obszar: PLH100006 region biogeograficzny- Kontynentalny

a) Ogólna charakterystyka obszaru.

Pokrycie terenu stanowią:

- lasy iglaste 3%,
- lasy liściaste 7%,
- siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie) 58%,
- siedliska rolnicze (ogólnie) 20%,
- torfowiska, bagna, roślinność na brzegach wód, młaki 8%,
- wody śródlądowe (stojące i płynące) 3%,
- inne tereny (miasta, wsie, drogi, składowiska, kopalnie, tereny przemysłowe) 1%.

Obszar obejmuje odcinek Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej pomiędzy Łowiczem a Dąbiem, która we wschodniej części wykorzystywana jest przez rzekę Bzurę, a w zachodniej przez Ner. Koryta Bzury i Neru są uregulowane, wyprostowane.

Niewielkie kompleksy lasów łęgowych zachowały się, wzdłuż rzek, koło następujących miejscowości: Ktery i Pęcławice – Bzura oraz Leszno - Ner. Lasy pokrywają ok. 9% charakteryzowanej pradoliny. Jej szerokość wynosi 1-3km, średnio ok. 2km.

Środkowy odcinek doliny pokrywają torfowiska niskie i przejściowe, zlokalizowane na złożach torfu, w dużej części już wyeksploatowanych; dużo jest rowów, starorzeczy i dołów potorfowych w różnych stadiach zarastania. Część obszaru zajmują rozległe łąki koszone

i uprawiane; dużą powierzchnię pokrywają turzycowiska, szuwały trzcinowe, zarośla łożowe oraz olsy.

Utrzymywane są tutaj duże zespoły stawów rybnych. Woda w Nerze i Bzurze stopniowo się oczyszcza, do rzek wróciło już około 16 gatunków ryb.

b) Opis według formularza danych „NATURA 2000”.

Charakteryzowany odcinek doliny jest najcenniejszym obszarem bagiennym w środkowej części kraju. W dużej części ostoja zachodzi intensywna sukcesja regeneracyjna na skutek wycofywania się rolnictwa: odtwarzają się naturalne lasy łąkowe, olsy oraz zespoły szuwarowe. W kilku miejscach utrzymuje się flora halofilna; najcenniejsze gatunki notowano pod Łęczycą; zachowały się tu połacie typowo wykształconych łąk trzęślicowych. Łącznie stwierdzono tu 9 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, a ponadto 9 gatunków z załącznika II. Jest to też miejsce występowania wielu rzadkich i zagrożonych w skali kraju lub lokalnej, gatunków roślin naczyniowych, w tym niektórych chronionych prawnie. Jest to obszar łąkowy ponad 100 gatunków ptaków (ostoja ptasia o randze krajowej K-46). Ostoja posiada także duże walory krajobrazowe.

Gatunki wymienione w p. 3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce.

Największe zagrożenia stanowią: zanieczyszczenie wód, regulacje rzek; zaniechanie uprawy łąk, intensyfikacja gospodarki stawowej.

Obszar podlega działaniom z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Istniejące obiekty i urządzenia związane z ochroną przeciwpowodziową wymagają utrzymywania ich w sprawności technicznej.

Na obszarze będą prowadzone działania związane ze swobodnym spływem wód i kry.

Wykonywanie tych prac obejmuje różne fragmenty doliny rzecznej i nie ma istotnego wpływu na całość obszaru Natura 2000.

Obszar w większości położony jest na terenie 3 obszarów chronionego krajobrazu: Doliny Bzury (16 356,7ha), Doliny Warty i Neru (16 180ha), Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (14 639ha), z rezerwatem przyrody Błonie (21ha; 1977).

W 80% jest to własność prywatna, w 20% własność Skarbu Państwa.

10. Środowisko kulturowe

10.1. Zarys dziejowy obszaru gminy

Ślady najstarszego osadnictwa na terenie gminy Piątek zlokalizowano wśród terenów bagiennych tzw. „Silnego błota” i datuje się je na 10050-8850 p.n.e. i zamieszkałe były przez ludy myśliwskie.

W toku prac archeologicznych odkrywano stanowiska z okresu paleolitu, późnego mezolitu, neolitu, epoki brązu, epoki żelaza, epoki wczesnego okresu rzymskiego, epoki wczesnego średniowiecza, późnego średniowiecza oraz okresu nowożytnego.

Pierwsza zapisana wzmianka o Piątku znajduje się w dokumencie z dnia 19 stycznia 1241 roku dotyczący przywileju wydanego „in villa Piantek” przez księcia mazowieckiego Bolesława. Prawa miejskie uzyskał Piątek w 1339 r. Miasto zostało lokowane na prawie niemieckim i zaczęło rozwijać się jako osada jarmarczna. W 1459 roku mieszkańcy Piątku biorą czynny udział w wojnie pruskiej, a w 1655 w czasie potopu szwedzkiego ludność czynnie wspiera Jana Kazimierza.

W 1792 roku w wyniku rozbioru Polski województwo łęczyckie wraz z Piątkiem dostaje się pod panowanie pruskie, by w 1807 w wyniku kampanii napoleońskiej znaleźć się w granicach Księstwa Warszawskiego, a po upadku Napoleona w latach 1814 – 1918 zostać w granicach Królestwa Kongresowego.

W 1863 mieszkańcy Piątku biorą udział w powstaniu styczniowym, za co w 1870 r. Piątek traci prawa miejskie. W latach 1914 – 1915 na terenach ziem piątkowskich rozegrała się Bitwa pod Kutnem. W 1939 r. ludność Piątku brała udział w wojnie obronnej. Wskutek bombardowań we

wrześniu 1939 roku zniszczona została duża część zabudowy Piątku – zwłaszcza przy rynku i ulicy Kościelnej, później na terenach gminy trwały walki podczas Bitwy nad Bzurą. Miasto zostało wyzwolone spod okupacji hitlerowskiej 18 stycznia 1945 r. W 1945 r. folwarki i dwory na ziemiach piątkowskich zostały przejęte przez Skarb Państwa. W latach 1945-1989 na terenie gminy powstały liczne spółdzielnie rolnicze i produkcyjne, bazy maszynowe, zakłady przetwórcze, a od 1987 r. także przedsiębiorstwa prywatne.

10.2. Obiekty podlegające ochronie konserwatorskiej

10.2.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Lp	Miejscowość	Obiekt	Nr decyzji/data
1.	Pęcławice (d.Ciechosławice)	kościół filialny	Nr 486/371 z dn. 01 sierpnia 1967 r.
2.	Goślub	zespół pałacowo-parkowy wraz z bramą wjazdową oraz strefa ochrony konserwatorskiej w odległość 150 m od granic parku	Nr 475 z dn. 20 listopada 1978 r.
3.	Janowice	zespół dworsko-parkowy oraz strefa ochrony konserwatorskiej w odległość 150 m od granic parku	Nr 489 z dn. 10 kwietnia 1979 r.
4.	Konarzew	grodzisko wczesnośredniowieczne stożkowate	Nr 357/295 z dn. 20 sierpnia 1966 r.
5.	Oreniczki	grodzisko wczesnośredniowieczne stożkowate	Nr 361/296 z 20 sierpnia 1966 r.
6.	Piątek	park miejski oraz strefa ochrony konserwatorskiej w odległości 100 m od granic parku	Nr 595 z dn. 29 grudnia 1988 r.
7.	Piątek	kościół p.w. św. Trójcy	Nr 81/283 z dn. 08 sierpnia 1967 r.
8.	Piątek	Dzwonnica	Nr 82/284 z dn. 08 sierpnia 1967 r.
9.	Piątek	kościół cmentarny św. Wawrzyńca obecnie Przemienienia Pańskiego	Nr 83/285 z dn. 08 sierpnia 1967 r.
10.	Piątek	Dzwonnica	Nr 526/534 z dn. 08 sierpnia 1967 r.
11.	Piekary	Dwór	Nr 528/379 z dn. 09 sierpnia 1967 r.
12.	Piekary	park oraz strefa ochrony konserwatorskiej w odległość 150 m od granic parku	Nr 572 z dn. 02 września 1987 r.
13.	Sułkowice	park oraz strefa ochrony konserwatorskiej w odległość 100 m od granic parku	Nr 596 z dnia 29 grudnia 1988 r.
14.	Witów	Dwór	Nr 491 z dn. 10 kwietnia 1979 r.
15.	Witów	park oraz strefa ochrony konserwatorskiej w odległość 150 m od granic parku	Nr 634 z dn. 13 listopada 1992 r.

10.2.2. Obiekty w ewidencji konserwatorskiej

Lp	Obiekt	Konstrukcja	Data budowy	Remont, przebudowa
	Balków			
1	Zespół folwarczny			
2	Zespół dworski			
2a	dwór I	Murowana	1 poł. XIX w.	pocz. XX w.

2b	dwór II	Murowana	2 poł. XIX w	
2c	oficyna	Murowana	1 poł. XIX w.	
2d	park krajobrazowy		poł. XIX w.	
Pęcławice (d.Ciechosławice)				
3	Zespół dworsko-parkowy			
Goślub				
4	Zespół folwarczny			
Łęka				
5	Park dworski krajobrazowy		poł. XIX w.	
Piątek				
6	Układ urbanistyczny		XV-XVII w. i XIX w.	
7	Zespół kościoła par. p.w. św. Trójcy			
7a	Plebania	Murowana	1863 r.	pocz. XX w.
7b	dom parafialny	Murowana	pocz. XX w.	
8	cmentarze: -parafialny, -mariawicki, -żydowski, -mogiła i pomnik ofiar II wojny światowej			
9	Kościół Mariawitów	Murowana	pocz. XX w.	
10	Strażnica pożarna, ul. Strażacka	Murowana	I. 30 XX w.	
11	ul. Kościelna dom Nr 2	Drewniana	pocz. XX w.	
12	ul. Kościelna dom Nr 4	Murowana	k. XIX w.	
13	ul. Kościelna dom Nr 6	Murowana	4 ćw. XIX w.	
14	ul. Kościelna dom Nr 8	Murowana	pocz. XX w.	
15	ul. Kościelna dom Nr 18	Murowana	pocz. XX w.	
16	ul. Kutnowska dom Nr 1	Murowana	k. XIX w.	
17	ul. Kutnowska dom Nr 3	Murowana	XIX / XX w.	
18	ul. Kutnowska dom Nr 7	drewniana	3 ćw. XIX w.	
19	ul. Kutnowska dom Nr 18	drewniana	2 poł. XIX w.	
20	ul. Kutnowska dom Nr 22	murowana	4 ćw. XIX w.	
21	ul. Kutnowska dom Nr 26	murowana	I. 20 XX w.	
22	ul. Kutnowska dom Nr 28	murowana	I. 30 XX w.	
23	ul. Belwederska (d.22 Lipca) dom Nr 3a	drew.-mur.	ok. poł XIX w.	
24	ul. Łęczycka dom Nr 1	murowana	3 ćw. XIX w.	
25	ul. Łęczycka dom Nr 5	murowana	I. 20 XX w.	
26	ul. Łęczycka dom Nr 7	murowana	I. 30 XX w.	
27	ul. Łęczycka dom Nr 9	murowana	I. 30 XX w.	
28	ul. Łęczycka dom Nr 10	drewniana	I. 30. XX w.	
29	ul. Łęczycka dom Nr 11	murowana	4 ćw. XIX w.	
30	Rynek (d.pl. 1 Maja) dom Nr 1	murowana	2 poł. XIX w.	
31	Rynek (d.pl. 1 Maja) dom Nr 6	murowana	4 ćw. XIX w.	
32	Rynek (d.pl. 1 Maja) dom Nr 8	murowana	4 ćw. XIX w.	
33	Rynek (d.pl. 1 Maja) dom Nr 10	murowana	k. XIX w.	XX w.
34	Rynek (d.pl. 1 Maja) dom Nr 17	murowana	I. 20 XX w.	
35	Rynek (d.pl. 1 Maja) dom Nr 19	murowana	I. 20 XX w.	
36	Rynek (d.pl. 1 Maja) dom Nr 20	murowana	I. 30 XX w.	
37	Rynek (d.pl. 1 Maja) dom Nr 21	murowana	I. 30 XX w.	
38	Rynek (d.pl. 1 Maja) dom Nr 23	murowana	I. 30 XX w.	
39	ul. Nowa dom Nr 4/4a	murowana	I. 20 XX w.	
40	ul. Senatorska (d. 18 Stycznia) dom Nr 1	murowana	I. 30 XX w.	
41	ul. Senatorska (d. 18 Stycznia) dom Nr 3	murowana	4 ćw. XIX w.	

42	ul. Senatorska (d. 18 Stycznia) dom Nr 7	murowana	I. 20 XX w.	
43	ul. Pokrzywna dom Nr 1/3	murowana	I. 30 XX w.	
44	Zespół Fabryki Maszyn Rolniczych, ob. Piątkowskie Zakłady Mechaniczne, pl. 1 Maja 10			
44a	odlewnia I, ob. warsztat mechaniczny	murowana	1932-1934	
44b	odlewnia II, ob. nie używana	murowana	1932-1934	
44c	brama wjazdowa	żelbetowa	I. 20 XX w.	
44d	brama wejściowa	murowana	1932-1934	
44e	dom właściciela, ob. dział technologiczny	murowana	I. 20 XX w.	
44f	dom nr 2, ob. magazyn wyrobów gotowych	murowana	I. 20 XX w.	
45	Mleczarnia, ul. Pokrzywna	murowana	1890 r.	1905 r., ok. 1915 r., 1939-1945, 1957
46	Młyn motorowy, ul. Kutnowska 21 - spalony	mur.-drew.	1923-1924	
	Piekary			
47	Zespół folwarczny			
	Pokrzywnica			
49	Zespół dworsko-parkowy			
50	Park Dworski Krajobrazowy, wł. UG Piątek		poł. XIX w.	
51	Zespół cukrowni			
52	Zespół folwarczny			
	Sułkowie			
53	Zespół Dworski, wł. prywatna			
53a	Dwór	murowana	poł. XIX w.	
53b	Oficyna	murowana	poł. XIX w.	

10.2.3. Stanowiska archeologiczne

Arkusz 59-51			
Lp	Okres / epoka	Sołectwo / Wieś	Nr stanowiska w miejscowości / Nr stanowiska na arkuszu
1.	Okres paleolitu/mezolitu	Balków	22/66
		Siemienice	3/30
2.	Okres neolitu	Włostowice	5/8
3.	Epoka brązu	Balków	1/1, 2/2, 1/3
		Włostowice	7/10
4.	Wczesna epoka żelaza	Balków	21/65
		Goślub	11/42
5.	Okres wpływów rzymskich	Balków	8/52, 12/56, 13/57, 14/58, 17/61, 21/65, 23/67, 24/68, 25/69
		Goślub	12/44
6.	Okres wczesnego średniowiecza	Balków	1/1, 3/47, 4/48, 5/49, 7/51, 12/56, 13/57, 14/58, 17/61, 21/65, 24/68, 25/69, 27/74
		Czarnopole gm. Góra Świętej Małgorzaty	3/73
		Goślub	3/35, 4/36, 5/37, 9/41, 12/44, 14/46
		Włostowice	3/6, 5/8
7.	Średniowiecze	Balków	6/50, 8/52, 9/53, 11/55, 12/56, 16/60, 17/61, 18/62, 22/66, 24/68
		Goślub	2/35, 6/38, 7/39, 10/42, 11/43
		Piekary	5/33
		Włostowice	1/4, 2/5, 3/6, 4/7, 5/8, 8/11, 9/12, 10/13

8.	Starożytność	Balków	5/49, 6/50, 8/52, 9/53, 10/54, 11/55, 15/59, 20/64, 22/66, 26/70
		Goślub	2/34, 8/40, 12/44, 13/45
		Piekary	5/33
		Włostowice	6/9
Arkusz 59-52			
Lp	Okres / epoka	Sołectwo / Wieś	Nr stanowiska w miejscowości / Nr stanowiska na arkuszu
1.	Epoka kamienia	Oreniczki	2/15
2.	Epoka brązu	Janków – Jankówek	6/13
		Oreniczki	2/15
3.	Okres halszacki/ okres lateński	Górki Pęcławskie	1/5
		Janków – Jankówek	3/10
		Górki Pęcławskie	2/6
		Janków	5/12
		Pęcławice	4/38
5.	Okres pradziejowy	Piekary	2/30
6.	Okres nieokreślony	Pęcławice (dawniej Ciechoślawice)	1/1
7.	Wczesne Średniowiecze	Górki Pęcławskie	1/5, 2/6
		Janków – Jankówek	2/9, 5/12
		Orądky	1/7
		Orenice	1/26
		Oreniczki	2/15, 3/17, 4/18
		Pęcławice	1/2, 3 /4
		Rogaszyn	1/14
8.	Średniowiecze	Górki Pęcławskie	2/5, 3/31
		Janków – Jankówek	1/8, 3/10, 4/11, 5/12, 7/19
		Oreniczki	1/16
		Pęcławice	2/3, 3 /4
9.	Okres nowożytny	Górki Pęcławskie	1/5, 2/6
		Janków – Jankówek	3/10
		Orądky	1/7
		Pęcławice	2/3
		Piekary	1/29
Arkusz 60-51			
Lp	Okres / epoka	Sołectwo / Wieś	Nr stanowiska w miejscowości / Nr stanowiska na arkuszu
1.	Mezolit	Pokrzywnica	1/5
2.	Neolit	Czerników	4/26
3.	Kultura łużycka –epoka brązu	Czerników	6/22, 3/25
		Górki Łubnickie	1/ 4
		Janowice	1/ 2
		Pokrzywnica	1/5, 2/6
		Żabokrzeki	1/28
4.	Kultura wschodniopomorska	Czerników	2/24
		Łubnica (d. Nowa Łubnica)	1/ 3
5.	Nieokreślony okres pradziejowy	Goślub	1/12
		Górki Łubnickie	1/ 4
		Piątek	5/7

		Łubnica (d. Stara Łubnica)	1/18
6.	Kultura przeworska	Czerników	1/20
		Pokrzywnica	1/5, 2/6, 3/7
7.	Okres wczesnośredniowieczny	Czerników	1/20, 5/21, 7/23
		Górki Łubnicke	1/ 4
		Łubnica	1/9
		Łubnica (d. Nowa Łubnica)	1/3
		Piątek	4/1, 5/7, 32, 33
		Pokrzywnica	1/5, 3/10, 4/11, 5/27
		Bolków (Stawy)	1/13
8.	Okres późnośredniowieczny	Czerników	521
		Goślub	1/12
		Górki Łubnicke	1/ 4
		Janowice	1/ 2
		Łubnica	1/9
		Łubnica (d. Nowa Łubnica)	1/3
		Piątek	5/7, 6/8
9.	Okres nowożytny	Pokrzywnica	2/6, 3/10, 3/11
		Piątek	6/8
		Goślub	1/12
		Czerników	6/22, 7/23
Arkusz 60-52			
Lp	Okres / epoka	Sołectwo / Wieś	Nr stanowiska w miejscowości / Nr stanowiska na arkuszu
1.	Epoka brązu	Piątek	2/44
2.	Okres halsztacki	Łęka	1/45, 2/46
		Sułkowice Drugie (dawniej Niedziałki)	2/31
		Stare Piaski	1/33
		Sułkowice	1/50
3.	Okres lateński (kultura łużycka)	Stare Piaski	1/33
4.	Okres lateński – okres rzymski (kultura przeworska)	Sułkowice Drugie (dawniej Niedziałki)	2/31
		Piaski Stare	3/28, 1/33, 5/36, 7/38
		Piątek	1/43
5.	Okres pradziejowy	Sułkowice Drugie (dawniej Niedziałki)	1/24
		Sułkowice Pierwsze	6/20
6.	Okres wczesnośredniowieczny	Krzyszkowice	1/17
		Leżajna	1/24
		Orenice	5/9
		Stare Piaski	1/33
		Sułkowice Pierwsze	2/19, 3/21, 4/22, 6/20
7.	Okres średniowieczny	Piątek (Bałuty)	1/12
		Krzyszkowice	2/18
		Łęka (Łęka Duża)	1/14
		Sułkowice Drugie (dawniej Niedziałki)	1/24
		Orenice	4/8, 2/5, 3/72, /16

		Piątek	3/11
		Piekary	3/13,
		Sułkowice Pierwsze	5/23, 6/20
		Sułkowice Drugie	1/22
8.	Okres nowożytny	Piątek (Bałuty)	1/12
		Orenice	1/15, 5/9
		Sułkowice Pierwsze (Niedziałki)	1/24
		Stare Piaski	5/36, 6/37, 8/39
		Piekary	3/13

Arkusz 61-52

Lp	Okres / epoka	Sołectwo / Wieś	Nr stanowiska w miejscowości / Nr stanowiska na arkuszu
1.	Epoka kamienia	Witów	1/47, 2/52
2.	Neolit	Witów	3/51
3.	Epoka brązu	Konarzew	1/18
		Jasionna (Mąkolice)	15/2
		Witów	1/1
4.	Wczesna epoka żelaza	Jasionna	1/5
5.	Okres późnolateński – rzymski	Konarzew	1/18
		Witów	1/47, 1/1, 2/4
6.	Wczesne średniowiecze	Feliksów	1/16
		Jasionna (Jasionna Folwark)	1/25
		Konarzew	2/19
		Witów (Witów Parcele)	2/4
7.	Okres średniowieczny	Jasionna	1/5
		Jasionna (Jasionna Folwark)	1/25, 15/2
		Konarzew	2/19
8.	Okres nowożytny	Jasionna	1/5, 1/25, 2/26, 6/27
		Konarzew Kolonia	1/18, 2/19
9.	Nieokreślony okres pradziejowy	Konarzew	2/19

Arkusz 61-51

Lp	Okres / epoka	Sołectwo / Wieś	Nr stanowiska w miejscowości / Nr stanowiska na arkuszu
1.	Epoka kamienia	Mysłówka	1/73
		Śladków Podleśny	2/7, 5/10
2.	Neolit	Czerników	14/91, 19/123, 8/176
		Konarzew	11/171
		Mysłówka	3/74, 29/118
		Śladków Rozlazły	9/29, 35/96
3.	Wczesna epoka brązu	Czerników	13/90, 16/119
		Mysłówka	9/78
		Śladków Podleśny	1/6
		Śladków Rozlazły	1/21
4.	Epoka brązu	Błonie	2/165
		Czerników	15/92

		Mchowice	18/20, 20/41, 28/81
		Mysłówka	12/84, 25/114
		Konarzew	4/172, 14/174, 11/179
		Sypin-Borowiec	5/150, 14/159
		Śladków Rozlazły	3/23, 4/24, 5/25, 6/26, 7/27, 8/28, 9/29, 10/30, 11/31, 12/32, 13/34, 15/36, 17/38, 18/48, 24/57, 29/70, 31/72, 37/98, 40/101, 41/110
		Śladków Podleśny	6/39, 10/45, 11/46
5.	Okres lateński	Boguszyce	3/125, 4/126, 15/137, 20/142, 9/154
		Czerników	14/91, 18/122, 9/177
		Mchowice	10/11, 16/18
		Mysłówka	13/85, 7/76, 9/78, 22/109, 26/115, 27/116
		Śladków Podleśny	8/43, 9/44
		Śladków Rozlazły	20/53
4.	Okres wpływów rzymskich	Błonie	1/167
		Boguszyce	1/102, 2/124, 4/126, 5/127, 6/128, 7/129, 9/131, 12/134, 13/135, 16/138, 17/139, 18/140, 21/143
		Czerników	13/90, 16/119, 17/121, 19/123, 10/178
		Gieczno B	1/164
		Konarzew	1/168, 6/169, 2/170
		Mchowice	6/2, 7/3, 9/5, 13/15, 21/60, 24/63, 26/65, 27/66, 2/162
		Mysłówka	10/79, 6/80, 4/83, 2/86, 16/103, 18/105, 21/108, 22/109, 23/112, 24/113, 28/117, 29/118
		Sypin-Borowiec	1/146, 2/147, 4/149, 5/150, 7/152, 8/153, 10/155, 13/158
		Śladków Podleśny	1/6, 7/42, 10/45, 11/46, 12/47, 13/49, 15/51, 16/68
		Śladków Rozlazły	2/22, 22/55, 23/56, 24/57, 25/58, 26/59, 27/67, 34/95, 35/96, 40/101
6.	Wczesne średniowiecze	Boguszyce	11/133
		Czerników	12/89
		Konarzew	13/173, 16/175
		Mchowice	13/13, 1/33, 4/161
		Mysłówka	11/82, 17/104
		Śladków Rozlazły	33/94, 40/101
7.	Okres średniowieczny	Boguszyce	8/130, 9/131, 10/132, 15/137, 22/144
		Czerników	14/91, 15/92
		Mchowice	13/34, 21/60, 23/62, 24/63, 25/64
		Mysłówka	12/84, 8/77, 9/78, 15/88, 27/116, 29/118, 30/120
		Śladków Podleśny	2/7, 6/39, 8/43, 11/46, 12/47, 18/48, 14/50, 15/51
		Śladków Rozlazły	19/52, 20/53, 21/54, 24/57, 25/58, 26/59, 28/69, 39/100
8.	Późne średniowiecze	Boguszyce	4/126, 7/129, 8/130, 12/134, 19/141
		Czerników	17/121, 19/123
		Gieczno B	2/163
		Mchowice	5/1, 6/2, 7/3, 8/4, 10/11, 11/12, 12/14, 14/16, 15/17, 17/19, 20/41, 28/81

		Mysłówka	13/85, 3/74, 14/87, 18/105, 19/106, 21/108, 22/109, 24/113, 25/114, 26/115, 28/117
		Sypin-Borowiec	4/149, 6/151, 7/152, 15/160
		Śladków Rozlazły	38/99, 39/100
9.	Późne średniowiecze/ okres nowożytny	Mysłówka	16/103, 23/112
		Śladków Rozlazły	16/37, 31/72
10.	Okres nowożytny	Błonie	2/165, 3/166,
		Boguszyce	10/132, 20/142, 23/145
		Czerników	16/119
		Gieczno B	2/163
		Konarzew	1/168
		Mchowice	9/5, 13/13, 13/15, 15/17, 20/41
		Mysłówka	5/75, 7/76, 8/77, 9/78, 10/79, 4/83, 2/86, 27/116
		Sypin-Borowiec	3/148, 11/156, 12/157
		Śladków Podleśny	1/6, 3/8, 4/9, 5/10, 7/42, 8/43, 10/45
		Śladków Rozlazły	3/23, 14/35, 17/38, 32/93, 36/97, 42/111
11.	Starożytność	Błonie	3/166
		Boguszyce	14/136, 19/141, 23/145
		Gieczno B	2/163
		Mchowice	19/40, 22/61, 26/65, 27/66, 23/62
		Mysłówka	1/73, 5/75, 8/77, 14/87, 20/107, 30/120
		Sypin-Borowiec	11/156
		Śladków Podleśny	2/7, 3/8, 5/10, 16/68
		Śladków Rozlazły	14/35, 16/37, 30/71, 21/54, 30/71, 36/97, 42/111

11. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej

11.1. Demografia i zatrudnienie

11.1.1. Struktura ludności

Struktura ludności wg wieku i płci

Lp.	Wyszczególnienie	0-19 lat		20-39 lat		40-59 lat		60-64 lata		65 i więcej		Razem	
		liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
1.	Mężczyźni	902	27,4	898	27,2	907	27,5	131	4,0	458	13,8	3296	100
2.	Kobiety	866	25,3	821	24,1	848	24,7	161	4,7	725	21,2	3419	100
3.	Ogółem	1768	26,3	1719	25,6	1755	26,1	292	4,3	1181	17,6	6715	100
4.	Współczynnik feminizacji	96		91		93		123		158		104	

Ludność wg płci i ekonomicznych grup wieku

Lp.	Wyszczególnienie	0-17 lat		18-69 lat		18-59 lat		> 65 lata		> 60	
		liczba osób	%	Liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%

1.	Mężczyźni	778	11	2060	31	-	-	458	7	-	-
2.	Kobiety	743	11	-	-	1792	26	-	-	884	14
3.	Ogółem	1521	22	3852	57	3852	57	1342	21	1342	21

W gminie Piątek ludność w wieku produkcyjnym stanowi 57% ogółu, co odpowiada średniej wojewódzkiej. W wieku przed produkcyjnym znajduje się 22% czyli grupie stanowiącej szansę na przyszłość. W grupie poprodukcyjnej znajduje się 20% i jest to zgodne ze średnią wojewódzką oraz niższe od średniej krajowej (23%). Widać więc, że ludność gminy Piątek w strukturze wieku jest reprezentatywna dla województwa łódzkiego.

11.1.2. Struktura wykształcenia ludności

Struktura wykształcenia ludności w wieku 13 lat i więcej

Lp.	Grupy osób	Poziom wykształcenia									
		Wyższe		policjalne		średnie		zasadnicze zawodowe		podstawowe	
		liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
1.	Mężczyźni	97	3,5	16	0,5	514	18,5	588	21,2	1546	55,9
2.	Kobiety	128	4,3	72	3,5	696	23	316	11	1705	58,3
3.	Ogółem	225	4	88	1,6	1210	21	904	15,9	3251	57

W strukturze wykształcenia mieszkańców gminy Piątek zauważa się znaczący wzrost liczby ludności z wyższym wykształceniem w stosunku do roku 1988 (z 1,5% do 4%), co stanowi średnią dla obszarów wiejskich województwa. Jest to jednak mała liczba w stosunku do średniej wojewódzkiej, która wynosi 9,5%.

Ilość osób z wykształceniem średnim jest niska w stosunku do średniej wojewódzkiej, ale jest reprezentatywna dla gmin położonych na terenach wiejskich.

Liczba osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (16%) jest znacząco mniejsza niż ilość osób w tej grupie w województwie (22%).

Grupa ludzi z wykształceniem podstawowym jest przeważająca w strukturze wykształcenia mieszkańców gminy i zdecydowanie przewyższa średnią wojewódzką, która wynosi 35%.

11.1.3. Aktywność zawodowa

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo	Bierni zawodowo-	Nieustalony	Współcz. aktywn.	Wskaźnik	Stopa bezrobo-
------------------	--------	------------------	------------------	-------------	------------------	----------	----------------

		razem	Pracują- cy	bezrobo- tni	wo	status na rynku pracy	zawodo- wej W %	zatrud- nienia w %	cia w %	
OGÓŁEM	5485	3064	2653	411	2404	17	56,0	48,5	13,4	
Mężczyźni	2661	1673	1446	227	979	9	63,1	54,5	13,6	
Kobiety	2824	1391	1207	184	1425	8	49,4	42,9	13,2	
Poziom wykształcenia	Wyższe	225	198	182	16	26	1	88,4	81,3	8,1
	Średnie	1298	969	823	146	326	3	74,8	63,6	15,1
	Zasadn. zawodowe	904	778	684	94	126	-	86,1	75,7	12,1
	podstawo- we i bez wyksz.	3046	1118	963	155	1924	4	36,8	31,7	13,9
	nieustalo- ny	12	1	1	-	2	9	33,3	33,3	-
Z ogółem w wieku prod.	3852	2960	2551	409	876	16	77,2	66,5	13,8	

Na terenie gminy Piątek współczynnik aktywności zawodowej wynosi 56% i jest to jednocześnie średni współczynnik dla regionu łódzkiego i nieco mniejszy niż dla regionów miejskich (58%). Najwyższy współczynnik aktywności zawodowej jest w grupie osób z wyższym wykształceniem – 88,4% i przewyższa on średnią wojewódzką (81,5%). Zaznaczyć trzeba, że jest on o około 2,4 raza większy niż współczynnik aktywnych zawodowo w grupie osób z wykształceniem podstawowym.

Rozpatrując udział ludności pracującej wg płci dostrzec można, że poziom aktywnych zawodowo kobiet jest niższy niż mężczyzn.

Współczynnik obciążenia pracujących na 100 osób aktywnych zawodowo przypada 78 biernych zawodowo. W populacji mężczyzn na 100 pracujących przypada 67 biernych zawodowo, natomiast na 100 kobiet pracujących, aż 118 biernych zawodowo.

Ludność wg głównego źródła utrzymania, płci oraz grup wieku

Wyszczególnienie	Ogółem	Utrzymujący się			
		Razem	z pracy najemnej	na rachunek własny	z pozostałych źródeł
Mężczyźni	3296	2310	706	1604	965
Kobiety	3419	2130	722	1408	1280
Ogółem	6715	4440	1428	3012	2245
		Posiadający własne źródło utrzymania			
Mężczyźni	2168	1357	404	953	811
Kobiety	2287	1133	381	752	1154
Ogółem	4455	2490	785	1705	1965
		Utrzymywani			
Mężczyźni	1107	953	302	651	154
Kobiety	1123	997	341	656	126
Ogółem	2230	1950	643	1307	280

Większość utrzymujących się pracuje na rachunek własny (45%), co przekracza ponad dwukrotnie średnią dla województwa (18,5%) i ten sam wskaźnik dla obszarów wiejskich (33%). Tylko 21% utrzymuje się z pracy najemnej, podczas gdy dla województwa wskaźnik ten wynosi ponad 80%.

Mężczyźni nieco częściej niż kobiety posiadają własne źródło utrzymania (55% do 45%), częściej też pracują na rachunek własny (60% tej grupy), kobiety częściej wykonują prace najemne.

Pracujący wyłącznie lub głównie w swoim gospodarstwie rolnym

Wyszczególnienie	Liczba	% w stosunku do liczby aktywnych zawodowo	% ogółu ludności	Grupy obszarowe			
				0-15 ha		15 ha i więcej	
				Liczba	%	Liczba	%
Mężczyźni	974	58	14	775	80	199	20
Kobiety	768	55	11	614	80	154	20
Ogółem	1742	57	26	1389	80	353	20

Liczba osób utrzymujących się z pracy wyłącznie we własnym gospodarstwie rolnym utrzymuje się na poziomie 57% aktywnych zawodowo. Ten sam wskaźnik dla województwa wynosi 55%. Większość pracujących we własnym gospodarstwie rolnym posiada gospodarstwo nieprzekraczające 15ha (80, %) - średnia dla województwa (72,8%). W 2002 roku na terenie gminy zarejestrowanych było 1220 gospodarstw indywidualnych.

11.1.4. Bezrobocie

Bezrobotni

Wyszczególnienie	Liczba	% do aktywnych zawodowo
Mężczyźni	227	13,6
Kobiety	184	13,2
Ogółem	411	13,4

Stopa bezrobocia w gminie Piątek wynosi 13,4% i jest mniejsza niż w województwie (20,2%), ale podobna do przeważającej na terenach wiejskich (13%).

Przeważa liczba bezrobotnych mężczyzn nad liczbą bezrobotnych kobiet.

W strukturze wykształcenia przeważają bezrobotni wywodzący się z grupy osób z wykształceniem średnim. Najmniejsze bezrobocie panuje wśród osób z wykształceniem wyższym (8,1%).

Według okresu poszukiwania pracy przeważają bezrobotni pozostający bez pracy przez ponad rok.

11.1.5 Prognoza zmian w strukturze ludności

Rekordowo wysoki współczynnik przyrostu naturalnego w 1950 r. zaowocował wysokim współczynnikiem w końcu lat 70-tych, który od początku lat 80-tych systematycznie malał. W latach 1990–2001 znacznie wzrosła liczba ludności w wieku produkcyjnym (18-59 lat kobiety i 18-64 lata mężczyźni).

Jako przyczyny spadku przyrostu naturalnego wskazuje się obok siebie:

- pogorszenie się sytuacji ekonomicznej społeczeństwa,
- rozwijający się konsumpcyjny styl życia (bardziej istotny dla terenów miejskich, na terenach wiejskich wiek zawierania małżeństw jest wcześniejszy oraz mniejsza jest aktywność zawodowa kobiet).

W najbliższych latach należy się spodziewać:

- zmniejszenia się liczby dzieci i młodzieży w wielu przedszkolnym i szkolnym,

- znaczącego spadku liczby młodzieży kandydującej do szkół wyższych,
- dalszego wzrostu liczby ludności w wieku produkcyjnym,
- wzrostu liczby ludności w wieku emerytalnym (trend wzrostowy będzie trwał przez min. 30 lat).

Prognozowane zmiany demograficzne spowodują:

- silną presję na rynek pracy,
- wzrost świadczeń emerytalnych i popytu na usługi dla osób starszych.

11.2. Zasoby i warunki mieszkaniowe oraz możliwości zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych

Potrzeby mieszkaniowe zaspakajane są głównie w mieszkaniach prywatnych oraz zasobach spółdzielni mieszkaniowej. Lokale gminne stanowią ok. 3% ogółu lokali mieszkalnych. Obecnie gmina Piątek planuje realizację około 60 nowych mieszkań, do roku 2013.

Mieszkania wg zamieszkania, przeznaczenia i rodzaju podmiotów będących ich właścicielami

Wyszczególnie		Ogółem	Zamiesz- kane stałe	Przeznaczone do czasow. lub sezon. zamieszkania		Niezamieszkane	
				zamie- skane czasowo	niezamie- skane	przezn. do stałego zamiesz- k.	przezn. do rozbiórki, opuszczone
Ogółem		1964	1817	13	46	67	21
Stanowiące własność;	Osób fizycznych	1608	1481	7	46	55	19
	Spółdzielni mieszkaniowych	224	221	2	-	1	-
	Gminy	61	57	2	-	-	2
	Skarbu Państwa	26	15	2	-	9	-
	Zakładów pracy	37	35	-	-	2	-
	Pozostałych podmiotów	8	8	-	-	-	-

Ogólne dane o zamieszkałych na stałe mieszkańcach

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Liczba mieszkań	1817
2.	Liczba izb	7049
3.	Pow. użytkowa mieszkań w m ²	157419
4.	Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	3,88
5.	Przeciętna liczba osób w 1 mieszkaniu	3,68
6.	Przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,94
7.	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	86,7
8.	Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² na 1 osobę	23,5

Z powyższej tabeli wynika, że warunki mieszkaniowe w gminie Piątek są lepsze od średniej wojewódzkiej. Zwłaszcza powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (86,7 m²) w stosunku do wielkości 64,1 m², ale jest podobna do przeciętnej średniej powierzchni mieszkania na wsi (83,8 m²).

Natomiast przeciętna liczba osób w jednym mieszkaniu (3,68 w stosunku do 2,98) jak i liczba osób przypadających na izbę (0,94) jest większa niż średnia województwa (0,86).

11.3. Infrastruktura społeczna

11.3.1. Oświata

1. Przedszkola:
Samorządowe Przedszkole w Piątku, oddziały „zerówkowe” przy SP w Piątku i w SP w Czernikowie.
2. Szkoły podstawowe:
SP w Piątku, SP w Czernikowie.
3. Gimnazja:
Gimnazjum Gminne w Piątku.
4. Szkoły ponadgimnazjalne:
Zespół Szkół Mechanizacji Rolnictwa w Piątku.

11.3.2. Kultura

W budynku Urzędu Gminy ma swoją siedzibę Biblioteka Samorządowa w Piątku posiadająca w swoich zbiorach ok. 23 tys. woluminów.

Urząd Gminy jest organizatorem wielu imprez kulturalnooświatowych. Na terenie gminy zamieszkuje wielu artystów ludowych zajmujących się m.in. malarstwem i rzeźbą

11.3.3. Służba zdrowia

Podstawowa opieka zdrowotna na terenie gminy realizowana jest przez dwie niezależne instytucje: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Sanitas” oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Alamed” mające siedzibę w Piątku.

11.3.4. Opieka społeczna

Na terenie gminy działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piątku.

11.3.5. Sport, rekreacja i turystyka

Funkcja ośrodka sportowego związana jest głównie ze szkołą podstawową i gimnazjum w Piątku – dwie sale gimnastyczne oraz stadion sportowy.

Jako główna atrakcja turystyczna postrzegane jest położenie gminy – geometryczny środek Polski. Na terenie gminy istnieje ponadto wiele obiektów wartościowych architektonicznie i kulturowo – opisanych w pkt. 10.

Na terenie gminy brak jest obiektów hotelowych, noclegi oferowane są przez bursę przy ZSMR w Piątku.

Funkcje rekreacyjne rozwijają się głównie w sąsiedztwie kompleksu leśnego w Witowie.

11.3.6. Cmentarze

Na terenie gminy czynne są dwa cmentarze: katolicki w Piątku oraz mariawicki w Pokrzywnicy.

Dostrzegana jest perspektywnie konieczność zwiększania powierzchni grzebalnej na cmentarzu w Piątku.

11.4. Rolnictwo

11.4.1 Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Według mapy z „Programu ochrony środowiska województwa łódzkiego” rejon gminy znajduje się w obszarze o najkorzystniejszych warunkach dla rozwoju i intensyfikacji rolnictwa.

Na terenie gminy występują generalnie dobre gleby – dominują gleby klasy II - IV Stanowią one podstawę do prowadzenia efektywnej i zróżnicowanej produkcji rolniczej.

11.4.2. Struktura użytkowania gruntów

Struktura użytkowania gruntów rolnych

Wyszczególnienie	Ogółem w ha
Powierzchnia gminy	13 300
Powierzchnia użytków rolnych	10 393,82
Grunty orne	7 381,84
Sady	5,7
Łąki	1 852,08
Pastwiska	415,67
Lasy i grunty leśne	215,22
Pozostałe grunty i nieużytki	523,31

11.4.3. Struktura własności gruntów

Okolo 90% gruntów rolnych na terenie gminy stanowi własność prywatną. Pozostałe tereny rolne to grunty Skarbu Państwa (Goślub S.K., gospodarstwa rybackie) a także enklawy terenów gminnych i wspólnot wiejskich. Grunty Skarbu Państwa obejmują również tereny dróg i realizowanej autostrady A-1 oraz tereny lasów państwowych Nadleśnictwa Grotniki.

11.4.4. Struktura gospodarstw

Charakterystyka gospodarstw rolnych według siedziby gospodarstwa

Grupy obszarowe użytków rolnych	Liczba gospodarstw	Powierzchnia w ha		
		ogólna	użytków rolnych	lasów i gruntów leśnych
Ogółem	1221	10394,11	9655,48	215,22
Do 1 ha	174	96,78	71,67	4,81
1 – 5	280	845,27	759,93	22,97
5 – 10	391	3154,40	2943,58	38,56
10 – 15	226	2870,53	2664,43	53,79
15 ha i więcej	150	3427,13	3215,87	95,09

Zmiany w strukturze obszarowej gospodarstw w gminie odpowiadają tendencjom utrzymującym się w Polsce w ostatnich latach:

- przyśpieszenie tempa spadku liczby gospodarstw,
- wzrost średniego areалу gospodarstwa.

Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r. średnia wielkość gospodarstwa w gminie wynosi 8,5 ha (zblizona do średniej krajowej 8,39 ha) w porównaniu z 7,4 ha w 1996r. Zmniejszyła się też liczba gospodarstw z 1401 w 1996 r. do 1221 w 2002 r.

Największy spadek liczby notuje się w gospodarstwach o średniej powierzchni 5 – 10 ha.

11.4.5. Struktura upraw

Powierzchnia zasiewów oraz gospodarstwa rolne zajmujące się uprawą głównych ziemiopłodów :

Wyszczególnienie	Ogółem powierzchnia	Gospodarstwa
------------------	---------------------	--------------

		w ha	w odsetkach	liczba	% og. liczby
Ogółem		6986,99	100,0	1221	100,0
Zboża	Ogółem	4264,89	61,0	923	75,6
	Pszenica	1352,78			
	Żyto	1535,80			
	jęczmień	95,59			
	Owies	314,83			
	pszenżyto	308,62			
Strączkowe jadalne na ziarno		12,75	0,2	b.d.	
Ziemniaki		610,26	8,7	655	53,6
Przemysłowe	Ogółem	161,55	2,3	b.d.	
	buraki cukrowe	145,69		114	9,3
	rzepak i rzepik	14,70		5	0,4
Pastewne		318,23	4,6	239	19,6
Pozostałe	Ogółem	1619,31	23,2	b.d.	
	Warzywa	1383,72	19,8	814	66,7

Spośród gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą głównych ziemiopłodów najwięcej zajmuje się uprawą zbóż, na dalszym miejscu warzyw oraz ziemniaków. Odpowiada to ogólnej powierzchni ich upraw.

Uprawy sadownicze stanowią margines produkcji rolnej. Przy ogólnej powierzchni upraw sadowniczych 5,7 ha jabłonie zajmują 2,62 ha, dalej śliwy 1,32 ha, wiśnie 0,86, pozostałe gatunki 0,9 ha.

W okresie ostatnich kilku lat zauważa się zmiany w strukturze upraw – spadek powierzchni upraw ziemniaka, znaczący wzrost powierzchni upraw warzyw.

W tendencji tej należy upatrywać szanse na zwiększenie zatrudnienia w rolnictwie oraz w połączeniu z ekologicznymi metodami produkcji możliwość efektywnego wejścia w „niższą eksportową” związaną z rosnącym popytem na ekologicznie pozyskiwaną żywność.

11.4.6. Hodowla

Struktura hodowli zwierząt gospodarskich

Wyszczególnienie		Ogółem w sztukach	Liczba gosp.	% ogółu gosp. roln.
Bydło	Ogółem	4461	556	45,5
	krowy mleczne	2416	505	41,4
Trzoda chlewna	Ogółem	5476	297	24,3
	lochy	707	184	15,1
Owce		15	1	0,1
Kozy		25	9	0,7
Konie		74	41	3,4
Króliki (samice)		44	12	1,0
Pnie pszczele		3	2	0,2
Drób	Ogółem	628578	332	27,2

	drób kurzy	614763	313	25,6
Obsada zwierząt gospodarskich w sztukach na 100 ha użytków rolnych		46		

Na terenie gminy rozwija się rybactwo śródlądowe obejmujące chów i hodowlę ryb w stawach.

11.5. Usługi

Struktura usług na terenie gminy jest bardzo złożona, obejmuje szeroki wachlarz usług związanych z obsługą mieszkańców gminy. W wykazie podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Urzędzie Gminy Piątek figuruje 220 podmiotów. Blisko połowę tej liczby stanowią firmy trudniące się handlem spożywczym i art. przemysłowymi. Spośród pozostałych usług najliczniejszą grupę stanowią usługi budowlane oraz transportowe.

11.6. Produkcja

Na terenie gminy znajdują się nieliczne zakłady przemysłowe, pośród których najważniejszą rolę odgrywa Przedsiębiorstwo Przetwórstwa Drzewnego „TOREX” sp. z o.o. w Janowicach (firma polsko - niemiecka).

11.7. Finanse gminy

Dochody gminy Piątek w roku 2003 wynosiły 8016982 zł i były o 6,5% wyższe niż w 2001 r.. Wzrost dochodów spowodowany był wzrostem subwencji ogólnych z budżetu państwa z kwoty 4816235 zł w roku 2001 do 5549681 zł w roku 2003 czyli o 15%. Równocześnie zauważyć można niewielki (3,5%) spadek wpływów z dochodów własnych, które wynosiły w roku 2001 2558132 zł, a w roku 2003 2467852 zł.

Udział dochodów własnych gminy w dochodach ogółem stanowił 34% w 2001 roku, 31% w 2002 roku i 30% w roku 2003.

Średni dochód na jednego mieszkańca gminy wynosił odpowiednio: 1071 zł w 2001 roku, 1120 zł w 2002 i 1178 zł w 2003.

Wydatki ogółem w 2003 roku wynosiły 7385117 zł i były o 5,6 % niższe niż w roku 2002 oraz utrzymywały się na tym samym poziomie, co w roku 2001.

Wydatki inwestycyjne w 2003 r. stanowiły 13% ogółu wydatków, ale był o 50% niższe niż 2002 r. Wydatki bieżące w 2003 r. stanowiły 87% ogółu wydatków, w 2002 r. 74%, a w 2001 r. 78%. Wydatki na jednego mieszkańca wynosiły odpowiednio: 1066 zł w 2001 roku, 1166 zł w 2002 roku i 1086 zł w 2003 roku.

Analiza porównawcza trzech kolejnych lat wskazuje w ostatnim badanym roku polepszenie sytuacji finansowej gminy. Budżet w roku 2003 zamknął się z dodatnim wynikiem 631865 zł, podczas gdy w 2002 z wynikiem ujemnym w wysokości 303417 zł. W 2001 budżet zamknął się z wynikiem dodatnim wynoszącym 30327 zł. Niepokojącym zjawiskiem w 2003 roku w stosunku do roku poprzedniego jest jednak redukcja o połowę wydatków na inwestycje pomimo zwiększonych wpływów z subwencji. Jednocześnie w ciągu trzech kolejnych badanych lat utrzymywał się też spadek dochodów z tytułu wpływów własnych.

12. Dokumenty, programy o znaczeniu ponadlokalnym

12.1. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego

Celem generalnym Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego jest podniesienie atrakcyjności województwa łódzkiego w strukturze regionalnej Polski i Europy jako obszaru sprzyjającego zamieszkaniu ludzi i gospodarce oraz dążenie do budowy wewnętrznej spójności regionu przy zachowaniu różnorodności jego miejsc; wykorzystując atut centralnego położenia regionu, przekształcenie jego gospodarki z produkcyjnej (przemysłowo-rolniczej) na usługowo-produkcyjną.

Problemy realizacji pożądaných przemian zidentyfikowano w trzech strategicznych dla województwa sferach, dla których wskazano działania uznane za priorytetowe dla rozwoju regionu.

I. STREFA STRATEGICZNA – SPOŁECZNA

Cel główny - wzrost ogólnego poziomu cywilizacyjnego województwa

Priorytetowe kierunki działań:

I.1. Podniesienie poziomu wykształcenia i rozwój kulturowy mieszkańców

Cele:

- 1) zwiększenie możliwości dostępu młodzieży wsi i małych miast do różnych form kształcenia,
- 2) dostosowywanie kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rozwijającej się gospodarki regionu,
- 3) zwiększenie możliwości korzystania z różnych form kultury, szczególnie kultury wyższego rzędu oraz sportu, rekreacji i turystyki.

I. 2. Podniesienie jakości życia i stanu zdrowotności mieszkańców

Cele:

- 1) dążenie do poprawy jakości życia przynajmniej do przeciętnych standardów europejskich,
- 2) zatrzymanie niekorzystnych tendencji demograficznych.

I. 3. Uporządkowanie gospodarki przestrzennej

II. STREFA STRATEGICZNA - EKONOMICZNA

Cel główny - poprawa pozycji konkurencyjnej gospodarki województwa

Priorytetowe kierunki działań:

II.1. Zwiększenie dostępności regionu poprzez rozwój infrastruktury transportowej i informacyjnej

Cele:

- 1) wykorzystanie renty położenia województwa poprzez jego lepsze skomunikowanie z Polską i Europą,
- 2) integrowanie regionalnego systemu osadniczego poprzez usprawnienie systemów transportowych i informacyjnych,
- 3) wykorzystanie przyszłej realizacji autostrad dla rozwoju gospodarki regionu,

II. 2. Tworzenie nowoczesnej bazy gospodarczej

Cele:

- 1) przyśpieszenie procesów różnicujących strukturę przemysłową regionu,
- 2) przyspieszenie modernizacji lokalnych firm, podniesienie na wyższy poziom ich zdolności zarządzania oraz rozwój ich zdolności innowacyjnych,
- 3) tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorstw i wzmacniania związków kooperacyjnych,

II. 3. Stymulowanie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich regionu

Cele:

- 1) poprawa warunków cywilizacyjnych mieszkańców wsi przez wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich prowadzący do aktywizacji na nich życia gospodarczego,
- 2) ewolucyjna restrukturyzacja działalności rolniczej w kierunku poprawy efektywności produkcji i doskonalenia jakości produktów,
- 3) zwiększenie dochodów z działalności rolniczej.

Główne zadania:

- 1) stosowanie wewnątrz regionu zróżnicowanej i selektywnej polityki rolnej polegającej na wspieraniu działalności rolniczej na tych obszarach, na których jest ona uzasadniona ekonomicznie i istniejące tam gospodarstwa mają szansę konkurować na rynku z produkcją innych regionów m.in. poprzez wspomaganie inwestowania w gospodarstwach rolnych,
- 2) stymulowanie procesów koncentracji ziemi celem stworzenia większych gospodarstw nastawionych na wysokiej jakości produkcję rynkową,

- 3) skoncentrowanie uwagi na doskonaleniu produkcji ziemniaków, mleka i trzody chlewnej, które stanowią specjalizację tradycyjnego rolnictwa regionu,
- 4) wspieranie rozwoju przemysłu rolno-spożywczego w województwie łódzkim,
- 5) inicjowanie tworzenia się nowoczesnych form organizacji producentów rolnych,
- 6) wspieranie rozwoju (na terytorium województwa) krajowych, regionalnych i lokalnych rynków zbytu produktów rolniczych i zaopatrzenia rolniczego,
- 7) wspieranie rozwoju różnych form działalności pozarolniczej na terenach wiejskich, oraz w małych ośrodkach miejskich celem uczynienia z nich obszarów wielofunkcyjnych,
- 8) wycofywanie się z gospodarki rolnej na obszarach, które ze względu na słaby potencjał przyrodniczy i społeczny wymagają znacznych nakładów pracy i środków; na terenach tych powinna nastąpić zamiana użytków rolnych na leśne lub inne nierolnicze formy użytkowania, na obszarach korzystniejszych dla rolnictwa i przyrodniczo atrakcyjnych dla rekreacji,
- 9) inicjować rozwój gospodarstw agroturystycznych oraz gospodarstw produkujących zdrową żywność.

Województwo Łódzkie ma gorsze warunki przyrodnicze dla rozwoju rolnictwa od średnio panujących w kraju, ale równocześnie ta forma działalności stanowi obok przemysłu główną specjalizację gospodarczą regionu. Podstawowym problemem obszarów wiejskich i dominującego na nich rolnictwa jest restrukturyzacja produkcji rolnej i podniesienie jej walorów jakościowych zmierzające do zwiększenia efektywności ekonomicznej oraz poprawa warunków cywilizacyjnych mieszkańców.

II. 4. Tworzenie, w kraju i zagranicą, wizerunku regionu przyjaznego i atrakcyjnego do zamieszkania, inwestowania i współpracy

Cele:

- 1) kreowanie pozytywnego wizerunku województwa łódzkiego w Polsce i zagranicą,
- 2) zwiększenie wiedzy o regionie w kraju i zagranicą,
- 3) wzmocnienie poczucia tożsamości regionalnej mieszkańców województwa,

III. STREFA STRATEGICZNA – FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

Cel główny - stworzenie rzeczywistego regionu społeczno-ekonomicznego posiadającego własną podmiotowość kulturową i gospodarczą

12.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego:

1. Określa wieś Piątek jako ośrodek lokalny o ponadlokalnym zakresie oddziaływania ze względu na rangę położenia i wpływ układu komunikacyjnego na rozwój przestrzenny – ośrodek charakteryzujący się cechami miejscowości w zabudowie i wyposażeniu w infrastrukturę, wykazujący silne motywy rozwojowe, predysponowany do oddziaływania ponadgminnego – potencjalny ośrodek miejski.
2. Północną i południową część gminy Piątek wraz z obszarami dolinnymi wskazuje jako element systemu ekologicznego – część strefy zielonego rozwoju. Pozostałą część gminy zlokalizowano w strefie przekształceń rolnych.
3. Lokalizuje gminę w obszarze o najkorzystniejszych warunkach dla rozwoju i intensyfikacji rolnictwa – konieczność ochrony terenów rolnych przed zajmowaniem na cele nierolnicze.
4. W granicach gminy wskazuje zadania dla realizacji ponadlokalnych celów publicznych:
  - 1) proponowaną do realizacji budowę autostrady A-1,
  - 2) postulowaną realizację obwodnicy Piątku, przebudowę dróg wojewódzkich Nr702 i 703,
  - 3) postulowaną realizację linii energetycznej 110kV relacji Kutno-Piątek-Zgierz,
  - 4) weryfikację granic istniejących i projektowanych obszarów chronionego krajobrazu:
    - a) obszaru Chronionego Krajobrazu "Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej",
    - b) obszaru specjalnej ochrony ptaków oraz specjalnego obszaru ochrony siedlisk „Natura 2000”-Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej,

- c) obszaru Chronionego Krajobrazu Sokolnicko-Piątkowskiego.
 5) realizację zbiorników wodnych małej retencji
 6) realizację programu regionalnego „BZURA” – przewidzianego do opracowania (ochrona dorzecza rzeki Bzury i jej dopływów wraz z poprawą stanu czystości wód).

12.3. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju

Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2001 r. o ogłoszeniu Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (M.P. z 2001 r. Nr 26 poz. 432)

CELE STRATEGICZNE – CELE GOSPODAROWANIA PRZESTRZENIĄ – KRYTERIA Kształtowania Zagospodarowania Przestrzennego

Lp	Cele strategiczne	Cele gospodarowania przestrzenią	Kryteria kształtowania zagospodarowania przestrzennego
1.	Stymulowanie i umacnianie integracji Polski z UE	Kształtowanie struktur przestrzennych nawiązujących do europejskiego systemu gospodarki przestrzennej	<ul style="list-style-type: none"> • dążenie do osiągnięcia spójności ustawodawstwa polskiego z systemami prawnymi UE, • tworzenie warunków do współpracy i współtworzenia demokratycznego ładu w Europie • tworzenie warunków do swobodnego przepływu towarów, usług, ludzi i kapitału, jak też dostępu do funduszy strukturalnych, napływu inwestycji, technologii, • poprawa środowiskowych warunków życia społeczeństwa poprzez wdrażanie europejskich norm ekologicznych, technologii przyjaznych dla środowiska, oszczędności surowców i energii, • tworzenie warunków do przyspieszenia restrukturyzacji tych działów i gałęzi gospodarki (a więc i regionów), które nie będą konkurencyjne na rynkach światowych, • tworzenie warunków dla zmian strukturalnych w rolnictwie, • przyjęcie standardów ekologicznych UE, • tworzenie warunków dostępu do europejskich funduszy strukturalnych oraz środków pomocniczych, • przygotowanie priorytetowych programów rozwoju wsi, programów współpracy transgranicznej, • tworzenie warunków dla podnoszenia konkurencyjności polskiej przestrzeni dla inwestorów krajowych i zagranicznych.
2.	Kształtowanie mechanizmów generujących efektywny rozwój społeczno-gospodarczy	Kształtowanie struktur przestrzennych tworzących warunki wzrostu efektywności gospodarowania	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie warunków przestrzennych umożliwiających racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych nieprzemieszczalnych przestrzennie, najmniej kapitałochłonne wykorzystanie istniejącego majątku i zasobów pracy, • kształtowanie elastycznych struktur przestrzennych podatnych na dalszy rozwój, bez barier i ograniczeń, • kształtowanie warunków przestrzennych tworzących wartości mnożnikowe, korzystne procesy kumulatywne, • kształtowanie układów przestrzennych, których struktura zwiększa sprawność i niezawodność funkcjonowania, • dostosowanie struktur przestrzennych do rodzaju eksploatowanych zasobów i przeciwdziałanie dewaloryzacji lub zniszczeniu innych zasobów, • tworzenie warunków przestrzenno-funkcjonalnych minimalizujących transportochłonność (pośrednio także energochłonność) gospodarowania, • oszczędne użytkowanie przestrzeni.

3.	Poprawa standardu cywilizacyjnego społeczeństwa (jakość życia)	<p>1. Kształtowanie racjonalnych społecznie akceptowanych i efektywnych ekonomicznie relacji ośrodków (zamieszkania, pracy-rekreacji, usług-władzy)</p> <p>2. Kształtowanie struktur przestrzennych, kreujących nowe jakościowo potrzeby społeczne oraz ich stopniową egalitaryzację.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • proporcjonalne rozmieszczenie ludności w stosunku do podaży miejsc pracy i pojemności osiedleńczej układów osadniczych, • racjonalne relacje funkcjonalno-przestrzenne między ośrodkami zamieszkania, pracy, odpoczynku, usług, władzy, • akceptowany społecznie techniczno-przestrzenny standard środowiska człowieka niezależnie od zróżnicowanych przestrzennie warunków. • policentryczna struktura ośrodków zurbanizowanych zdolnych do tworzenia wielodyscyplinowych środowisk kultury, nauki, szkolnictwa wyższego, przedsiębiorczości i innowacji, kreujących nowe wartości społeczne i oddziaływanie innowacyjne na otoczenie, • tworzenie warunków przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych umożliwiających społeczeństwu ruchliwość przestrzenną i wielość wyboru wartości i urzeczywistnienie szans.
4.	Ochrona i racjonalne kształtowanie środowiska przyrodniczego	Kształtowanie struktur przestrzennych oddziałujących hamująco na dewaloryzację środowiska przyrodniczego, tworzących warunki funkcjonalno-przestrzenne umożliwiające aktywną ochronę jego wartości, prowadzących do realizacji ekorozwoju.	<ul style="list-style-type: none"> • zgodność charakteru i struktury zagospodarowania przestrzennego z cechami i walorami środowiska przyrodniczego, • zgodność poziomu i intensywności zagospodarowania z naturalną chłonnością środowiska i jego odpornością na zniszczenia, • eksponowanie wartości krajobrazowych środowiska i ich harmonizowanie z zagospodarowaniem, • tworzenie warunków przestrzennych zapewniających ścisłą ochronę unikatowych wartości środowiska, • tworzenie warunków przestrzennych umożliwiających odzyskiwanie utraconej równowagi ekologicznej, • zachowanie ograniczonych zasobów ziemi preferowanych do produkcji żywności, • dążenie do zwiększenia lesistości kraju, kształtowanie bardziej odpornej, zbliżonej do naturalnej struktury zalesień, • tworzenie warunków dla ochrony i rozwoju terenów zielonych wewnątrz i wokół miast oraz odpowiednio zagospodarowanych terenów rekreacyjnych.
5.	Ochrona dziedzictwa kulturowego	Kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających ochronę krajobrazu kulturowego i pojedynczych zabytków przed zniszczeniem, degradacją, dewaloryzacją oraz podjęcie działań mających na celu udostępnienie dziedzictwa kulturowego społeczeństwu.	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzenne oddalenie trwałych źródeł od obiektów dziedzictwa kulturowego, • dostępność komunikacyjna krajobrazu kulturowego w sposób eksponujący jej najwyższe wartości i walory oraz przeciwdziałający jej degradacji, • wkomponowanie obiektów dziedzictwa kulturowego narodu we współczesne struktury funkcjonalno-przestrzenne, • powiązanie funkcjonalno-przestrzenne obiektów dziedzictwa kulturowego z krajobrazem przyrodniczym.
6.	Podnoszenie bezpieczeństwa państwa	Kształtowanie struktur przestrzennych charakteryzujących się wzrostem walorów obronnych, które zapewniałyby możliwie maksymalne bezpieczeństwo i ochronę ludności oraz niezawodność i ciągłość funkcjonowania państwa	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie warunków dla harmonijnego rozwoju sieci osadniczych, niepowiększanie dysproporcji w rozmieszczaniu ludności, preferencje dla struktur pasmowych, • zwiększanie substytucyjności systemów infrastrukturalnych: komunikacyjnych, telekomunikacyjnych, energetycznych, wodnych; tworzenie systemów awaryjnych, • tworzenie warunków umożliwiających zmniejszenie koncentracji w kształtowaniu ośrodków przemysłowych, administracyjnych, biznesu, skupisk infrastruktury społecznej, itp. • umacnianie regionalnej i lokalnej samowystarczalności

		w warunkach wojennych, a także odznaczałyby się wysoką odpornością na skutki lokalnych awarii i klęsk żywiołowych.	<p>gospodarczej, zwłaszcza żywnościowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie warunków zmniejszających prawdopodobieństwo awarii i klęsk żywiołowych, ograniczających ich skutki i poprawiających skuteczność akcji ratowniczych, • tworzenie warunków w zakresie wykorzystania i dostępności komunikacyjnej na obszarze kraju dla potrzeb sił zbrojnych, zwłaszcza w zakresie budowlanych autostrad oraz towarzyszącej im infrastruktury.
--	--	--	--

12.4. Narodowy Plan Rozwoju

Celem strategicznym Narodowego Planu Rozwoju jest rozwijanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zdolnej do długofalowego, harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym i krajowym.

Realizacja celu strategicznego odbywać się będzie poprzez osiągnięcie celów częściowych, zdefiniowanych w odpowiedzi na wyzwania konkurencji globalnej, przed jakimi stoi Polska wraz z innymi krajami UE oraz z wniosków wynikających z analizy słabych i mocnych stron polskiej gospodarki, a także szans i zagrożeń przed nią stojących w pierwszych latach członkostwa w UE.

W świetle tych założeń przyjęto pięć podstawowych celów częściowych NPR na lata 2004-2006:

1. Wspomaganie osiągnięcia i utrzymania w dłuższym okresie wysokiego wzrostu PKB (wymaga koncentracji uwagi polityki gospodarczej w pierwszych latach po przystąpieniu Polski do UE przede wszystkim na utrzymaniu równowagi makroekonomicznej i stabilizacji finansowej, utrwaleniu tendencji spadku inflacji i deficytu budżetowego, kontynuowaniu przekształceń własnościowych i prywatyzacji jednostek sektora publicznego, ograniczaniu barier administracyjnych i prawnych dla rozwoju przedsiębiorczości i prowadzenia działalności gospodarczej, a także ukierunkowaniu pomocy publicznej na wspomaganie najbardziej efektywnych i konkurencyjnych firm),
2. Zwiększanie poziomu zatrudnienia i wykształcenia (wymaga wdrożenia mechanizmów obniżania kosztów pracy, zmniejszania barier administracyjnych i instytucjonalnych, zwiększania elastyczności i mobilności przestrzennej oraz zawodowej pracowników, zwiększania dostępu do wykształcenia na poziomie wyższym i średnim - w szczególności dla ludności wiejskiej oraz koncentracji polityki społecznej na najbardziej dynamicznych grupach aktualnych i potencjalnych pracowników),
3. Włączenie Polski w europejskie sieci infrastruktury transportowej i informacyjnej (wymaga działań o charakterze prawnym i instytucjonalnym, polegających na uproszczeniu zasad dotyczących prowadzenia inwestycji infrastrukturalnych, ograniczenia zagrożeń środowiskowych oraz podjęcia, nie mającego precedensu, programu inwestycyjnego (drogi, koleje, porty, sieci informatyczne, zwiększenie zastosowania informacyjnych systemów wyposażenia administracji publicznej) skierowanego na włączenie Polski w system gospodarki europejskiej),
4. Intensyfikacja procesu zwiększenia w strukturze gospodarki udziału sektorów o wysokiej wartości dodanej, rozwój technologii społeczeństwa informacyjnego (wymaga kontynuowania procesów restrukturyzacyjnych i wspomaganie najbardziej efektywnego zatrudnienia, m.in. poprzez :
  - a) ograniczanie zatrudnienia w rolnictwie, z jednoczesnym podniesieniem jego dochodowości,
  - b) wzrost udziału w strukturze produktu krajowego brutto przemysłów o dużej produktywności i wydajności pracy (w tym również budownictwa), a w sytuacjach uzasadnionych interesem ekonomicznym i społecznym, podejmowania restrukturyzacji przemysłów tradycyjnych,
  - b) wzrost zatrudnienia w usługach, w tym w szczególności w usługach rynkowych, zwłaszcza w turystyce),
5. Wspomaganie udziału w procesach rozwojowych i modernizacyjnych wszystkich regionów i grup społecznych w Polsce

(wymaga przeciwdziałania dalszemu pogłębianiu się różnicowań przestrzennych i społecznych. Wiąże się to zarówno z koniecznością koordynacji działań rozwojowych na poziomie regionalnym, prowadzeniem przez państwo aktywnej i kompleksowej polityki regionalnej, jak i wspomagania integracji zawodowej i społecznej grup zagrożonych marginalizacją).

Cele cząstkowe mają charakter horyzontalny – realizacja wszystkich działań w ramach NPR powinna przyczyniać się do ich osiągania, przy równoczesnym zachowaniu równości szans kobiet i mężczyzn oraz walorów środowiska przyrodniczego i rozwoju jego ochrony.

12.5. Plan Rozwoju Gminy Piątek

W listopadzie 2004 r. Rada Gminy Piątek uchwaliła Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Piątek na lata 2004-2006. W Planie Rozwoju omówiono podstawowe informacje dotyczące aktualnego stanu gminy min. w zakresie środowiska, gospodarki, własności, demografii, infrastruktury technicznej i zagospodarowania przestrzennego.

Przedstawiono również listę zadań mających poprawić sytuację w Gminie Piątek. Obszary działań opisane zostały konkretnymi programami i zadaniami służącymi ich realizacji.

STRATEGICZNE OBSZARY I PROGRAMY DLA GMINY PIĄTEK

Obszary działania	Programy
I. Tworzenie na terenie gminy kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowego	<ul style="list-style-type: none"> • Wyznaczenie terenów pod działalność rekreacyjno-wypoczynkową • Wykonanie ścieżki spacerowo-rowerowej brzegiem rzeki Moszczenicy od Piątku do Piekar • Nowe formy turystyki i rekreacji • Upowszechnienie wizerunku gminy „Geometrycznego środka polski” • Budowa zbiornika wodnego dla wędkarzy i w celach rekreacyjnych w Piekarach • Renowacja parku
II. Rolnictwo i aktywizacja terenów wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie grup producenckich • System kształcenia mieszkańców wsi • Organizowanie gospodarstw agroturystycznych na terenie gminy Piątek
III. Aktywizacja inwestycyjna terenów położonych w obrębie zjazdów z przyszłej autostrady	<ul style="list-style-type: none"> • Baza danych o gminie • Oferta promocyjna • Preferencyjna polityka podatkowa • Program uzupełnienia infrastruktury w obrębie zjazdów • Pozyskiwanie dla gminy środków zewnętrznych

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Piątek określa również planowane projekty na lata 2004-2006, wśród których najważniejszymi elementami są:

- budowy dróg gminnych
- modernizacja i rozbudowa infrastruktury informatycznej gminy Piątek
- modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej
- program rozwoju gospodarki ściekowej.
- działania inwestycyjne przy obiektach edukacyjnych i sportowych.

Ponadto w Planie Rozwoju wymieniono projekty przewidziane do realizacji na lata 2007-2013 w tym:

- opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenu całej gminy,
- rozwój infrastruktury technicznej i dróg na terenach objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
- budowa i modernizacja dróg związanych z przewidywanym rozwojem gospodarczym terenów w sąsiedztwie autostrady,
- modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- realizacja zadań wynikających z Planu Gospodarki Odpadami oraz Programu Ochrony Środowiska,
- modernizacja i rozwój gminnego zasobu mieszkaniowego,
- rozwój ośrodków rekreacyjno-wypoczynkowych w oparciu o warunki przyrodniczo-klimatyczne prowadzące do rozwinięcia funkcji rekreacyjno-turystycznej gminy.

13. Podsumowanie - identyfikacja głównych problemów i możliwości rozwoju. Synteza przesądzeń

Celem sporządzenia studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania. Istotnym jest dostrzeżenie jego roli w ogólnym systemie planowania, a zwłaszcza w koniecznych do zbudowania planach rozwoju gminy.

Dla wskazania możliwości rozwoju gminy i ukierunkowania jego rozwoju konieczne jest zdefiniowanie jej słabych i silnych stron oraz określenie szans i możliwości rozwojowych.

1. Mocne strony:

- 1) bardzo dobre położenie – centrum Polski,
- 2) przebieg ciągów komunikacyjnych,
- 3) projektowana autostrada A-1 z węzłem „Piątek”
- 4) położenie w sąsiedztwie aglomeracji łódzkiej – dużego rynku zbytu i usług,
- 5) wysoką jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej - najkorzystniejsze warunki dla rozwoju i intensyfikacji rolnictwa,
- 6) strukturę upraw – znaczący udział pracochłonnego warzywnictwa,
- 7) czyste środowisko naturalne – brak obiektów uciążliwych dla środowiska,
- 8) wysokie walory krajobrazowe - obszary chronionego krajobrazu,
- 9) stabilny budżet, wysoki udział inwestycji w budżecie gminy,
- 10) rozwój sieci wodociągowej,
- 11) rozwój sieci kanalizacyjnej, rezerwy oczyszczalni ścieków w Piątku,
- 12) dobra infrastruktura energetyczna,
- 13) przedsiębiorczość mieszkańców – wysoki udział pracujących na rachunek własny,
- 14) szkolnictwo ponadgimnazjalne - ZSMR
- 15) bogactwo kulturowe.

2. Słabe strony:

- 1) brak uzbrojonych terenów pod inwestycje,
- 2) brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy,
- 3) struktura podmiotów gospodarczych – niski udział produkcji i usług niehandlowych,
- 4) znikomy rozwój inwestycji w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw,
- 5) brak kanalizacji i lokalnych systemów oczyszczania ścieków na terenie gminy,
- 6) niski poziom skanalizowania wsi Piątek,
- 7) brak sieci gazowej,
- 8) niedostatecznie rozwinięty system selektywnej zbiórki odpadów,
- 9) brak lokalów socjalnych,
- 10) niski poziom wykształcenia mieszkańców.

3. Szanse rozwoju:

- 1) tworzenie warunków dla inwestowania – rozwój infrastruktury technicznej,
- 2) planowany przebieg autostrady A-1, ze zjazdem na drogę wojewódzką Nr 703,
- 3) tworzenie terenów dla zorganizowanej działalności inwestycyjnej – sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uzbrojenie terenów,
- 4) rozwój agroturystyki,
- 5) zachowanie walorów środowiska naturalnego i wartości kulturowych,
- 6) rozwój przedsiębiorczości i aktywności społecznej,
- 7) akcesja Polski do Unii Europejskiej – otwarcie na rynki zagraniczne, napływ kapitału zagranicznego i inwestorów,
- 8) fundusze strukturalne i programy wspólnotowe Unii Europejskiej.

4. Zagrożenia:

- 1) malejący przyrost naturalny – zwiększanie się grupy ludności w wieku poprodukcyjnym,
- 2) niskie tempo zmian strukturalnych w rolnictwie,
- 3) niestabilny system prawny państwa,
- 4) niestabilny system finansów publicznych państwa,
- 5) słabość ekonomiczna gminy,
- 6) wysokie bezrobocie w regionie.

Wskazane mocne strony gminy stanowią potencjał, który przy podjęciu planowych, skoordynowanych działań, wpisujących się w krajowy i regionalny system planowania, wykorzystanie szans rozwojowych, może przyczynić się do znaczącej poprawy jakości życia mieszkańców oraz walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

TOM II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PIĄTEK

1. Kierunki polityki przestrzennej gminy Piątek

1.1. Powiązania regionalne

Gmina Piątek położona w środku Polski, w stosunkowo niewielkiej (około 20 km) odległości od kilku większych ośrodków regionalnych: Zgierza, Kutna, Łęczycy i Łowicza. W Piątku krzyżują się łączące te miejscowości drogi wojewódzkie nr 702 i 703. Powiązania z sąsiednimi gminami i kolejnymi ośrodkami regionalnymi (Ozorków, Głowno, Stryków) uzupełniają drogi powiatowe i gminne, koncentrujące się w środku gminy – w miejscowości Piątek.

Najważniejsze zmiany w układzie regionalnym będą dotyczyć układu komunikacyjnego w związku z budową w tym rejonie elementów komunikacji europejskiej – autostrady A-1 (północ-południe) oraz autostrady A-2 (wschód-zachód). Rola gminy Piątek zyska na znaczeniu

przede wszystkim ze względu na przebieg przez teren gminy autostrady A-1 i lokalizację węzła „Piątek” przy przecięciu z drogą wojewódzką nr 703. Mniej bezpośrednie oddziaływanie dla gminy będzie miał prawdopodobnie węzeł „Piątek” na autostradzie A-2 (przy przecięciu z drogą nr 702 w gminie Zgierz – około 15 km od miejscowości Piątek). Bliskość węzłów autostradowych wpłynie zapewne na wzrost ruchu samochodowego na drogach wojewódzkich przechodzących przez miejscowość Piątek. Można się spodziewać, że po przejęciu przez autostradę A-1 znacznej części ruchu tranzytowego północ-południe, odbywającego się dotychczas drogą krajową nr 1 przez Łęczycę spora część pojazdów docierać może do Łęczycy właśnie poprzez węzeł „Piątek” i drogę nr 703.

Projektowany węzeł autostrady może stać się elementem wywołującym wzrost zainteresowania gminą pod względem turystycznym i gospodarczym (lokalizacja nowych inwestycji). Należy w tym układzie wykorzystać istniejące powiązania kulturowe i turystyczne z innymi miejscowościami, tworzącymi lokalną trasę turystyczną (Łęczycza-Tum-Piątek-Walewice-Łowicz).

Ważna jest również współpraca gminy Piątek z sąsiednimi gminami przy zagadnieniach związanych z ochroną środowiska (ochroną terenów leśnych i terenów dolin rzek, czystością rzek czy gospodarką odpadami), infrastrukturą drogową i komunikacją (w zakresie podnoszenia standardu połączeń drogami powiatowymi i gminnymi a także komunikacji zbiorowej), infrastrukturą techniczną oraz współpracą gospodarczą (tworzenie wspólnej polityki w zakresie produkcji, sprzedaży i przetwórstwa płodów rolnych wytwarzanych w regionie).

1.2. Podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy

1.2.1. Tereny rozwoju gminy

Przedstawione wieloaspektowe uwarunkowania możliwości rozwoju gminy określają przyjęte w „studium” kierunki zagospodarowania. Analiza uwarunkowań pozwala na wyodrębnienie z powierzchni gminy następujących terenów o różnych warunkach zagospodarowania przestrzennego, różnych warunkach fizjograficznych i gospodarczych oraz o różnych możliwościach rozwoju.

Dające się wyodrębnić, w granicach gminy tereny to:

- **Tereny komunikacji**
Zalicza się do nich tereny dróg wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych a także tereny pod autostradę A-1.
- **Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej**
Obejmują one obszar w obecnych granicach administracyjnych Piątku rozszerzone o tereny do nich przylegające, stanowiące zintegrowany układ przestrzenny. Tereny te charakteryzują się koncentracją zwartej zabudowy, głównie o charakterze małomiasteczkowym, oraz terenami stanowiącymi rezerwę dla zabudowy o podobnym charakterze i skali.
- **Tereny zabudowy mieszkaniowej**
Obejmują one obszar w południowej części gminy w sąsiedztwie kompleksu leśnego i drogi powiatowej nr 2528E, w obrębie R.S.P.Gieczno. Tereny te przeznaczone są dla zabudowy mieszkaniowej z dużym udziałem powierzchni zieleni.
- **Tereny sportu i rekreacji**
Tereny związane ze zlokalizowanym w dolinie rzek Moszczenicy i Maliny zespołem rekreacyjno-sportowym skupiającym istniejące i projektowane funkcje związane ze szkołą, sportem, sztucznym zalewem, terenami zieleni publicznej i towarzyszącymi im usługami.
Dla zespołu sportowo-rekreacyjnego przewiduje się również lokalizację w obrębie R.S.P.Gieczno na wschód od drogi wojewódzkiej nr 702 w sąsiedztwie drogi powiatowej nr 2528E.
- **Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów**

Przewiduje się ich główną lokalizację pomiędzy miejscowością Piątek i węzłem autostrady A-1.

- **Tereny lasów**

Obejmują one przede wszystkim część gminy położoną najbardziej na południe. Obszary zaliczone do tej strefy znajdują się również na pozostałej części gminy. Tereny leśne chronione są przed zabudową i zmianą sposobu użytkowania.

- **Tereny preferowanych zalesień**

Na terenach oznaczonych jako tereny preferowanych zalesień dopuszcza się rezygnację z użytkowania rolnego na rzecz zalesień. Tereny obejmują przede wszystkim część gminy położoną najbardziej na południe w sąsiedztwie istniejących lasów. Obszary przeznaczone na tereny zalesień znajdują się również na pozostałej części gminy. Na terenach dominują słabsze gleby zalecane do zmiany przeznaczenia z użytkowania rolniczego na zalesienia. Występują tutaj enklawy terenów rekreacyjnych, oraz istniejąca zabudowa (głównie zabudowa zagrodowa i siedliskowa).

- **Tereny rekreacji indywidualnej**

Na terenach dopuszcza się rezygnację z użytkowania rolnego na rzecz zabudowy związanej z rekreacją indywidualną. Tereny obejmują przede wszystkim fragmenty gminy położone w jej południowej części, w sąsiedztwie istniejących lasów.

- **Tereny cmentarzy i tereny rozbudowy cmentarza**

Obejmują one istniejące tereny cmentarzy, przeznaczone do zachowania oraz tereny przeznaczone pod rozwój terytorialny cmentarza w Piątku. Tereny te podlegają ochronie konserwatorskiej.

- **Tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej**

Obejmują one istniejące i projektowane tereny przeznaczone pod obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej

- **Tereny wód powierzchniowych śródlądowych**

Na terenach adaptuje się istniejące wody powierzchniowe, z możliwością użytkowania rekreacyjnego i hodowlanego

- **Tereny zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych**

Tereny obejmujące skupiska istniejącej na terenach wiejskich zabudowy, zlokalizowanej głównie przy drogach publicznych.

- **Tereny rolnicze**

Obejmują one większą część gminy z wyłączeniem obszarów objętych strefami wymienionymi wcześniej. Tereny te powiązane są ściśle z występującymi na terenie gminy (zwłaszcza w północnej części) kompleksami gleb o wysokiej przydatności rolniczej, preferowanymi do dalszego rozwoju funkcji rolniczej. Na terenach tych zlokalizowana jest głównie zabudowa typu zagrodowego i związana z produkcją rolną.

Podstawowy element układu przestrzennego i funkcjonalnego gminy stanowią tereny Piątku. Najlepsze aspekty ekonomiczne rozwoju gmina wydaje się uzyskać w oparciu o połączenie elementów układu przestrzennego i funkcjonalnego Piątku z terenami rozwoju. Do elementów rozwoju zaliczyć możemy przede wszystkim cztery z wymienionych wyżej stref, o czytelnym granicach funkcjonalnych i przestrzennych t.j.:

- Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
- Tereny zabudowy mieszkaniowej,
- Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów,
- Tereny sportu i rekreacji (w ramach których projektuje się zbiornik na rzece Malinie).

Projektowana całość układu jest zintegrowana pod względem obsługi infrastrukturą techniczną i komunikacyjną. Istotną rolę odgrywa tutaj projektowana obwodnica pozwalająca na ominięcie ruchem tranzytowym trudnych do przebudowy istniejących struktur zabudowy Piątku

(w układzie dróg wojewódzkich nr 702 i 703). Docelowy układ komunikacyjny, oparty o projektowaną obwodnicę pozwoli na obniżenie rangi obecnych dróg tranzytowych przez Piątek do układu ulic lokalnych.

1.2.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej

Podstawą działań przestrzennych na terenie Piątku jest kontynuacja i rozwój istniejącego układu w zakresie komunikacji, zabudowy, terenów otaczających i zieleni (graniczącego od wschodu z doliną rzek Moszczenicy i Maliny), z włączeniem elementów ochrony i ekspozycji wartości kulturowych i przyrodniczych.

Miejscowość Piątek w gminie pełni rolę szczególną, zarówno pod względem funkcjonalnym (ośrodek administracyjno-usługowy) jak i przestrzennym (zwarta zabudowa oparta o czytelny układ ulic). Ze względu na bardzo dobre gleby i możliwości uzupełnienia istniejących terenów zabudowy proponuje się ograniczyć rozbudowę Piątku do niezbędnych potrzeb terenowych, umożliwiających rozwój osady, stwarzając jednocześnie czytelne granice dla terenów zainwestowania.

Najważniejszą część zespołu stanowi wymagająca szczególnego opracowania **strefa rynku** i jego sąsiedztwa - historycznie ukształtowane świadectwo kulturowego dziedzictwa. Tereny historycznego centrum wsi tworzą funkcjonalne śródmieście obsługujące zarówno Piątek, jak i teren gminy. W obszarze tym należy dążyć do zachowania historycznego układu urbanistycznego, utrzymania wykształconych historycznie kierunków komunikacji, zachowania skali zabudowy oraz rewitalizacji rynku i jego otoczenia (po wycofaniu z centrum samochodowego ruchu tranzytowego). Zalecana jest również dbałość o sylwetkę Piątku z elementami zabytkowych kościołów oraz wyznaczenie funkcjonalnej granicy zabudowy na rzece Moszczenicy.

Do terenów funkcjonalnego śródmieścia od zachodu, południa i północy przylegają tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej zrealizowanej i projektowanej w ramach przewidywanego rozwoju oraz uzupełnień. Zespół wymaga uporządkowania, zwłaszcza w zakresie komunikacji oraz infrastruktury.

Na terenach zespołu można lokalizować zarówno zabudowę mieszkaniową, zabudowę usługową i rzemieślniczą oraz ewentualnie zabudowę produkcyjną. Warunkiem jest, jedynie, ograniczenie uciążliwości do granic własności oraz linie i skala zabudowy nawiązująca do sąsiedztwa lub adaptowanego stanu istniejącego.

Na omawianym terenie skala nowej zabudowy powinna nawiązywać do sąsiedztwa i nie przekraczać wysokości 3 kondygnacji.

W ramach terenu przewidziano również rozbudowę cmentarza na obszarze pomiędzy cmentarzem istniejącym a obecną drogą w kierunku Łęczycy (ul. Łęczycycka).

Należy wydobyc połączenie historycznej części Piątku z doliną rzek Moszczenicy i Maliny (poprzez stworzenie połączeń rejonu rynku z zespołem zieleni, obejmującym tereny sportowo-rekreacyjne, park miejski oraz projektowane ciągi spacerowo-rowerowe wzdłuż rzeki Moszczenicy i zbiornik na rzece Malinie).

Dla obszaru Piątku należy uwzględnić wytyczne konserwatorskie ochrony dziedzictwa kulturowego omówione szczegółowo w pkt 14.6. „Studium”.

Szczegółowe ustalenia dotyczące zabudowy i zagospodarowania przestrzennego należy określić przy opracowaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

1.2.3. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej

W ramach rozwoju gminy przewidziano tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, położone w sąsiedztwie dużego kompleksu leśnego na południu gminy. Proponuje się zabudowę o charakterze rezydencjonalnym, z udziałem powierzchni biologicznie czynnych nie

mniej niż 70% . Zabudowa powinna być lokalizowana na dużych działkach, o powierzchni nie mniejszej niż 3000 m. Wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 8,0 m.

Przewiduje się rozwiązanie w sposób indywidualny odprowadzania ścieków i wód opadowych, z uwzględnieniem przepisów o ochronie środowiska.

Szczegółowe ustalenia dotyczące zabudowy i zagospodarowania przestrzennego należy określić przy opracowaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu.

1.2.4. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów sportu i rekreacji

Zespół terenów sportu i rekreacji zlokalizowany w dolinie rzek Moszczenicy i Maliny, skupia istniejące i projektowane funkcje związane ze szkołą, sportem, terenami zieleni publicznej, rekreacją i usługami w sąsiedztwie projektowanego zbiornika retencyjno-wypoczynkowego,

Aspekt ochronny układu przestrzenno-przyrodniczego dotyczy, przede wszystkim, doliny rzek Moszczenicy i Maliny, jako strefy chronionego krajobrazu, stanowiącej jednocześnie szeroki korytarz przewietrzania. Północno-wschodnia część doliny Maliny w sąsiedztwie Piątku przewidziana jest na zlokalizowanie spiętrzenia wody dla potrzeb małej retencji z wykorzystaniem dla celów rekreacyjnych. W sąsiedztwie projektowanego zbiornika i zespołu szkolnego przewiduje się lokalizację funkcji związanych z rekreacją i sportem, z ograniczeniem zainwestowania obiektami kubaturowymi na terenach wskazanych do wyłączenia spod zabudowy.

W obrębie PSP Gieczno, na wschód od drogi wojewódzkiej nr 702 w miejscu oznaczonym na rysunku „Studium” zlokalizowano teren przeznaczony na zespół rekreacyjny wielkoobszarowy z dużym udziałem terenów zieleni (z możliwością realizacji terenów golfowych, terenów jazdy konnej itp.). W strefie wyznaczonej na rysunku „Studium” dopuszcza się realizację obiektów kubaturowych o funkcji zgodnej z kierunkiem zagospodarowania (np. baza noclegowo-gastronomiczna, centrum konferencyjne itp.) o maksymalnej wysokości zabudowy 12,0 m. Dopuszcza się realizację poza wyznaczonymi strefami zabudowy powiązanych funkcjonalnie jednokondygnacyjnych obiektów pomocniczych (o wysokości do 6,0 m, zajmujących łącznie nie więcej niż 5% powierzchni działki) , z ograniczeniem zainwestowania obiektami kubaturowymi na terenach wskazanych do wyłączenia spod zabudowy.

Teren zespołu przecina obsługująca droga powiatowa 2528E.

Obecny sposób użytkowania oraz istniejącą zabudowę mieszkaniowo-rzemieślniczą przeznacza się do zachowania i adaptacji, z możliwością ewentualnej rozbudowy czy przebudowy, jednak bez rozszerzenia terenów pod funkcje inne niż funkcja wiodąca (t.j. tereny sportu i rekreacji).

1.2.5. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów

Tereny zlokalizowane są wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 703 pomiędzy Piątkiem a węzłem autostrady A-1. Przeznacza się je w układzie docelowym pod lokalizację zabudowy o podstawowych funkcjach: usługowych, składowych i produkcyjnych. Wprowadzenie nowego sposobu użytkowania terenu wymaga zapewnienia odpowiedniego dostępu do infrastruktury technicznej.

Obsługę komunikacyjną terenów przewiduje się poprzez drogi gminne i wewnętrzne łączące się z drogą wojewódzką nr 703 poprzez istniejące oraz projektowane węzły i skrzyżowania. Zjazdy bezpośrednie z drogi wojewódzkiej mogą być dopuszczone wyłącznie za zgodą zarządcy drogi.

Do czasu realizacji nowej zabudowy dopuszcza się adaptację istniejącego sposobu użytkowania i zainwestowania. Istniejąca zabudowa powinna zachować prawo egzystencji z możliwością ewentualnej rozbudowy czy modernizacji, jednak bez rozszerzenia terenów działki budowlanej.

Dopuszcza się również realizację nowych urządzeń i obiektów związanych z drogami, infrastrukturą techniczną, gospodarką wodną i telekomunikacją.

1.2.6. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów lasów

Podstawowym zadaniem na tych terenach jest ochrona istniejących lasów i prowadzenie właściwej gospodarki leśnej. Na terenach tych dopuszcza się adaptację istniejącego sposobu użytkowania i zainwestowania. Istniejąca zabudowa powinna zachować prawo egzystencji z możliwością ewentualnej rozbudowy czy modernizacji, jednak bez rozszerzenia terenów działki budowlanej. Na terenie lasów nie przewiduje się rozwoju nowej zabudowy mieszkaniowej i siedliskowej poza obszarami istniejącego zainwestowania.

Dopuszcza się również realizację nowych urządzeń związanych z drogami, infrastrukturą techniczną, gospodarką wodną, telekomunikacją oraz obsługą leśnictwa.

1.2.7. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów zalesień

Przedstawiony układ funkcjonalno-przestrzenny strefy uwzględnia zasady kształtowania środowiska zarówno w aspekcie ochronnym jak i przez ograniczenie zagrożeń. Istotnymi w tym zakresie elementami są projektowane tereny zalesień, które łączą w system ciągły istniejące lasy i poprawiają współczynnik lesistości gminy. Pod zalesienia przeznaczają się przede wszystkim tereny o słabych klasach gleb oraz w sąsiedztwie istniejących lasów.

Na terenach zalesień dopuszcza się adaptację istniejącego sposobu użytkowania i zainwestowania. Istniejąca zabudowa powinna zachować prawo egzystencji z możliwością ewentualnej rozbudowy czy modernizacji, jednak bez rozszerzenia terenów działki budowlanej.

Na terenach zalesień nie przewiduje się rozwoju nowej zabudowy poza wskazanymi obszarami zainwestowania. Dopuszcza się nową zabudowę siedliskową pod warunkiem lokalizacji na działce o minimalnej powierzchni równej średniej wielkości gospodarstwa w gminie, z zapewnionym dostępem do drogi publicznej. Nowa zabudowa może powstać w pasie 80 m od drogi publicznej i nie powinna przekraczać wysokości 10 m (z wyjątkiem urządzeń specjalistycznych związanych z obsługą rolnictwa i leśnictwa jak np. silosy, wieże monitoringu itp.). Dopuszcza się również realizację nowych urządzeń i obiektów związanych z drogami, infrastrukturą techniczną, gospodarką wodną i leśną oraz telekomunikacją.

1.2.8. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacji indywidualnej

Na tereny rekreacji indywidualnej przeznaczają się przede wszystkim tereny o słabych klasach gleb oraz w sąsiedztwie istniejących lasów, w południowej części gminy.

Na terenach rekreacji indywidualnej dopuszcza się adaptację istniejącego sposobu użytkowania i zainwestowania. Istniejąca zabudowa powinna zachować prawo egzystencji z możliwością ewentualnej rozbudowy czy modernizacji, jednak bez rozszerzenia terenów działki budowlanej. Na terenach można lokalizować zabudowę do pobytu okresowego z przeznaczeniem na rekreację indywidualną. Warunkiem jest zapewnienie dostępu do drogi publicznej. Nowa zabudowa nie powinna przekraczać wysokości 6 m oraz powierzchni zabudowy 50 m² dla jednej działki. Obowiązuje zakaz stosowania ogrodzeń pełnych i z prefabrykatów betonowych. Dla nowej zabudowy należy uwzględnić obowiązujące przepisy (w tym - o ochronie gruntów leśnych).

1.2.9. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów cmentarzy i terenów rozbudowy cmentarza

Obejmują one istniejące tereny cmentarzy, przeznaczone do zachowania oraz tereny przeznaczone pod rozwój terytorialny terenów cmentarza w Piątku. Tereny te podlegają ochronie konserwatorskiej. Tereny cmentarzy postulowane są do zachowania, porządkowania i rewaloryzacji. Dla terenów przylegających do granic cmentarza należy przyjąć zasadę zagospodarowania zapewniającego właściwą ich ekspozycję. Istniejąca zabudowa na terenach przeznaczonych pod rozbudowę cmentarza powinna zachować prawo egzystencji z możliwością ewentualnej rozbudowy czy przebudowy, jednak bez rozszerzenia terenów działki budowlanej. Na terenie rozwoju terytorialnego cmentarza dopuszcza się realizację obiektów związanych z funkcjonowaniem cmentarza (po uzgodnieniu z konserwatorem zabytków) a także realizację parkingów dla obsługi cmentarza oraz terenów zieleni urządzonej.

1.2.10. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej

Obejmują one istniejące i projektowane tereny przeznaczone pod obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej. Dopuszcza się adaptację, modernizację i rozbudowę istniejących oraz budowę nowych urządzeń i obiektów związanych z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania infrastruktury technicznej.

1.2.11. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy zagrodowej i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych

Przedstawiony na rysunku stanowiącym załącznik do niniejszego opracowania, kształt terenów zabudowy, został oparty o istniejący stan zabudowy, dotychczasowe ustalenia planu ogólnego gminy oraz analizę potrzeb i rezerw lokalizacyjnych wewnątrz terenów wyznaczonych do zabudowy.

Korekty terenów zainwestowania wobec wyznaczonych w obowiązującym do 2003 roku w planie ogólnym gminy są niewielkie i mają za zadanie ograniczenie terenów przewidywanych pod zabudowę do skali rzeczywistych potrzeb z zachowaniem rozsądnych rezerw. Pozwoli to na optymalizację w realizacji infrastruktury technicznej oraz umożliwi bardziej zwarte formy zabudowy ze względu na charakter otaczającego krajobrazu. W pierwszej kolejności wskazane jest wypełnianie struktur istniejącej zabudowy, porządkowanie i tworzenie ładu przestrzennego.

Na terenach zabudowy wiejskiej można lokalizować zarówno zabudowę mieszkaniową, zabudowę zagrodową, zabudowę usługową i rzemieślniczą oraz ewentualnie zabudowę produkcyjną. Warunkiem jest ograniczenie uciążliwości do granic własnej działki oraz nawiązanie linią i skalą zabudowy do sąsiedztwa lub adaptowanego stanu istniejącego, oraz zapewniony dostęp do drogi publicznej. Nowa zabudowa nie powinna przekraczać wysokości 10 m (z wyjątkiem urządzeń specjalistycznych związanych z obsługą rolnictwa i leśnictwa jak np. silosy, wieże monitoringu itp.). Z uwagi na sąsiedztwo terenów niezabudowanych, brak ograniczeń dotyczących zachowania na działce terenów biologicznie czynnych. Dla nowej zabudowy należy uwzględnić obowiązujące przepisy (w tym - o ochronie gruntów leśnych).

Istniejąca zabudowa na terenach poza oznaczonymi w rysunku „studium” terenami budowlanymi powinna zachować prawo egzystencji z możliwością ewentualnej rozbudowy czy modernizacji, jednak bez rozszerzenia terenów działki budowlanej.

Dopuszcza się adaptację istniejącego sposobu zagospodarowania i użytkowania jak również realizację nowych urządzeń i obiektów związanych z drogami, infrastrukturą techniczną, gospodarką wodną i leśną oraz telekomunikacją.

1.2.12. Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów rolniczych

Podstawową funkcją dominującą na tych terenach jest użytkowanie rolnicze. Na glebach słabszych (głównie klas V-VI) na tereny rolnicze nakładają się obszary preferowanych terenów zalesień – pozwalające na pozostawienie lub rezygnację z użytkowania rolniczego. W

uzasadnionych wypadkach (np. przy zmianie klasyfikacji gleb) istnieje możliwość realizacji zalesień na pozostałych terenach rolniczych – poza terenami wskazanymi jako obszary chronionych gleb.

Na terenach rolniczych, z wyłączeniem obszarów gleb chronionych dopuszcza się również realizację nowych zbiorników powierzchniowych (po ich uzgodnieniu w zakresie wodnoprawnym).

Istniejąca zabudowa na terenach rolniczych powinna zachować prawo egzystencji z możliwością ewentualnej rozbudowy czy modernizacji, jednak bez rozszerzenia terenów działki budowlanej.

Na terenach rolniczych nie przewiduje się rozwoju nowej zabudowy poza wskazanymi obszarami zainwestowania. Dopuszcza się nową zabudowę siedliskową pod warunkiem lokalizacji na działce o minimalnej powierzchni równej średniej wielkości gospodarstwa w gminie z dostępem do drogi publicznej. Nowa zabudowa może powstać w pasie 80 m od drogi publicznej i nie powinna przekraczać wysokości 10 m (z wyjątkiem urządzeń specjalistycznych związanych z obsługą rolnictwa i leśnictwa jak np. silosy, wieże monitoringu itp.). Dopuszcza się również realizację nowych urządzeń i obiektów związanych z drogami, infrastrukturą techniczną, gospodarką wodną i leśną oraz telekomunikacją.

Drobna skala wielu istniejących gospodarstw rolnych, ze znacznym udziałem upraw warzywniczych a także dobre gleby i walory położenia z dala od wszelkich źródeł zanieczyszczeń skłaniają do propozycji sukcesywnego przekształcania upraw na uprawy ekologiczne (preferowane zwłaszcza na obszarach ochrony wód podziemnych, gdzie wskazana jest minimalizacja zanieczyszczeń i środków chemicznych mogących przenikać do gleby). Uprawy ekologiczne wymagają zwiększonej pracochłonności (co pozwoli na wykorzystanie istniejącej siły roboczej), nie wymagają dużych terenów, a uzyskane dochody pozwolić mogą na poprawę warunków życia mieszkańców. Wprowadzanie upraw ekologicznych można jednocześnie powiązać z preferowanym rozwojem agroturystyki.

1.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego terenów

1.3.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące do 31 grudnia 2003 r.

W gminie Piątek nie ma aktualnie obowiązującego miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego. Obowiązujący do 31 grudnia 2003 roku miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Piątek zatwierdzono Uchwałą Nr 45/XI/86 Gminnej Rady Narodowej w Piątku z dnia 30 grudnia 1986 r. Plan ten nie spełniał aktualnych oczekiwań i zamierzeń dotyczących kierunków rozwoju gminy, dlatego Rada Gminy Piątek podjęła 19 grudnia 2001 roku uchwałę o przystąpieniu do opracowania nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu całej gminy.

Wraz z wejściem w życie nowej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (z dnia 27 marca 2003 roku) wstrzymano opracowanie planu na rzecz zmiany obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Piątek (uchwała

nr XII/69/03 Rady Gminy Piątek z dnia 5 grudnia 2003 roku).

1.3.2. Kryteria wyboru terenów dla których należy uzyskać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Wśród terenów wyznaczonych w „Studium”, dla których należy opracować miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w trybie obowiązującej ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, można wyróżnić następujące grupy:

- tereny zainwestowane – wymagające porządkowania, w tym określenia czytelnych reguł ich dalszego przekształcania bądź rozwoju, w tym:
  - tereny zurbanizowane – wymagające ochrony ze względu na szczególne wartości przestrzenne i funkcjonalne np. obszar historycznego centrum wsi Piątku,
  - tereny o zaawansowanych procesach urbanizacji wymagające zahamowania dalszego, chaotycznego zagospodarowania i wykorzystania istniejących rezerw, np. tereny północno-zachodnie Piątku, tereny przewidziane do dalszego rozwoju w powiązaniu z obszarami już zurbanizowanymi i w oparciu o istniejącą obsługę komunikacyjną oraz rozbudowę istniejących sieci infrastruktury technicznej.
- tereny przeznaczone do urbanizacji, dla których należy ustalić zasady przekształcania przestrzeni w porozumieniu z właścicielami nieruchomości wchodzącymi w skład tych terenów, zgodnie z obowiązującym trybem sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym:
  - tereny niezurbanizowane lub zurbanizowane w niewielkim stopniu - użytkowane jako uprawy polowe i łąki np. rejon przy węźle autostradowym i wzdłuż drogi wojewódzkiej Piątek-Łowicz, tereny w sąsiedztwie kompleksu leśnego na południu gminy.

1.3.3. Tereny, dla których należy wykonać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Teren Piątku z terenami sąsiadującymi

Dla terenów Piątku z terenami sąsiadującymi należy opracować miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uwzględniający warunki przestrzenne określone w Studium. Granicą terenów objętych planem powinny być co najmniej:

południowa linia rozgraniczająca projektowanej obwodnicy oraz przebudowanej drogi nr 703 Łęczycza-Łowicz, zachodnia granica projektowanych terenów zabudowy oznaczonych na rysunku, północno-wschodnia granica projektowanej obwodnicy pomiędzy drogą nr 703 i 702 oraz północno-wschodnie granice terenów rozwojowych przemysłowo-magazynowych. Dopuszcza się rozszerzenie granic terenów wynikające np. z podziałów własnościowych czy utworzenia tzw. kołnierza dla układów komunikacyjnych

Dopuszcza się możliwość stworzenia dla wyżej wymienionego terenu 1 planu obejmującego całość obszaru lub też podział na 3 plany obejmujące:

- a) część zachodnią, dla której granice stanowią :
  - od południa i zachodu – granice istniejących i projektowanych terenów zabudowy, projektowana obwodnica z włączeniem terenów przy dawnym cmentarzu żydowskim,
  - od wschodu i północy – rzeka Moszczenica i północny odcinek projektowanej obwodnicy
- b) część środkową, obejmującą dolinę rzek Moszczenicy i Maliny ograniczoną zabudową Piątku, drogą nr 703 (wg przebiegu bez obwodnicy) oraz wschodnim odcinkiem projektowanej obwodnicy
- c) część południowo-wschodnią obejmującą tereny, dla których granice stanowią :
  - od zachodu – rzeka Malina,
  - od południa i wschodu – projektowana obwodnica Piątku,
  - od północy - droga nr 703 (wg przebiegu bez obwodnicy)

Zespół zabudowy mieszkaniowej i terenów sportu i rekreacji

Zespołem wymagającym opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są tereny zabudowy mieszkaniowej oraz tereny sportu i rekreacji usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksu leśnego na południu gminy (w obrębie R.S.P.Gieczno na wschód od drogi wojewódzkiej nr 702 w sąsiedztwie drogi powiatowej nr 2528E).

Zespół zabudowy magazynowej, produkcyjnej i usługowej

Zespołem wymagającym opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są tereny zabudowy magazynowej, produkcyjnej i usługowej usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie zjazdu na autostradę przy drodze nr 703 (położone po obu jej stronach). Zespół oddzielony od układu przestrzenno-funkcjonalnego Piątku wymagać będzie decyzji dotyczących obsługi infrastrukturą techniczną (układ samodzielny lub powiązanie z infrastrukturą Piątku) w zależności od charakteru i rodzaju zainwestowania.

Istnieje możliwość podziału terenów wskazanych do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na mniejsze elementy wynikające z potrzeb inwestycyjnych (w granicach dróg wyznaczonych w Studium).

Poza wyżej wymienionymi planami na terenie gminy nie przewiduje się w zasadzie konieczności opracowania planów miejscowych.

W przypadku niemożności lokalizacji nowych inwestycji na terenie gminy w oparciu o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dopuszcza się dla terenu określonego według indywidualnych ustaleń wykonanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto każdy teren na obszarze gminy może być objęty planem jeśli uzasadniają to potrzeby gminy i jej mieszkańców (np. plany dla terenów zalesień).

1.4.Kierunki rozwoju układu komunikacyjnego gminy

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI

Układ komunikacyjny oprócz pełnienia funkcji obsługi komunikacyjnej jest również elementem kształtującym strukturę przestrzenną obszaru gminy. Poprzez dostępność komunikacyjną wyznacza wartość terenu a poprzez zapewnienie odpowiedniego standardu obsługi komunikacyjnej stymuluje jego rozwój. Określone poniżej główne zasady polityki komunikacyjnej oraz kierunki rozwoju układu komunikacyjnego gminy Piątek oparto głównie o analizy i diagnozę stanu istniejącego, założenia i wnioski z planów wyższego rzędu oraz koncepcję i kierunki zagospodarowania przestrzeni gminy i terenów sąsiadujących.

Przyjęte założenia:

- Uwzględnienie wniosków z dotychczasowych opracowań planistycznych, w tym z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego,
- Uwzględnienie wniosków i wytycznych z instytucji i organów uzgadniających i opiniujących opracowane studium zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym,
- Uwzględnienie wniosków z analizy i diagnozy stanu istniejącego.

Z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego wynikają następujące wnioski i postulaty:

- Uwzględnienie przebiegu przez obszar gminy autostrady A-1 na kierunku północ – południe,
- Modernizacja dróg wojewódzkich nr 702 i 703 wraz z realizacją południowo – wschodniej obwodnicy Piątku w ciągu tych dróg.

Wytyczne instytucji i organów uzgadniających i opiniujących opracowane studium zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym (wojewoda, zarządcy dróg) dotyczyły uwzględnienia w studium ustaleń planu województwa, rozporządzeń RM i przepisów szczególnych oraz przebiegu autostrady A-1 wg decyzji lokalizacyjnej (GDDKiA) i przebiegu dróg wojewódzkich nr 702 i 703 wraz z rezerwą pod obwodnicę w ciągu tych dróg (Zarząd Dróg Wojewódzkich) .

Wnioski z analizy i diagnozy stanu istniejącego na obszarze gminy w szczególności dotyczą konieczności przebudowy bądź modernizacji większości dróg, w tym szczególnie dróg gminnych, w zakresie poprawy ich parametrów, poprawy bezpieczeństwa ruchu oraz komfortu podróżowania oraz wyprowadzenia ruchu ciężkiego i tranzytowego poza obszar miejscowości gminnej - ograniczenie ruchu wewnątrz historycznego układu zabudowy Piątku.

Cele polityki komunikacyjnej

Generalnym celem polityki komunikacyjnej gminy winno być tworzenie poprawnych warunków podróżowania, zapewnienie właściwej obsługi komunikacyjnej mieszkańcom gminy, stworzenie warunków do rozwoju przestrzennego i ekonomicznego gminy oraz kształtowanie ładu przestrzennego.

Pochodnymi celami polityki winny być:

- zapewnienie sprawnych powiązań wewnątrz obszaru gminy, a także układu drogowego gminy z układem drogowym zewnętrznym,
- dbałość o nieobudowywanie obustronne ważnych ciągów drogowych, szczególnie istniejących dróg wojewódzkich, poprzez odpowiednie kierowanie ruchem budowlanym, lokalizując nową zabudowę w bezpiecznej odległości od dróg publicznych.

1.4.1.Układ drogowy

Układ komunikacyjny gminy

Uwarunkowania wewnętrzne wynikające z diagnozy stanu istniejącego, powiązania zewnętrzne oraz założenia polityki komunikacyjnej i uwarunkowania zewnętrzne stanowią podstawę do określenia kierunków rozwoju układu komunikacyjnego gminy.

W zakresie systemu drogowego

Projektuje się docelowy układ drogowy gminy składający się z układu nadrzędnego, podstawowego oraz układu uzupełniającego.

Z układu nadrzędnego przez wschodni obszar gminy przebiega projektowana autostrada A-1 relacji Gdańsk – Toruń - Stryków – Łódź – Częstochowa – Katowice – granica państwa wraz z węzłem "Piątek" na przecięciu z drogą wojewódzką nr 703 w rejonie wsi Oszkowice. Przebieg autostrady wniesiono wg decyzji lokalizacyjnej. Droga ta z podstawowym układem gminy ma

powiązanie poprzez węzeł "Piątek" zlokalizowany na drodze wojewódzkiej nr 703. Przebieg autostrady spowoduje konieczność korekty układu dróg powiatowych i gminnych w jej otoczeniu i przy przekraczaniu trasy. Sposób przekroczenia autostrady określa w/w decyzja lokalizacyjna. Korektę układu w oparciu o decyzję pokazuje rysunek studium. Drogi powiatowe i gminne, przecinające się z autostradą prowadzone są bezkolizyjnie - poprzez wiadukty drogowe, bez powiązań z trasą autostrady.

Do układu podstawowego zaliczono drogi wojewódzkie nr 702 i 703, klasy – G), drogi powiatowe klasy zbiorczej - Z i lokalnej -L oraz wybrane drogi gminne klasy – L.

- Do kategorii dróg głównych (G) układu podstawowego postuluje się zmodernizować drogę wojewódzką nr 702 relacji Zgierz – Kutno oraz drogę wojewódzką nr 703 relacji Balin – Poddębice - Łęczyca – Łowicz. Ponieważ w/w drogi wojewódzkie przebiegają przez centrum wsi w Piątku w wąskich korytarzach, obudowanych zabudową mieszkaniową i brak jest możliwości rozbudowy do parametrów klasy G istniejącego układu, projektuje się obwodnicę omijającą miejscowość gminną Piątek od strony południowej i wschodniej, która przeniesie ruch tranzytowy na kierunkach dróg wojewódzkich poza jej obszarem. Zalecane parametry dla całych ciągów w/w dróg głównych to: jezdnia o szerokości – 7,0 m, szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – 25,0 m.
- Do kategorii dróg zbiorczych (Z) układu podstawowego postuluje się zmodernizować następujące drogi powiatowe:
  - nr 5115E relacji Piątek – Stryków, na odcinku od projektowanej obwodnicy do granicy gminy Głowno,
  - nr 2514E relacji Bryski Kolonia - Piątek – Leszno, na odcinku od projektowanej obwodnicy do drogi powiatowej nr 2518E
  - nr 2518E relacji Czerników – Karsznice, na odcinku od drogi powiatowej nr 2514E do granicy z gminą Góra Świętej Małgorzaty,

Zalecane parametry dla w/w dróg zbiorczych to: jezdnie o szerokości 5,5 – 7,0 m, szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – 20,0 m.

- Jako drogi lokalne (L) układu podstawowego zakwalifikowano następujące drogi:
  - fragmenty dróg wojewódzkich 702 i 703 na obszarze miejscowości Piątek, zastępowane obwodnicą,
  - fragment drogi powiatowej nr 5115E na obszarze miejscowości Piątek od obwodnicy do centrum,
  - pozostałe odcinki drogi powiatowej nr 2514E aż do granicy z gminą Góra Świętej Małgorzaty,
  - drogę powiatową nr 2515E relacji Pokrzywnica – Boguszyce –Śladków Rozlazły - do granicy gminy Góra Świętej Małgorzaty,
  - drogę powiatową nr 2508E relacji Goślub – Michałówka (droga woj. nr 702),
  - drogę powiatową nr 2528E relacji Sułkowice – Konarzew – do drogi wojewódzkiej nr 702,
  - drogę powiatową nr 2529E relacji Jasionna – Konarzew,
  - oraz wybrane istniejące drogi gminne numerowane i bez numerów, które pełnią ważniejszą rolę w obsłudze komunikacyjnej gminy, zgodnie z oznaczeniem na rysunku studium.

Drogi klasy L, których układ przedstawia rysunek studium, winny posiadać następujące parametry: nawierzchnię twardą, szerokość jezdni 5,0 – 5,5 m. Zalecana szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – 15,0 m, na obszarze zabudowanym – 12,0 m.

Wyżej omówiony układ podstawowy, którego przebiegi obrazuje plansza podstawowa studium, wymaga dostosowania parametrów technicznych do pełnionych funkcji i wymogów klasy technicznej. Modernizację układu, mając na uwadze wyżej proponowane kategorie i zalecane

parametry techniczne, należy realizować w oparciu o przepisy prawne w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

Układ uzupełniający tworzą pozostałe drogi gminne (klasa – D) i drogi wewnętrzne (często we władaniu gminy) uwzględnione i nie uwzględnione w rysunku studium, których nie klasyfikowano.

Drogi gminne publiczne klasyfikowane winny posiadać parametry klasy drogi dojazdowej (D), nawierzchnię twardą, szerokość jezdni w granicach 3,5 – 5,5 m. Zalecana szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających 15,0 m, na obszarach zabudowanych 10,0 m.

Drogi wewnętrzne, stanowiące element struktury przestrzennej obszaru, mogą posiadać zróżnicowane parametry techniczne w zależności od uwarunkowań i pełnionej funkcji w obsłudze obszaru gminy (dojazdy do pojedynczych obiektów, pól i lasów). Zakłada się dla nich szerokość pasa komunikacyjnego w granicach 5,0 – 10,0 m.

1.4.2. Układ ścieżek rowerowych

Drogi dla rowerów

Ze względu na rosnącą funkcję rekreacyjno – turystyczną gminy proponuje się rozwój komunikacji rowerowej na jej obszarze. W tym celu proponuje się wyznaczenie głównych ciągów ścieżek rowerowych oraz rowerowych tras turystycznych, łączących tereny mieszkaniowe z rejonami rekreacji i turystyki. Generalnie ścieżki projektowane powinny być wzdłuż układu drogowego, bądź duktami leśnymi. Służyć winny zarówno celom dojazdowym jak i rekreacji. Układ ścieżek rowerowych powinien umożliwić również bezkolizyjne prowadzenie ruchu rowerowego między poszczególnymi terenami zabudowy Piątku.

W bezpośrednim sąsiedztwie Piątku ścieżki rowerowe zaprojektowano:

- jako ciąg wzdłuż rzeki Moszczenicy,
- jako elementy międzygminnych rowerowych tras turystycznych.

Zaleca się również wprowadzanie ścieżek rowerowych wzdłuż dróg wojewódzkich, zwłaszcza na odcinkach modernizowanych bądź najbardziej obciążonych połączonym ruchem samochodowym i rowerowym (dojazdy do ośrodka gminnego – Piątku).

Proponowane przebiegi głównych ciągów ścieżek rowerowych i rowerowych tras turystycznych pokazane zostały na planszy studium. Istnieje możliwość korekty ich przebiegu czy wprowadzenia nowych tras w zależności od potrzeb gminy.

1.4.3. Komunikacja publiczna

System komunikacji publicznej autobusowej

Zakłada się rozwój obsługi przewozów pasażerskich poprzez istniejący układ linii autobusowych PKS, przewoźnicy prywatni oraz tzw. przewozy szkolne. System ten uzupełniany byłby przez innych przewoźników, korzystających m.in. z minibusów. Wskazane byłoby, po uprzednim doprowadzeniu parametrów technicznych dróg powiatowych do wymaganych norm, przedłużenie linii komunikacji zbiorowej na tereny niedostatecznie obsłużone oraz na obszary sąsiednich gmin, tak aby stworzyć dla mieszkańców możliwość podróżowania i wyjazdów komunikacją zbiorową z całego obszaru gminy.

1.5. Kierunki rozwoju układu ekologicznego

1.5.1. Ekologiczne przesłanki działalności gospodarczej

Celem społecznym i ekonomicznym jest znalezienie kierunku aktywizacji rolnictwa i źródeł utrzymania dla ludności wiejskiej w sytuacji trudności ekonomicznych sektora rolnego i niewielkiej chłonności rynku pracy w pozostałych sektorach.

W sołectwach strefy południowej w sąsiedztwie istniejących lasów przewiduje się wykorzystanie walorów krajobrazowych z zasobami wodnymi i leśnymi dla rozwoju agroturystyki. Przy przeznaczeniu najślabszych gleb na dolesienia, ochronie łągów nadrzecznych i renaturyzacji cieków wodnych, teren staje się atrakcyjny dla rozwoju

agroturystyki. Uzupełnienie stanowić może produkcja rolna – ekologiczna z nastawieniem na obsługę i zaopatrzenie turystów.

W strefie gospodarczej możliwa jest organizacja, w oparciu a autostradę, centrum skupu płodów rolnych oraz zespołów producenckich. Walorami są: czyste środowisko, łatwość komunikacji.

Wzdłuż autostrady proponuje się rozwój szkółkarstwa roślin użytkowych i ozdobnych.

Nie ogranicza się możliwości badania nowych złóż kopalnych. Zasady ewentualnej eksploatacji powinny być określone w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1.5.2. Cele przyrodnicze

Podstawą ochrony środowiska przyrodniczego gminy Piątek jest dostosowanie ustaleń „Studium” do aktualnie obowiązujących programów dotyczących ochrony przyrody obowiązujących w systemie ogólnopolskim. Dotyczy to zwłaszcza ochrony związanej z programem „Natura 2000”, istniejących i projektowanych parków krajobrazowych (Obszar Chronionego Krajobrazu „Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej” oraz Obszar Chronionego Krajobrazu „Sokolnicko – Piątkowski”) oraz projektowanego Zespołu Przyrodniczo Krajobrazowego „Silne Błota”.

Generalne decyzje przestrzenne podjęte w ramach niniejszego „Studium” mają na celu:

- zachowanie istniejących walorów przyrodniczych poprzez: podkreślenie i usankcjonowanie istniejących obszarów, chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody, o lasach, oraz ustanowionych rozporządzeniami Wojewody.
- określenie działań sprzyjających poprawie stanu środowiska przyrodniczego

Ochronie na terenie gminy Piątek podlegają:

- gleby pochodzenia organicznego,
- gleby powyżej IV klasy bonitacyjnej rozmieszczone głównie w środkowej i północnej części gminy,
- grunty leśne: lasów państwowych i lasów prywatnych - w myśl ustawy o lasach.

W ramach działań naprawczych postuluje się:

- wprowadzenie dolesień zwłaszcza w południowej części gminy na terenach o niskich klasach gleb. Pozwoli to uzyskać wpływ na poprawę bilansu wodnego terenu,
- zachowanie i stopniową renaturyzację obszarów łągowych w dolinach rzecznych z wprowadzeniem zarośli wierzbowych, jako najsprawniej oczyszczających wody gruntowe z nadmiaru biogenów
- ochronę obszarów dolinnych oraz łągowych poprzez zakaz realizacji na ich terenie jakiegokolwiek zabudowy i ogrodzeń z wyjątkiem obiektów hydrotechnicznych
- zakaz likwidacji istniejących cieków, zbiorników i oczek wodnych
- zakaz realizacji zabudowy na terenach zmeliorowanych mogącej zakłócić funkcjonowanie systemu melioracyjnego, w przypadku nieuniknionej ingerencji w elementy systemu wprowadzenie konieczności jego przebudowy.
- stworzenie „Zbiornika Piątek” na rzece Malinie we wschodniej części miasta
- stworzenie programu kanalizacji dla całej gminy
- poprawę efektywności działania oczyszczalni ścieków w Piątku przez przyłączenie nowych odcinków sieci kanalizacyjnej.

Spełnienie tych postulatów pozwoli – poza celem podstawowym – stworzyć sprawny, ciągły system ekologiczny dla obszaru gminy, włączony poprzez dolinę Bzury w system regionalny i krajowy.

Na istniejącym **obszarze chronionego krajobrazu „Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej”** przewiduje się wprowadzenie zakazów wymienionych w ustawie o ochronie przyrody. Są to następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu Prawa ochrony środowiska;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;

Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą:

- 1) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- 2) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- 3) realizacji inwestycji celu publicznego.

Dla obszarów Natura 2000 przewiduje się zastosowanie wytycznych zawartych w Ustawie o ochronie przyrody i przepisach szczegółowych. Pośród obecnie obowiązujących ustaleń znajdują się m.in. następujące (art.33 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody) :

1. Zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.
2. Przepis pkt 1 stosuje się odpowiednio do projektowanych obszarów Natura 2000 (znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 1 Ustawy o ochronie przyrody), do czasu zatwierdzenia tej listy przez Komisję Europejską albo odmowy jej zatwierdzenia.
3. Plan lub projekt przedsięwzięcia o potencjalnym bezpośrednim lub pośrednim wpływie na stan obszaru Natura 2000 podlega ocenie (dokonywanej na podstawie tytułu I działu VI ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska) pod względem ewentualnych skutków planu lub przedsięwzięcia w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, z zastrzeżeniem pkt. 4.
4. Plan lub projekt przedsięwzięcia związany bezpośrednio z ochroną obszaru Natura 2000 lub wynikający z tej ochrony nie podlega ocenie, o której mowa w pkt. 3.
5. Koszt wykonania oceny, o której mowa w pkt. 3, ponosi podmiot zamierzający zrealizować plan lub projekt przedsięwzięcia.
6. Na podstawie oceny, o której mowa w pkt. 3, właściwy miejscowo wojewoda, zezwala na realizację planu lub projektu przedsięwzięcia w razie stwierdzenia braku negatywnego wpływu tego planu lub przedsięwzięcia na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, oraz po uzyskaniu opinii właściwych miejscowo rad gmin.

W stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub **zespołu przyrodniczo-krajobrazowego** (zgodnie z art.45 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody) mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwszstormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 10) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 11) umieszczania tablic reklamowych.

Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

1.5.3. Elementy chronione

Na terenie gminy znajduje się korytarz ekologiczny sieci **ECONET**, który pokrywa się częściowo z siecią **NATURA 2000** obejmującą: pradolinę Bzury – ostoja siedliskowa oraz pradolinę Warszawsko – Berlińską – ostoja ptasia (jej obszar pokrywa się częściowo z ostoja siedliskową Pradoliny Bzury). Obszar ten stanowi szczególny charakter pod względem intensywności szaty roślinnej oraz bogactwa fauny. Korytarz stanowi fragment rozległych, zwartych kompleksów łąkowych, gruntów rolnych oraz lasów. Godne uwagi są zbiorowiska roślinności źródłiskowej, i łąkowej o cechach półnaturalnych (wilgotne łąki, torfowiska, bagna). **Obszary Natura 2000** omówiono szczegółowo w pkt. 9.4. (Tom I – Uwarunkowania rozwoju – Synteza przesądzeń). Podlegają one ustaleniom wynikającym z Ustawy o ochronie przyrody (obszary utworzono w zgodzie z art. 25-39 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r.).

Północna część gminy ze względu na cenne zbiorowiska roślinne oraz cechy geomorfologiczne terenu znalazła się w strefie **Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej”**.

Część południowa gminy (Witów, Pokrzywnica, Sułkowice Pierwsze, Śladków Podleśny, Śladków Rozlazły, Mysłówka) oraz środkowa część gminy na wschód od miejscowości Piątek wzdłuż rzeki Moszczenicy i Maliny postulowana jest do objęcia **projektowanym Obszarem Chronionego Krajobrazu „Sokolnicko – Piątkowskim”**.

W południowej części gminy projektowany jest **Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy „Silne Błota”**. Planowanym przedmiotem ochrony jest torfowisko o powierzchni 21,23 ha

położone w Leśnictwie Witów Nadleśnictwo Grotniki, oznaczony na planie urzędzenia gospodarki leśnej jako oddział 181 f. Rezerwat leży ok. 1 km na północny wschód od wsi Kwilno po wschodniej stronie drogi Łódź - Kutno . Celem ochrony ma być zachowanie roślinności bagiennej i niskotorfowiskowej oraz miejsc lęgowych ptaków błotnych.

W obrębie gminy ochronie prawnej podlegają:

1. Obszar Chronionego Krajobrazu „Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej”.

(Uchwałą Nr 163/XXVI/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Płocku z dnia 9 czerwca 1988 roku w sprawie ochrony krajobrazu w województwie Płockim oraz Rozporządzenia nr 16/98 Wojewody Płockiego z dnia 27.04.1998r. w sprawie dostosowania jej do wymagań ustawy o ochronie przyrody z 16.10.1991r.)

Obszar ten, o powierzchni 12 859 ha, uznany za korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym, łączący ważne obszary węzłowe o znaczeniu międzynarodowym (wchodzi w skład krajowego systemu obszarów chronionych – przestrzennego układu wzajemnie uzupełniających się form ochrony przyrody), obejmuje głównie łąki typu łągów rozlewiskowych i właściwych.

Ze względu na zróżnicowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych w obrębie krajobrazu chronionego wyróżnia się strefy: A- najbardziej cenne obszary z zakazem zainwestowania, U – tereny zabudowane i B – pozostałe tereny.

2. Pomniki przyrody (5 okazów).

3. Parki podworskie:

a) Goślub, Janowice, Piątek, Piekary, Sułkowice, Witów – wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,

b) Balków, Łęka, Pokrzywnica, Pęcławice - ujęte w spisie zabytków

Gmina znajduje się w obszarze najwyższej ochrony (ONO) kredowego głównego zbiornika wód podziemnych GZWP - nr 402 „Stryków” (północna część gminy) oraz w obszarze wysokiej ochrony (OWO) jurajskiego GZWP- nr 226 „Krośniewice-Kutno” (południowo – zachodnia część gminy).

1.5.4. Kierunki działań związane z procesem zalesień

Uwarunkowania

W gminie Piątek lesistość obszaru jest niewielka. Lasy i tereny zadrzewień stanowią tylko 7,8 % powierzchni. Stanowią one jednocześnie najważniejszą grupę zbiorowisk pod względem walorów krajobrazowych, ekologicznych i przydatności gospodarczej.

Największe zespoły leśne rozciągają się w południowo - wschodniej, części gminy. Jak wskazuje wykonane dla potrzeb gminy Piątek opracowanie ekofizjograficzne są to głównie siedliska borowe - bór świeży, bór mieszany świeży, małe fragmenty boru suchego, z niewielkim udziałem lasów mieszanych świeżych czy mieszanych. Na terenach wilgotnych występują głównie lasy olszowo – brzozowe. Najpowszechniejszym drzewostanem jest sosna jako monokultura lub z domieszką brzozy i dębu. Wiek drzew jest różny.

Do kompleksów lasów państwowych przylegają na ogół niewielkie kompleksy lasów prywatnych, również głównie na siedliskach boru świeżego z dominującą sosną II-III klasy wieku. Są one wskazane do ochrony przed zmianą użytkowania ze względu na walory krajobrazowe i korzystny wpływ na warunki klimatu lokalnego.

Faktyczna powierzchnia lasów prywatnych jest większa niż wynika to z ewidencji gruntów, ponieważ część zalesionych gruntów nadal figuruje jako grunty rolne.

Prywatne kompleksy leśne są najczęściej rozdrobnione. Stanowią je drzewostany śródpolne lub przylegające do kompleksów Lasów Państwowych.

Wiele nieużytków i gruntów odłogowanych podlega stopniowej naturalnej sukcesji roślinności leśnej, w postaci samosiewów. W tych terenach drzewa rosną przypadkowo i nie podlegają planowemu gospodarowaniu i pielęgnowaniu.

Kierunki rozwoju

W oparciu o wytyczne rozwoju gminy jak i uwarunkowania środowiskowe zawarte

w opracowaniu ekofizjograficznym dla gminy Piątek wytycza się następujące kierunki ochrony środowiskowej dotyczące zadrzewień:

- ochrona zieleni wysokiej na terenie opracowania. Wskazuje się na konieczność zachowania i ochrony wszystkich elementów zieleni wysokiej, jak również wzbogacania jej o nowe nasadzenia.
- nasycanie zielenią terenów, położonych w obniżeniach dolin rzecznych i cieków musi się odbywać w sposób racjonalny, uwzględniający funkcję wentylacyjną tych terenów. Wskazane jest pozostawianie centralnych, położonych wzdłuż osi części tych terenów jako otwartych, bez wprowadzania zwartej zieleni wysokiej, ograniczającej swobodny przepływ powietrza. Natomiast wskazane jest zadrzewianie stref brzeżnych tych form, w celu wykształcenia wyraźnych korytarzy wentylacyjnych, jak również wyhamowania procesów spływów ku dolinie i rzece szkodliwych związków a także zabezpieczenie przed procesami erozyjnymi .
- nasycanie wysoką zielenią towarzyszącą terenów przeznaczonych pod przyszłą zabudowę mieszkaniową, usługi i produkcję, w celu stworzenia stref izolacyjnych: dla funkcji chronionej (zieleni w charakterze ekranów akustycznych oraz filtrów aerosanitarnych oraz podnosząca walory i atrakcyjność terenu) oraz od potencjalnych oddziaływań funkcji (hałas, emisja zanieczyszczeń, również dla poprawy wrażeń wizualnych - wkomponowanie na ogół mało efektownej widokowo zabudowy przemysłowej w krajobraz).
- w ekosystemach leśnych - utrzymanie i zakładanie drzewostanów zróżnicowanych pod względem składu gatunkowego i zgodnych z typem siedliskowym.

Ustalenia dotyczące terenów zalesień

Pod zalesienia przeznacza się przede wszystkim tereny o słabych klasach gleb oraz w sąsiedztwie istniejących lasów. W uzasadnionych wypadkach (np. przy zmianie klasyfikacji gleb) istnieje możliwość realizacji zalesień na pozostałych terenach rolniczych – poza terenami wskazanymi jako obszary chronionych gleb.

Na terenach dolesień dopuszcza się adaptację istniejącego sposobu użytkowania i zainwestowania. Istniejąca zabudowa powinna zachować prawo egzystencji z możliwością ewentualnej rozbudowy czy modernizacji, jednak bez rozszerzenia terenów działki budowlanej.

Na terenie strefy nie przewiduje się rozwoju nowej zabudowy mieszkaniowej poza wskazanymi obszarami zainwestowania. Dopuszcza się nową zabudowę siedliskową pod warunkiem lokalizacji na działce o minimalnej powierzchni równej średniej wielkości gospodarstwa w gminie z dostępem do drogi publicznej. Nowa zabudowa może powstać w pasie 80 m od drogi publicznej i nie powinna przekraczać wysokości 10 m (z wyjątkiem urządzeń specjalistycznych związanych z obsługą rolnictwa i leśnictwa jak np. silosy, wieże monitoringu itp.). Dopuszcza się również realizację nowych urządzeń związanych z drogami, infrastrukturą techniczną, gospodarką wodną i telekomunikacją.

1.5.5. Gospodarka odpadami

Wśród problemów ochrony powierzchni ziemi na czołowe miejsce wysuwa się usuwanie i unieszkodliwianie odpadów. W aspekcie zrównoważonego rozwoju obszaru gminy Piątek rozwiązanie tego problemu nabiera szczególnego znaczenia, gdyż gmina Piątek nie posiada własnego składowiska odpadów.

Gmina jest objęta zorganizowanym systemem wywozu nieczystości stałych. Obecnie odpady komunalne odbierane są przez dwie firmy zajmujące się wywozem odpadów komunalnych i wywożone poza teren gminy. Przewiduje się kontynuację istniejących zasad wywozu nieczystości. Elementem wspomagającym system stałaby się planowana na terenie gminy Bielawy inwestycja wspomagana przez gminę Piątek – budowa składowiska odpadów.

1.6. Ochrona dziedzictwa kulturowego

1.6.1. Obiekty podlegające ochronie konserwatorskiej

Ochronie konserwatorskiej podlegają:

- 1) obiekty wpisane do rejestru zabytków – wyszczególnione w tomie I pkt. 10.2.1,
- 2) obiekty w ewidencji konserwatorskiej – wyszczególnione w tomie I pkt. 10.2.2,
- 3) stanowiska archeologiczne – wyszczególnione w tomie I pkt. 10.2.3, wraz z strefami nadzoru archeologicznego w promieniu 150 m od stanowiska.

Wszelka działalność związana z obiektami zabytkowymi i ich otoczeniem, w tym także zmiany własności, funkcji i przeznaczenia obiektów winny być poprzedzone wydaniem indywidualnych wytycznych konserwatorskich i uzyskaniem pisemnej zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Dla utrzymania ciągłości historycznej użytkowania obiektów objętych ochroną konserwatorską najbardziej właściwe jest ustalenie dla nich funkcji nawiązujących do pierwotnego przeznaczenia.

Parki zabytkowe powinny być w całości użytkowane przez jednego użytkownika zapewniającego wprowadzenie funkcji wykluczającej dewastację zabytku. Dla terenów przyległych do granic parków należy przyjąć zasadę zagospodarowania zapewniającego właściwą ich ekspozycję. Wyklucza się realizację zabudowy w strefach eksponowania parków wzdłuż głównych szlaków komunikacji kołowej.

Tereny cmentarzy postulowane są do zachowania, porządkowania i rewaloryzacji. Dla terenów przylegających do granic cmentarzy należy przyjąć zasadę zagospodarowania zapewniającego właściwą ich ekspozycję. Istniejąca zabudowa na terenach przeznaczonych pod rozbudowę cmentarza powinna zachować prawo egzystencji z możliwością ewentualnej rozbudowy czy modernizacji, jednak bez rozszerzenia terenów działki budowlanej.

Do objęcia ochroną postuluje się włączyć miejsca pamięci narodowej (obeliski w Janowicach i Piątku), obiekty o walorach historycznych (dwór w Orenicach, chałupa w Łubnicy, młyn mieszkalny w sąsiedztwie cmentarza żydowskiego i stawów na południe od Piątku) oraz elementy małej architektury (kapliczki przydrożne) – wskazane na rysunku „Studium”.

Wszystkie inwestycje powinny być lokalizowane poza stanowiskami archeologicznymi. W przypadku braku takiej możliwości, dla terenów leżących na obszarach stanowisk archeologicznych prowadzenie prac ziemnych będzie możliwe po przeprowadzeniu ratowniczych badań wykopaliskowych po uzyskaniu decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Na terenach sąsiadujących ze stanowiskami archeologicznymi leżących w promieniu 150 m od stanowiska, obowiązuje zasada ustanawiania nadzoru archeologicznego na czas prowadzenia prac ziemnych po uzyskaniu decyzji WKZ.

1.6.2. Wytyczne ochrony konserwatorskiej dla miejscowości Piątek

Dla obszaru Piątku przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić ponadto następujące wytyczne:

- zachowanie historycznego rozplanowania ulic i placów,
- zachowanie historycznych linii zabudowy ulic i placów,
- ochronę dominant i zapewnienie właściwej ekspozycji historycznego zespołu miejskiego,
- przywrócenie Rynkowi ruchu okrężnego,
- realizację zabudowy nowej i uzupełniającej istniejące zespoły o bryłach nawiązujących do form lokalnych (bryły dachów, otworów skomponowanych z artykulacją elewacji, podkreślenie wejść poprzez lukarny na dachach, obramowania),
- przebudowę bądź likwidację obiektów dysharmonizujących.

1.7. Kierunki rozwoju infrastruktury - woda i kanalizacja

Realizacja celu określonego w STUDIUM, jakim jest zrównoważony rozwój wymaga należytej dbałości o stan środowiska przyrodniczego oraz przywracania środowisku naruszonej równowagi. Dbałość ta powinna się przejawiać poprzez godzenie praw przyrody z prawami ekonomii i być podstawą wszelkich działań inwestycyjnych i planistycznych.

Dla realizacji określonego powyżej celu należy:

a) w zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych:

- systematycznie rozbudowywać sieć kanalizacji sanitarnej w Piątku, w pierwszej kolejności na terenach zurbanizowanych nie wyposażonych w sieć lub wyposażonych w stopniu niewystarczającym,
- podjąć i prowadzić działania inwestycyjne na nowych terenach po wcześniejszym wyposażeniu tych terenów w sieć kanalizacyjną,
- opracować koncepcję projektową II etapu budowy gminnej oczyszczalni ścieków w Piątku, z uwzględnieniem możliwie największego zasięgu jej oddziaływania na teren gminy,
- skutecznie wdrażać program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach wsi położonych poza zasięgiem kanalizacji zbiorczych, z dobrze już rozwiniętym systemem wodociągowym,
- wdrażać program budowy na terenach wiejskich sieci kanalizacji sanitarnej, zbiorczej i lokalnej, który winien być poprzedzony opracowaniem i przyjęciem przez Radę Gminy „Koncepcji techniczno-kosztowej odprowadzania i neutralizacji ścieków z terenów gminy Piątek” oraz wprowadzenia przyjętych rozwiązań w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego bądź w decyzjach administracyjnych,
- do czasu realizacji systemowego odprowadzania ścieków (kanalizacja zbiorcza lub przyzagrodowa), ścieki należy gromadzić w szczelnych zbiornikach bezodpływowych na terenie posesji i okresowo wywozić do stacji zlewnej na oczyszczalni ścieków w Piątku,
- w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego bądź w decyzjach administracyjnych, należy ustalać warunki ochrony wód przed zanieczyszczeniem, przez nakaz budowy szczelnych zbiorników bezodpływowych, przydomowych oczyszczalni ścieków lub przez obowiązek przyłączania obiektów do zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków,

b) w zakresie odprowadzania wód opadowych:

- działania prowadzone na obszarze gminy powinny zmierzać w kierunku zapewnienia prawidłowych warunków odbioru tych wód przez odbiorniki naturalne. Wymaga to utrzymania właściwego stanu technicznego rowów melioracyjnych i odwadniających oraz zapewnienia ich drożności przez odpowiednią konserwację. Należy rozbudowywać systemy melioracyjne w terenach o nieregulowanych stosunkach wodnych, realizować zbiorniki retencyjne.
- konieczne jest prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości i ochrony wód powierzchniowych. Obok porządkowania gospodarki ścieków sanitarnych ważne jest utrzymywanie w czystości zlewni oraz instalowanie odpowiednich urządzeń oczyszczających ścieki deszczowe wszędzie, gdzie ich spływ stanowi potencjalne zagrożenie dla środowiska (tereny magazynowe, przemysłowe, bazy transportu, stacje paliw, drogi główne, autostrada, parkingi i inne),
- na terenie miejscowości Piątek należy uzupełniać braki sieci kanalizacji deszczowej oraz doprowadzić do przebudowy kanałów ogólnospławnych na system rozdzielczy,

c) w zakresie zaopatrzenia w wodę:

- zapewnić sprawność funkcjonowania systemów zaopatrzenia gminy w wodę poprzez modernizację stacji wodociągowych w Piątku i Pokrzywnicy, w zakresie obejmującym modernizację ujęć wody, usprawnienie procesów uzdatniania wody, budowę zbiorników wyrównawczych i pompowni, umożliwiających wprowadzenie dwustopniowego podawania wody do sieci,
- zapewnić możliwość korzystania z wody wodociągowej wszystkim mieszkańcom przez rozbudowę sieci wodociągowej do wsi dotychczas nie wyposażonych w wodociąg: Sypin, Borowiec, Żabokrzeki, Orądky, Janków, Górki Pęcławskie, Włostowice, Pęcławice i Goślub SK,
- przebudować ok. 2,5 km sieci wodociągowej wykonanej z rur azbestocementowych na PCV,
- podejmować działania inwestycyjne na nowych terenach po wyposażeniu tych terenów w sieć wodociągową.

1.8. Kierunki rozwoju infrastruktury - systemy energetyczne, telekomunikacja

1.8.1. Elektroenergetyka

System elektroenergetyczny, w skład którego wchodzi: kablowo-napowietrzna sieć dystrybucyjna średniego napięcia 15 kV, stacje transformatorowo-rodzielcze 15/0,4 kV i zasilane z tych stacji rozdzielcze linie niskiego napięcia 0,4/0,231 kV w pełni zabezpiecza obecne zapotrzebowanie gminy na moc i energię elektryczną.

Rozwojowi gospodarczemu gminy sprzyjają:

1. zadowolający stan techniczny większości elementów i urządzeń systemu sieci dystrybucyjnej 15 kV ze stacjami trafo 15/0,4 kV – w/w system elektroenergetyczny został poddany modernizacji w znacznym zakresie,
2. istniejące rezerwy przepustowości (obciążalności) elektrycznej linii magistralnych i odgałęzionych,
3. powiązanie linii magistralnych 15 kV z siecią zewnętrzną.

Niezależnie od powyższych czynników planowany dalszy urbanistyczny rozwój gminy będzie wymagał:

1. budowy nowych odcinków linii dystrybucyjnych 15 kV, stacji transformatorowych 15/0,4 kV, linii rozdzielczych niskiego napięcia oraz przyłączy do sieci elektroenergetycznych nowych odbiorców,
2. przebudowy niektórych fragmentów istniejącej sieci SN i NN zwłaszcza linii napowietrznych na linie kablowe między innymi dla usunięcia kolizji z planowanym zagospodarowaniem przestrzennym,
3. dalszej kompleksowej modernizacji sieci SN i NN – sukcesywne wdrażanie nowoczesnych rozwiązań konstrukcyjnych tj. przewodów izolacyjnych, słupów wsporczych o wzmocnionej wytrzymałości mechanicznej oraz automatyki w sterowaniu pracą w sieci w poszczególnych fragmentach ciągów liniowych. Taka modernizacja obniży znacznie awaryjność sieci 15 kV i lokalnych linii niskiego napięcia,
4. budowy głównej stacji zasilającej GPZ 110/15 kV dla uniezależnienia dostawy energii od odległych stacji GPZ 110/15 kV („Leszcze” – Łęczycza, Ozorków, Głowno, Skłęczki), zapewnienia właściwych parametrów jakości oraz ciągłości dostawy energii oraz niezbędnej dla perspektywicznego rozwoju gminy rezerwy mocy elektrycznej. Podtrzymana zostaje lokalizacja stacji na pd-wsch od Piątku (zgodnie z miejscowym planem ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy Piątek obowiązującym w latach 1986-2003) .

Dla zasilania przewidywanej stacji GPZ 110/15 kV zakłada się wybudowanie napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV, o przebiegu do ustalenia przy projektowaniu linii (na rysunku przedstawiono orientacyjny przebieg linii wyznaczony w planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego).

Na terenie gminy znacząca liczba nowych odbiorców będzie dotyczyła:

- projektowanej zabudowy mieszkaniowej w Piątku
- projektowanej zabudowy usługowej w Piątku
- projektowanej zabudowy produkcyjno-magazynowej w strefie gospodarczej przy projektowanej autostradzie A-1
- projektowanej zabudowy związanej z produkcją zwierzęcą.

1.8.2. Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy nie występuje sieć gazu przewodowego. Docelowo zakłada się gazyfikację gminy na średnim ciśnieniu w oparciu o stację redukcyjno-pomiarową I-go stopnia wybudowaną w Celestynowie na terenie gminy Ozorków.

Realizacja Systemu gazu przewodowego w gminie będzie wymagała opracowania koncepcji gazyfikacji, w której zostaną określone kryteria ekonomicznej opłacalności dostawy gazu.

1.8.3. Zaopatrzenie w ciepło

Docelowo zakłada się zaopatrzenie z ciepło z lokalnych kotłowni i indywidualnych źródeł ciepła wbudowanych u poszczególnych odbiorców – ekologicznie bezpiecznych. Nie wyklucza się wykorzystania do celów grzewczych energii elektrycznej (warunki dla tego rodzaju ogrzewania określi Zakład Energetyczny) jak również energii geotermalnej.

1.8.4. Telekomunikacja

Nowe uwarunkowania gospodarcze, społeczne i polityczne stwarzają konieczność dynamicznego rozwoju telekomunikacji w zakresie dostępności usług telekomunikacyjnych oraz poprawy ich jakości poprzez wprowadzenie nowych technologii. Aktualna obsługa telekomunikacyjna abonentów w gminie jest realizowana przez dwa operaty telekomunikacyjne TP S.A. i TV-TEL firmy Elektrim, co sprzyja wzrostowi poziomu dostępności do usług telekomunikacyjnych. Wskaźnik gęstości telefonów w gminie kształtuje się na poziomie 8 NN/100 Mk. W zakresie telefonii bezprzewodowej zakłada się pełny dostęp do sieci.

2. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego

Na terenie gminy Piątek przewidywane są następujące realizacje związane z inwestycjami celu publicznego:

- budowa autostrady A-1
- przebudowa dróg wojewódzkich do parametrów klasy G
- budowa obwodnicy Piątku (zgodnie z planem Rozwoju Województwa Łódzkiego)
- budowa zbiornika retencyjnego „Piątek” na rzece Malinie (zgodnie z planem Rozwoju Województwa Łódzkiego)

Na terenie gminy dopuszcza się też lokalizację w zależności od potrzeb innych inwestycji celu publicznego jak np.: maszty telekomunikacyjne, elementy infrastruktury technicznej i inne przy założeniu zminimalizowania ich negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze Gminy. Potencjalne dogodne warunki dla tego typu inwestycji występują między innymi na niezainwestowanych terenach na zachód od wsi Goślub S.K.

3. Wnioski do polityki przestrzennej sąsiadujących gmin

W zakresie współpracy z sąsiednimi gminami najważniejsze wydają się następujące zagadnienia:

- powiązania w zakresie infrastruktury technicznej,
- powiązania w zakresie ochrony lasów i wód,

- powiązania w zakresie tworzenia informacji i infrastruktury turystycznej (szlaki turystyczne piesze i rowerowe, baza noclegowa, promocja gminy Piątek jako elementu regionu środkowego Polski),
- powiązania w zakresie tworzenia wspólnych przedsięwzięć związanych z produkcją, dystrybucją i przetwórstwem płodów rolnych,
- współpraca przy budowie międzygminnego składowiska odpadów,
- powiązania w zakresie infrastruktury drogowej,
- powiązania w zakresie komunikacji publicznej.

4. Interpretacja zapisu ustaleń „studium”

Ustalenia zawarte w elaboracie „studium”, zarówno w części tekstowej, jak i rysunkach wyrażają kierunki polityki przestrzennej gminy, nie są jednak ścisłymi przesądzeniami o granicach zainwestowania i użytkowaniu terenów.

W „studium” przedstawiono zgeneralizowany obraz użytkowania terenów, to znaczy, że określone na rysunkach przeznaczenie terenów oznacza funkcję dominującą, a nie wyłączną. Może i musi być uzupełnione innymi funkcjami, które jednak nie mogą być przeciwstawne funkcji dominującej i pogarszać warunki koegzystencji.

Na terenach tych mogą być lokalizowane inne funkcje nie wchodzące w kolizję lub konflikt z funkcją podstawową. Każda działalność nie może swoją uciążliwością lub szkodliwością wykraczać poza granice użytkowanej działki.

Ostateczne ustalenia granic terenów przeznaczonych do zabudowy będą dokonywane w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.